

Naqqiut

Siunnersuut 17. august 2020-meersoq taarserpaa.

(Oqaatsinik ersarissaasoqarpoq immikkoortumi: 2.9.5. Isertuussineq)

Siunnersuummut nassuiaatit

Nalinginnaasumik nassuiaatit**1. Aallaqqaasiut***Tunuliaqut*

Naalackersuisooqatigiinnissamik isumaqatigiisummi 2018-imi oktobarimeersumi partiit naalackersuisuutitaqartut ”Inatsisartunut qinersisarneq pillugu inatsit naleqqussarneqassasoq” isumaqatigiissutigaa. Naalackersuisut Inatsisartunut qinersisarneq pillugu inatsimmut missingiut nutaaq taamaattumik siunnersuutigaat.

Qinersisarneq pillugu inatsit atuuttoq tassaavoq Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut qinersisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 31. oktober 1996-imeersoq. 1996-ip kingorna inatsit pingasoriarluni allanngortinneqartarsimavoq:

Inatsisartut inatsisaat nr. 10, 30. oktober 1998-imeersoq (Qinersiviit arfineq-pingasuniit ataasiinnanngortinneqarnerat),

Inatsisartut inatsisaat nr. 21, 3. december 2012-imeersoq (Qinersisartunut Kalaallit Nunaata avataaniikkallartunut qinersisussat allassimaffiannut ilanngunneqarnissamik killiliussap sap.ak. arfinilinniit sap.ak. pingasunut allanngortinneqarnera) aamma

Inatsisartut inatsisaat nr. 2, 31. maj 2018-imeersoq (Qinersinermut ataatsimiititaliap katitigaanerata allanngortinneqarnera).

Qinersinerup ingerlasarnerata qarasaasiarsorfiunerulernissaanik Naalackersuisut kissaateqarput. Tamanna qarasaasiarsornerulernissamut periusissiamut atuuttumut naapertuuppoq.

Qinersisarneq pillugu inatsimmut nutaamut siunnersuummik suliaqarnermi inatsisip oqaasertaasa nutaamik aaqqissuunneqarlutik nutarterneqarnissaat, oqaatsinik nutarterineq, ilanngullugu inatsisip oqaasertaanni taaguutunik naleqqussaaneq, nassuiaatinik nutarterineq kiisalu qarasaasiakkut allakkatigut taasinissamut periarfissamik atuutsitsilernissaq qitiutinneqarsimapput.

Siunissami qinersisarneq pillugu inatsimmi Naalackersuisut aalajangiisuulluinnartumik pingaartippaat qinersisartut ajornannginnerusumik qinersisalernissaat, massakkummi inatsimmi atuuttumi taasinissaq ilaannikkut ajornakusoorsinnaasartmat. Naalackersuisut

isumaqarput, oqartussaaqatigiinneq pissutigalugu qinersisartut sapinngisamik amerlanerpaat taasisinnaanissaat periarfissaqartinneqassasut.

Peqatigisaanik Naalakkersuisut tunngaviatigut isumaqarput, qinersisartut ataasiakkaat taasinissartik akisussaaffigigaat.

Kiisalu qinersisarneq pillugu inatsimmi taaguutit nunani tamalaani malitassanut naapertuunnissaat Naalakkersuisut kissaatigaat. Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut siunnersuutigaat oqaaseq allakkatigut taasineq, maannamut atorpeqarsimasoq, oqaatsimik sioqqutsisumik taasinermik taarserneqassasoq. Tamanna internettikkut qarasaasiakku allakkatigut taasinissamik periarfissaqarnermik atuutsitsilernermit ataqatigiissillugu isigineqassaaq.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnertit

2.1. Inatsisartunut qinersisinnaatitaaneq

2.1.1. Inatsisit atuuttut

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 2, imm. 1 aamma 2 malillugit inuit Kalaallit Nunaata avataaniikkallartut pisut ilaanni qinersisinnaatitaanernik attatiinnartarpaat. Aaqqissuussinermi tassani aamma inuit inummut taamaattumut inooqataasut pineqartunut ilaatinneqarput.

2.1.2. Qinersisinnaatitaanermut aaqqissuussineq nutaaq

Nutaaliornertut siunnersuutigineqarpoq, inuit § 2, imm. 1-imi aamma 2-imi pineqartunut ilaatinneqartut nunami allamiikkallarnerninnut tunngaviusut atorunnaareernerisa kingorna qaammatit 6-it qaangiutsinnagit Kalaallit Nunaannut utersimagunik, qinersisinnaatitaanertik attatiinnartassagaat. Inuit Kalaallit Nunaata avataaniikkallarsimasut, assersuutigalugu ilinniartut, ilinniareerlutik Kalaallit Nunaannut utereernerisa kingunitsiannua qinersinissap nalunaarutigineqarnerani qinersisinnaatitaanertik annaassanngikkaat, Naalakkersuisut siunnersuuteqarnermini kissaatigaat.

2.2. Qinersinermut ataatsimiititaliap katitigaanera

2.2.1. Inatsisit atuuttut

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 54, imm. 2 malillugu qinersinermut ataatsimiititaliami ilaasortaapput Namminersornerullutik Oqartussani pisortaneq, ullumikkut Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani naalakkersuisoqarfimmut pisortaneq, Kalaallit Nunaanni Kommunit Kattuffianni pisortaq kiisalu biskoppi imaluunniit taakkua sinniisaat.

2.2.2. Qinersinermut ataatsimiititaliap siunissami katitigaanera

Qinersinermut ataatsimiititaliap katitigaanera allanngortinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni Qinersinermut ataatsimiititaliami siunissami ilaasortaassallutik Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani naalakkersuisoqarfimmut pisortaaneq siulittaasutut, Naalakkersuisuni inatsisilerinermut pisortaq, ilaasortaq ataaseq kommunit ataatsimoorlutik toqqagaat kiisalu biskoppi, imaluunniit ilaasortat sisamat taakkua sinniisussai.

Siunnersuut KANUKOKA-p atorunnaarsinneqarneranut atatillugu isigineqassaaq, taamaaliornikkut kommunit qitiusumik oqartussani immikkoortortamik toqqaasinnaasumik peqarunnaarput. Taamaattumik siunissami kommunit peqatigiillutik Qinersinermut ataatsimiititaliamut ilaasortaatitassaminnik toqqaasarnissartik nammineerlutik isumagisalissavaat. Taamatut aaqqissuussineq siunnersuisoqatigiinnut aalajangiisartutullu ataatsimiititalianut allanut kommunit ilaasortanik toqqaanissamut periarfissaqarfigisaannut naapertuuppoq.

Aamma Naalakkersuisuni Inatsisilerinermi pisortap Qinersinermut ataatsimiititaliami ilaatilerlugu, ilaasortat taamatut amerlineqarnissaannut Qinersinermut ataatsimiititaliap inatsisilerinikkut piginnaasaasa nukittorsarneqarnissaannik kissaateqarneq tunngavilersuutigineqarpoq.

Qinersinermut ataatsimiititaliami ilaasortat siunissami naligiittussanngormata, peqatigisaanik taasinermi naligiittoqarnerani siulittaasup taasinera aalajangiisusalsassasoq siunnersuutigineqarpoq.

2.3. Qinersinermik siulersuisut katitigaanerat

2.3.1. Inatsisit atuuttut

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 8, imm. 2 malillugu qinersinermik siulersuisuni ilaasortaapput borgmesteri kiisalu minnerpaamik kommunalbestyrelsimut ilaasortat minnerpaamik marluk, kommunalbestyrelsimut toqqarneqartut. Borgmesteri Qinersinermik siulersuisuni inunnguuseralugu siulittaasuvoq.

2.3.2. Qinersinermik siulersuisut siunissami katitigaanerat

Qinersinermik siulersuisut katitigaanerat allanngortinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni siunissami qinersinermik siulersuisuni ilaasortaallissallutik borgmesteri kiisalu kommunalbestyrelsimut ilaasortat marluk, qassinik qinerneqarsimaneq tunngavigalugu kommunalbestyrelsimut toqqarneqartut. Peqatigitillugu siunnersuutigineqarpoq suleqatigiit toqqaasussat, tamatuma saniatigut ilaasortaatitaminnut sinniisussanik toqqaasassasut.

Qinersinermik siulersuisunik eqaannerusunik isumannaannerusunillu qularnaarinninnissamik kissaateqarnertut, siunnersuut isigineqassaaq. Tamatumunnga ilanngullugu qinersinerup

ingerlanneqarneranut atatillugu, qinersinermik siulersuisut naapipallannissaasa qularnaarneqarnissaa aamma kissaatigineqarpoq. Pisuni arlalinni qinersinermik siulersuisut ilaasortaqarpallaartarsimapput, tamannalu ilaanni aalajangersimasuni qinersinermik siulersuisuni sulineramik ajornakusoornerulersitsisunik.

2.4. Taasisitsinermik aqutsisunut aamma qinersisartunut ikiuuttussanut ullormusiaqartitsineq

2.4.1. Inatsisit atuuttut

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 9, imm. 4 malillugu kommunalbestyrelsit kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni maleruagassat malillugit taasisitsinermik aqutsisunut aamma qinersisartunut ikiuuttussanut ullormusiaqartitsissasut, allassimavoq.

2.4.2. Ullormusiaqartitsinermut siunissami aqqissuussineq

Taasisitsinermik aqutsisunut qinersisartunullu ikiuuttussanut ullormusiaqartitsisoqannginnissaanik kommunalbestyrelsip aalajangiisinnaassanissaanut periarfissamik atuutsitsisoqalissasoq siunnersuutigineqarpoq. Kommunit akornanni suleriaatsit ullumikkut assigiinngitsuupput, aammalu ullormusiaqartitsisarneq pillugu maleruagassat ersarissarneqarnissaat kommunit tungaaniit kissaatigineqarsimavoq. Pisuni arlalinni kommunimi sulisut taasisitsinermik aqutsisutut aamma qinersisartunut ikiuuttussatut atorpeqartarsimasut, aammalu inuit taakkua taamatut suliaqarneq sulinerminnut ilaatillugu suliarisarsimagaat, taamaalillutillu suliassamut nalinginnaasumik aningaasarsiaqartinneqartarsimasut, kommunit arlallit paasisutissiipput. Sulisut suliassamut ataatsimut peqatigisaanik ullormusiaqartinneqassappata, tamanna naapertuilluannngissorinarpoq.

Siunnersuut malillugu taasisitsinermik aqutsisunut aamma qinersisartunut ikiuuttussanut, pisortani atorfeqarnerminnut ilaatillugu suliassamik suliarinnittussaangitsunut, ullormusiaqarsinnaatitaaneq suli atuutissaaq.

2.5. Taasiartorfissat sumiiffiisa aamma qinersisinnaatitaasut allassimaffiisa tamanut saqqummiunneqartarneri

2.5.1. Inatsisit atuuttut

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 10, imm. 1 malillugu qinersinermik siulersuisut qinersinissap nalunaarutigineqarnerata kingorna sapinngisamik piaartumik taasiartorfissat sumiiffii ataasiakkaat tamanut saqqummiutissavaat. § 24, imm. 3 malillugu qinersisinnaatitaasut allassimaffiat ulloq qinersivissaq kingusinnerpaamik sapaatit akunnerinik 3-inik sioqqullugu qinersivissami sumiiffimmi tamanit tikikkuminartumi saqqummiunneqassaaq. Qinersisinnaatitaasut allassimaffiat ulluinnarni marlunni saqqummitinneqassaaq.

2.5.2. Taasiartorfissat sumiiffiik aamma qinersisinnaatitaasut allassimaffiik tamanut saqqummersitsisarnermut siunissami aaqquissuussineq

Taasiartorfissat sumiiffiik qinersisinnaatitaasullu allattorsimaffiik tamanut saqqummiussineq aamma kommunip nittartagaatigut pisinnaasoq, qinersinermik siulersuisut aalajangersinnaassagaa, siunnersuutigineqarpoq. Tamat ilisimatinneqartarnissaat pillugu aalajangersakkat eqaannerulersinneqarnissaat pillugu kissaateqarneq, siunnersuummi takuneqarsinnaavoq. Paasissutissiilluni ussasaarutiniq ilanngussilluni aammalu nalinginnaasumik allagarsiilluni tamanut saqqummersitsineq suli pisartussaassaaq.

2.6. Partiit Inatsisartunut qinersinermut qinigassanngortissinnaatitaanerit

2.6.1. Inatsisit atuuttut

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 11, imm. 1 malillugu partiit Inatsisartunut kingullermik qinersinermi qinigaatitaqarsimasut aammalu qinersinissap nalunaarutigineqarnerani suli Inatsisartuni ilaasortaataitaqartoq, qinersinissamut qinigassanngortitsinissamut ingerlaannaq pisinnaatitaassapput.

2.6.2. Partiit Inatsisartunut qinersinermut qinigassanngortissinnaatitaanerit pillugu siunnersuut

Nutaaliornermut qitiutillugu siunnersuutigineqarpoq, partii kingullermik qinersinermi Inatsisartuni ilaasortaataitaqarsimaguni, ingerlaannaq Inatsisartunut qinigassanngortissinnaatitaassasoq. Partii qinersinissamik nalunaaruteqarnermi Inatsisartuni ilaasortaataitaqassasoq piumasagaat atorunnaassasoq, taamaalilluni siunnersuutigineqarpoq.

Partiit mikisut qinersinermi isertut, kisianni ilaasortat qinerneqartut piffissami qinersiviusumi partiimut allamut nuunnerannik misigisaqartut, tullianik qinersinermi qinigassanngortissinnaatitaanissamut periarfissarissaarnerulernissaasa qulakkeerneratigut, oqartussaaqatigiilluni sulinerup ingerlanerata nukittorsarneqarnissaa, Naalakkersuisut siunnersuuteqarnerminni kissaatigaat.

2.7. Taasivissani atinik taaguutiniq atuineq

2.7.1. Inatsisit atuuttut

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 26, imm. 2 malillugu taasivissat qinigassanngortittut atinik imaqaassapput.

2.7.2. Taasivissani atinik taaguutiniq siunissami atuinissaq

Siunnersuutigineqarpoq taasivissani atinik taaguutiniq atuineq, siuliaqummik atuinermut taarsiunneqarsinnaasoq imaluunniit siuliaqummut tapertaliunneqarsinnaasoq.

Qinigassanngortittut arlallit akornanni taaguutit assigiillutik pisoqartillugu, imaluunniit taaguut qinigassanngortittup kinaaneranik nalorngisitsisinnaappat, taaguutip atorneqarnissaa Qinersinermut ataatsimiititaliap itigartissinnaavaa. Qinersinermut ataatsimiititaliap aalajangiinera inaarutaavoq.

2.8. Sioqqutsisumik taasinermut taaguusersuutininik allanngortitsineq

2.8.1. Inatsisit atuuttut

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi, ulloq taasivissaq sioqqullugu taasinissamut avatangiisini nakkutigineqartuni, assersuutigalugu Kalaallit Nunaata sinniisoqarfiani imaluunniit kommunimi, qinersisartoq taasilluni pisoqarnerani, oqaaseq 'allakkatigut taasineq' atorneqarpoq.

2.8.2. Taasinermut taaguusersuutit

	Taasinissamut avatangiisit nakkutigineqartut	Taasinissamut avatangiisit nakkutigineqanngitsut	
Taasineq nalinginnaasoq (Ulloq qinersiviusoq nammineq takkulluni) (Tuluttut: <i>Ordinary voting</i>)	Taasineq (Tuluttut: <i>Voting</i>)	(periarfissaanngilaq)	
Taasineq nalinginnaasuunngitsoq Takkunnani taasineq (Ulloq qinersiviusoq nammineq takkunnani) (Tuluttut: <i>Absentee voting</i>)	Sioqqutsisumik taasineq (Tuluttut: <i>Advance voting, early voting imaluunniit pre-poll voting</i>)	Tigussaasumik allakkatigut (Tuluttut: <i>Postal voting imaluunniit voting by mail</i>)	Qarasaasiakkt allakkatigut taasineq (Tuluttut: <i>Internet voting imaluunniit I-voting</i>)

Siunnersuut malillugu 'sioqqutsisumik taasinertut' taagorneqalersoq, maannamut taagorneqarpoq 'allakkatigut taasineq'. Nunani tamalaani taaguusersuinerit naapertorlugit taasinissamut avatangiisini nakkutigineqartuni ulloq qinersiviusoq sioqqullugu taasineq pillugu 'allakkatigut taasinerup' taaguutitut atorinissaa eqqunngilaq. Nunani tamalaani taaguusersuutit naapertorlugit taaguut eqqortoq tassaavoq 'sioqqutsisumik taasineq'. Nunani tamalaani taaguusersuutit malinneqarnissaat Naalakkersuisut pingaartippaat. Taamaattumik siunnersuutigineqarpoq ulloq qinersivissaq sioqqullugu taasinissamut avatangiisini nakkutigineqartuni taasineq, taagorneqassasoq 'sioqqutsisumik taasineq'.

Danskit inatsisaanni ulloq qinersiviusoq sioqqullugu taasinermi avatangiisini nakkutigisaasuni

taasineq pillugu taaguut 'allakkatigut taasineq' atorneqarpoq. Taamaattumik immikkoortumi tassani Kalaallit Nunaanni aamma Danmarkimi taaguutit siunissami assigiinngitsuusussaapput. Tamanna danskit oqaasiisa atorneranni ularussilersitsisinnaassaaq, kisianni nunani tamalaani malitassanut tunngatillugu oqaatsinik eqqortunik atuinissap qulakkeernissaa Naalakkersuisut pingaartissimavaat.

Immikkoortumi 'tigussaasumik allakkatigut taasineq' pineqarpoq, ulloq qinersivissaq sioqqullugu taasinissamut avatangiisini nakkutigineqanngitsuni taasivissami tigussaasumi taasineq. Taamatut ilusilimmik taasisarneq nunani avannarlerni nunani sisamani Norgemi, Sverigemi, Ålandmi aamma Finlandmi atorneqarsinnaavoq. Taamatut ilusilimmik taasisarneq Kalaallit Nunaanni, Danmarkimi aamma Savalimmiuni kiisalu Islandimi atorneqarsinnaanngisaannarsimavoq. 'Tigussaasumik allakkatigut taasineq' taasisarnerup ilusaatut Kalaallit Nunaanni atuutsinneqalernissaa pilersaarutigineqanngilaq.

2.9. Qarasaasiatigut allakkatigut taasineq

2.9.1. Siunnersuut

Nutaaliornermut qitiutillugu siunnersuutigineqarpoq, allakkatigut taasineq qarasaasiatigut pisinnaasoq aammalu qarasaasiatigut taakkuninnga kisitsisoqarsinnaasoq, Naalakkersuisut aalajangiisinaanissaannut periarfissamik atuutsitsisoqalissasoq.

Taasinerup qarasaasiatigut ingerlanneqarnerani qarasaasiatigut ikorfartorneqartumik taasineq ilaatigut pisariaqartumik isumannaallisaaviulluni iluaqtissartaanillu naatsorsuutigineqartunik pissarsiviulluni, ingerlanneqarsinnaanersoq, Kalaallit Nunaanni misilittakkat siulliit misilittagarineqalissapput.

Taamaattumik qarasaasiatigut allakkatigut taasineq naammaginartumik ingerlanneqarsimanersoq nalilersornissaa siunertaralugu, aaqquissuussineq naliliivigineqassasoq Naalakkersuisut aalajangersinnaagaat, peqatigitillugu siunnersuutigineqarpoq.

2.9.2. Qarasaasiatigut taasisalernissamut alloriarneq siulleg, pingaaruteqartoq

Qarasaasiatigut taasisinnaalernissamut pingaarutilimmik siullertut alloriarnissamut tunngatillugu oqaatigineqassaaq, internettikkut qarasaasiatigut allakkatigut taasinissamik periarfissamik atuutsilernissaaq siunnersuutigineqarmat.

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup taasisarneq pillugu nalitsinni innuttaasut oqartussaaqataanerit eqqarsaatigalugu maligassanut naammassinnissimanissaa piumasaaqataassooq. Tamanna immikkut isumaqarpoq qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup makku qularnaarsimassagai:

- a) taasinermik isertuussisussaataaneq,
- b) qinersisartut ataasiakkaat aamma qinersisuunerisa isumannaarneqarnera, aamma
- c) avataaneersut qinersinerup inerneranut sunniuteqarsinnaannginnerata isumannaarneqarnera.

a)-mut tunngatillugu:

Taasinermik isertuussisussaataaneq qularnaarneqassaaq qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit allakkat puunut (paasiuminaallisakkanut) marloqiusanut “poortorneqarnerisigut”, tunngaviusumik tigussaasumik sioqqutsisumik taasinerit ullumikkut poortorneqartarnerisut.

b)-mut tunngatillugu:

Kinaassuseq eqqortoq sapinngisamik annertunerpaamik qularnaarniarlugu qinersisartup qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaassaguni NemID-mik taamaaqataanilluunniit atugaqassaaq. Missingiummi siunniunneqarpoq qinersisartup qarasaasiamit suminngaanniilluunniit qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaanissaa.

Tamatuma kingunerisaanik qarasaasiakut allakkatigut taasisarneq pineqartillugu, qinersisartop taasisussanngorpat imaluunniit ornigulluni sioqqutsisumik allakkatigut taasisussanngorpat, qinersisartup kisimiilluni inimi immikkut aaqqissugaasumi matoqqasumiilluni taasinerup taamaallaat taasivissami avatangiisini nakkutigisaasuni pisinnaanissaa pillugu tunngaviusoq atuutissanngilaq.

Inatsisip tunngaviusup 1953-imi allannngortinneqarnerata kingorna qinersinerni tamani sioqqutsisumik taasisarneq ullormilu qinersivimmi taasinerit tamarmik, taasinermi avatangiisini nakkutigineqartunik taaneqartartuni, pisarsimapput. Tassa imaappoq, taasineq ineeqqani taasivinni oqartussanit imaluunniit inummit oqartussanit piginnaatinneqartumit pilersinneqarsimasuni pisarsimasoq, qinersisartup taasinermini kisimiilluinnarfignissaasaani. Tigussaasumik sioqqutsisumik taasissagaanni imaluunniit ullormi qinersiviusumi taasissagaanni, siunnersuut malillugu pissutsit suli taamaassapput. Qinersinerup ingerlanneqarnera aamma pappiaqqamut taasivissamut taaniakkap allanneratigut krydsiliinikkulluunniit, suli pisassaaq.

Nutaatut tigussaasumik allakkatigut taasisinnaanermut periarfissap atuuttup saniatigut, ulloq qinersivissaq sioqqullugu qarasaasiatigut sioqqutsisumik taasinnikkut taasinnissamut periarfissiisoqassaaq. Qarasaasiatigut allakkatigut taasinerup nutaarluinnartut taasinermi avatangiisini nakkutigineqanngitsuni pisinnaalernissaa siunniunneqarpoq. Tamanna isumaqarpoq, qinersineq sumiluunniit pisinnaassasoq, tamannalu ineeqqami taasiartorfimmi pisortanit pilersinneqarsimasumi pisussaassanngitsoq. Qinersisartutut qarasaasiatigut allakkatigut taasinermi, qinersisartup ilumut kisimiissinnaanissaa, oqartussat qularnaarsinnaassanngikkaat, tamatuma ilaatigut malitsigissavaa. Tamanna siunnersuut malillugu siunissami qinersisartup nammineerluni akisussaaffigissavaa.

Qarasaasiatigut allakkatigut taasinermit qinersisartutut kisimiissinnaanerup oqartussanit qularnaarneqarsinnaannginnera illuatungilerniarlugu, qinersisartutut ataasiaannarani qarasaasiatigut allakkatigut taasisoqarsinnaalertillugu, qarasaasiakkut periaaseq aaqqissuunneqassaaq. Qarasaasiakkut allakkatigut taasinerup kingulliup kisimi nalunaarsorneqartarnissaa, periaatsimi qularnaarneqassaaq. Tamatuma saniatigut qinersisartup qarasaasiatigut allakkatigut taasereersaq ullormi qinersivimmi taasiartorfissamut takkussinnaavoq, nalinginnaasumillu taasillutik. Taamaattoqassappat ullormi qinersivimmi tigussaasumik taasineq kisimi nalunaarsorneqassaaq.

c)-mut tunngatillugu:

Qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit passunneqartarnerannut tunngatillugu annertunerpaamik isumannaatsuutitsinissaaq qulakkeerniarlugu, taasinerit tamarmik, ulloq qinersiviusoq sioqqullugu taasiviusut kisinneqartarneri qitiusumit ingerlanneqartalnissaat siunnersuutigineqarpoq. Tassa imaappoq, tigussaasumik sioqqutsisumik taasinerit aammalu qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit. Tamatuma kingunerisaanik Namminersorlutik Oqartussani Nunamut Namminermut Immikkoortortaqaqfiup, siunissami taasinerit, ulloq qinersiviusoq sioqqullugu taasinerit tamanik kisitsinissaa akisussaaffigilissavaa. Taasinerit taakkua tamarmiusut kisinneqartarnerisa qitiusumut nuunneqarnera tamanna taasinerit taakkuninnga kisitsinerit akisussaaffiup kommunini qinersinermit siulersuisunit Nunamut Namminermut Immikkoortortaqaqfimmuut nuunneqarneranik malitseqassaaq.

Akisussaaffiup Nunamut Namminermut Immikkoortortaqaqfimmuut inissinneratigut Qinersinermit ataatsimiititaliaq taasinerit, ulloq qinersiviusoq sioqqullugu taasinerit atatillugu naammagittaalliorqartillugu naammagittaalliorfissatut atuutiinnassaaq.

Qarasaasiatigut periaaseq periaatsilluunniit qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit passussinermit atorneqartussat susassaqanngitsut qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit isersinnaannginnissaannut isumannaallisaanerup annertunerpaap qularnaarneqarnissaa pingaartillugu aaqqissuunneqassapput.

Qinersisartup ataatsimit amerlanerusunik taasinerisa nalunaarsorneqannginnissaat qulakkeerneqassaaq. Taamaattumik qarasaasiakkut periaaseq imaluunniit periaatsit, qarasaasiakkut allakkatigut taasinerit aammalu allatut taasinerit passussiviusussat, taasinerit qinersisartut ataasiakkaat taasisimanerisinnaasai sorliit misissorneqarsinnaanersut sammillugu inerisarneqassapput. Qinersisartut ataasiakkaat qarasaasiakkut allakkatigut taasinnissamut periarfissaaq atorsinnaavaat, ornigullutik sioqqutsisumik taasisinnaallutik aammalu ulloq qinersiviusoq ornigullutik taasisinnaallutik.

§ 32, nr. 3-imi aamma 4-imi, kiisalu § 46, nr. 9-imi aalajangersakkat malillugit taasisarnerit ilusaasa pingasut taakkua akornanni tulleriinnilersuineq tassaavoq:

- Ulloq qinersiviusoq ornigulluni taasineq, ornigulluni sioqqutsisumik taasinermit aammalu

qarasaasiakkut allakkatigut taasinermit salliussaaq.

- Ornigulluni sioqqutsisumik taasineq qarasaasiakkut allakkatigut taasinermit salliussaaq, aammalu ulloq qinersiviusoq taasineq ataaseq peqatigisaanik nalunaarsorneqarsimappat, ornigulluni sioqqutsisumik taasineq atorunnaarsinneqassaaq.
- Ornigulluni sioqqutsisumik taasineq imaluunniit ulloq qinersiviusoq taasineq ataatsikkut nalunaarsorneqarsimappata, qarasaasiakkut allakkatigut taasineq atorunnaarsinneqassaaq.

Taaguut 'qarasaasiakkut allakkatigut taasineq' taasisarnerup ilusaatut nutaatut atuutsinneqalernissaa Naalackersuisut kissaatigaat. Siunnersuut malillugu ulloq qinersivissaq sioqqullugu internettikkut qarasaasiakkut allakkatigut taasilluni, qinersisartoq taasisinnaasoq, tassani pineqarpoq. Tassa imaappoq, taasineq taasinissamut avatangiisini nakkutigineqanngitsuni pisoq. Taasisarnerup ilusaa nutaaq taanna nunani tamalaani taaguusersuutini allakkatigut taasinermit taaneqartarmat, maannamut 'allakkatigut taasinerup' taaguutip atorneqartup allanngortinnissaa pisariaqarsimavoq, taanna siunissami taaneqartalissalluni 'sioqqutsisumik taasineq', matuma siuliani nassuiaat takuuk.

2.9.3. Oqartussaaqatigiissitsinerulerneq, Kalaallit Nunaannut naleqqussagaasoq

Kalaallit Nunaanni oqartussaaqatigiinnermi ilaatigut qinersineq isertuussaasoq, aammalu qinersinermit peqataanissamut periarfissaqarneq kikkunnut tamanut atorneqarsinnaatinneqassasoq, tunngavigineqarput. Isertuussinissaq aammalu periarfissiinissaq ilaannikkut imminnut akerleriissinnaasarput. Isertuussivallaarneq periarfissaqartitsinngiffiusinnaavoq aammalu paarlattua atuussinnaalluni.

2.9.4. Taasinerni isertuussisarneq pillugu immikkut

Maannamut aallaaviusimavoq, isertuussinerup atorneqarsinnaatitsinerullu imminnut attuumassuteqarnerannik nalilersuinermit Danmarkimi pisartut isumassarsiorfigineqarnerat. Taamaattoq isertuussinerup periarfissiinerlu imminnut attuumassuteqarnerat pineqartillugu, Danmarkimi oqimaaqatigiissitsilluarsimaneq, Kalaallit Nunaanni oqimaaqatigiissitsilluarnerunngissinnaasoq, arlalitsigut tikkuarneqarpoq.

Inatsimmik piareersaalluni suliaqarnermut atatillugu Naalackersuisut nunani avannarlerni allani isumassarsiorniarsimapput. Nunat Finland, Åland, Sverige, Norge, Danmark, Savalimmiut aamma Island qiviarutsigu, misilittagarineqarpoq isertuussinerup periarfissiinerullu imminnut attuumassuteqarnerat assigiinngitsumik pingaaruteqartinneqartoq.

Isertuussisarneq aammalu atoruminassuseqartitsineq nunani avannarlerni assigiinngitsumik nalilerneqartarput. Norgemi, Sverigemi, Ålandimi aamma Finlandimi assigiimmik naliliisoqartarpoq. Danmarkimi, Islandimi, Savalimmiuni aamma Kalaallit Nunaanni allatut naliliisoqartarpoq. Naliliisarnermi Norgemi, Sverigemi, Ålandimi aamma Finlandimi

atorneqartumi, ulloq qinersiviusoq sioqqullugu taasinissamut avatangiisini nakkutigineqanngitsuni taasinissamut periarfissiisoqarpoq. Tamatumunnga siunertaavoq atoruminarnerulersitsinissaq, tamannalu ilaatigut isertuussinissap qulakkeernissaa pilliutigalugu pisarpoq. Naliliisarnermi Danmarkimi, Islandimi, Savalimmiuni aamma Kalaallit Nunaanni atorneqartumi, ulloq qinersiviusoq sioqqullugu taasinissamut avatangiisini nakkutigineqanngitsuni taasinissaq periarfissiisutigineqanngilaq. Tamatumunnga siunertaavoq isertuussinissap qulakkeerneqarnerunissaa, tamannalu atoruminarnerulersitsinissaq ilaatigut pilliutigalugu pisarpoq.

Maannamut Kalaallit Nunaata naliliisarneq Danmarkimi, Islandimi aamma Savalimmiuni atorneqartoq malippaa. Siunnersuummi siunnerfigineqarpoq Kalaallit Nunaata naliliisarneq Norgemi, Sverigemi, Ålandimi aamma Finlandimi atorneqartoq malissagaa. Tamatumunnga tunngavilersuutaavoq, isertuussinerup atoruminartitsinerullu akornanni oqimaalutaanerup nunamut siammarsimasunik innuttaqartumut, Kalaallit Nunaanni atuuttumut, naleqqunnerunera.

2.9.5. *Isertuussineq*

Isertuussinissaq pillugu piumasagaat Danmarkip Naalagaaffiata Tunngaviusumik inatsisaani § 31-imi allassimavoq. Inatsisinik piareersaalluni suliaqarnermut ilaatillugu, inatsimmi tunngaviusumi § 31 Inatsisartunut qinersinermut atuunnersoq pillugu nalilersuinermik Naalakkersuisut Inatsisinik atuutsitsinermut ministereqarfimmu piniarput.

Inatsimmi tunngaviusumi § 31, taannaanaq isigalugu, Folketingimut qinersinermi atuuttoq, allakkiami 2019-imi novembarimi Inatsisinik atuutsitsinermut ministereqarfimmit tigusaani allassimavoq. Inatsisinik atuutsitsinermut ministereqarfik taamaalilluni paasissutissiivoq:

”Tunngaviusumik inatsimmi § 31, imm. 1 Folketingimut qinersinerup saniatigut qinersinernut allanut atuunnersoq pillugu apeqquq, naalagaaffimmi inatsisitigut atuagassiani sammineqarsimanersoq takuneqarsinnaanngilaq. Aalajangersagaq Folketingimut qinersinerup saniatigut qinersinernut allanut atuuttussaasoq naatsorsuutigissallugu aammattaaq aallaavissaqarsorineqanngilaq. Paarlattuanik aalajangersagaq oqaasertaa tunngavigalugu taamaallaat Folketingimut qinersinermut atuuttoq naatsorsuutigineqarpoq. Tamanna tunngavigalugu aalajangersagaq Inatsisartunut qinersinermut atuutinngitsoq, naatsorsuutigineqartariaqarpoq.” (“Tunngaviusumik inatsimmi § 31 aamma Inatsisartunut qinersinermi qarasaasiatigut taasisarneq pillugit allakkiaq”. 29. oktober 2019. Inatsisinik atuutsitsinermut ministereqarfik).

Inatsisartunut qinersisarnermut tunngatillugu Inatsisartut aamma Naalakkersuisut pillugit Inatsisartut inatsisaanni Kalaallit Nunaanni Danmarkip Naalagaaffiata inatsisaani tunngaviusumi § 31 assilineqarsimavoq, tassani folketingimut qinersineq isertuussaassasoq

pillugu aalajangersagaqarluni. Inatsisartunut qinersineq qanoq isertuussaassanersoq, Kalaallit Nunaanni nammineq politikikkut isumaqarfigineqarsinnaassanersoq, Inatsisartut inatsisaanni sillimaffigineqanngilaq.

Isertuussineq qanoq paasineqassanersoq, Danmarkimi annertunerusumik isumaliutersuutigineqarsimannilaq. 2019-imi aprilimi Namminersorlutik Oqartussanit apeqqutillinermi, Inatsisunik atuutsitsinermut ministereqarfiup allakkiaq matuma siuliani taaneqartoq 2019-imi novembarimi suliaraa, tassani ilaatigut allassimalluni Inatsisunik atuutsitsinermut ministereqarfiup paasinninnera malillugu isertuussinissaq pillugu piumasaaqat isumaqartoq, ”... qinersisartut ataasiakkaat taasinerat isertuunneqassasoq” kiisalu ”taasinermut [a]vatangiisini nakkutigineqanngitsuni taasineq, assersuutigalugu internettikkut, ilaatigut tamanna eqqarsaatigalugu taasinerup isertuussaanaassaata qulakkeernissaanut tunngatillugu unammilligassaqaqarnermik malitseqarsinnaassasoq”.

Folketingimut qinersinermi taasineq taasinermut avatangiisini nakkutigineqartutut taaneqartuni tamatigut ingerlanneqartassasoq, Danmarkimi suleriaaserineqarpoq. Danmarkimi ulloq qinersiviusoq sioqqullugu taasiniaraanni, aammalu ulloq qinersiviusorpiaq taasiniaraanni, tamanna tamatigut taasinermut avatangiisini nakkutigisaasuni pisartussaavoq. Tunngaviusoq taanna Kalaallit Nunaanni maannakkut qinersinermut inatsimmi ulloq manna tikillugu assileneqarpoq. Ullumikkut Inatsisartunut qinersinermi taasineq qinersinermut inatsit atuuttoq naapertorlugu taamaallaat taasinermut avatangiisini nakkutigisaasuni ingerlanneqarsinnaavoq.

Immikkoortumi tassani Kunneqarfik Danmarki kiisalu Island – matuma siuliani allassimasutut – nunani avannarlerni kisiartaapput. Nunani avannarlerni allani tamani (Finland, Åland, Sverige aamma Norge) taasinermut avatangiisini nakkutigisaanngitsuni tigussaasumik allakkatigut taasinnissaq periarfissaavoq. Tassa imaappoq, qinersisartup taasivissaq nammineq angerlarsimaffimmut kommuniminit nassiuteqqusinnaavaa, taavalu qinersisartup angerlarsimaffimmiilluni taasivissaq immersorsinnaallugu, tamatumalu kingorna kommunimut utertillugu nassiunneqarsinnaalluni. Periarfissaq taanna Kunneqarfik Danmarkimi aammalu Islandimi, Islandip Danmarkimut ilaagallarnernimit qinersinernut maleruagassiinermut ileqqoqartumi, atuutinngisaannarsimavoq.

Inatsisartuminnut qinersinermi taasineq isertuussaassasoq, nunani avannarlerni nunat tamarmik inatsiminni tunngaviusumi aalajangersagaqarput. Nunat avannarliit tunngaviusumik inatsisaanni taamatut isertuussinissamut killilersuutinik allassimasoqanngilaq. Taamaattumik tassunga tunngatillugu nunat avannarliit tunngaviusumik inatsisai sanilliunneqarsinnaapput. Taamaakkaluartoq Kunneqarfik Danmarki aamma Island eqqaassanngikkaanni, Nunani avannarlerni nunani allani tamaginni qinersisartup angerlarsimaffimmiilluni taasivissap immersornissaanut aammalu kommunimut

utertillugu nassiunnissaanut periarfissaqarpoq.

Naalackersuisut naliliipput taamatut assigiinnngissuteqarneranut tunngaviusoq, isertuussinissamut akisussaaffiup kimut inissinneqarnissaanut politikikkut isummertarnermiippoq.

Takuneqarsinnaavoq Danmarkimi naalagaaffik danskit inatsisartuinut qinersinermi taasinerup isertuussaanissaanut akisussaasuusoq. Nunani avannarlerni nunani allani isummertarneq erseqqilluinnarpoq, nunami namminerimi inatsisartunut qinersinermi taasinerup isertuussaanissaanut naalagaaffik akisussaasuusoq aammalu qinersisartut ataasiakkaat akisussaasuusut.

Nunami namminerimi qinersinermi taasinerup isertuussaanissaa naalagaaffiup aammalu qinersisartut ataasiakkaat aamma akisussaaffigigaat nunani avannarlerni allani politikikkut aalajangiinerminni, nunami namminerimi inatsisartunut taasinerup taasinermut avatangiisini nakkutigisaanngitsuni pisinnaanerata akuerinissaa, nunani avannarlerni allani ajornarunnaarpoq.

Danskit inatsisartuinut qinersinermi taasinerup isertuussaanissaanut naalagaaffik kisimi akisussaaffeqarsinnaalluni maannamut ileqqusoq, Inatsisartunut qinersinermi Kalaallit Nunaata atorunnaassagaa, qinersinermit inatsimmut nutaamut siunnersuummi siunnerfigineqarpoq. Tamatumunnga taarsiullugu Inatsisartunut qinersinermi, isertuussinissamut akisussaaffik Naalackersuisuni kommuninilu aammalu qinersisartuni ataasiakkaani inissisimasoq, qinersinermit inatsimmi nutaami tunngavigineqarpoq. Taamaaliormi Kalaallit Nunaat nunani avannarlerni nunani sisamani Norgemi, Sverigemi, Ålandimi aamma Finlandimi atuuttunut sanilliunneqarsinnaalissaaq.

Isertuussinissamut akisussaaffeqarnermut politikikkut isummertarneq, nunani avannarlerni nunani allani atuuttoq, Kalaallit Nunaanni malinneqalernerani, Inatsisartunut qinersinermi taasinerup taasinermut avatangiisini nakkutigisaanngitsuni pisinnaanerata nunatsinni maani akuersaarnissaa ajornarunnaassaaq.

Nunani taasinissamut avatangiisini nakkutigineqanngitsuni allakkatigut taasinissamik ukiuni qulikkaani periarfissaqartitsisimasuni (assersuutigalugu Norgemi, Sverigemi, Ølandimi aamma Finlandimi), oqaluttuarisaanermi tamanna pisarsimavoq, qinersisartup allakkatigut taasivissamik allakkatigut nassiussivigineqarneratigut, taavalu qinersisartup nammineerluni allakkatigut qinersivissani immersortarsimavaa, tamatumalu kingorna allakkatigut taasinini tigussaasoq allakkatigut kommuniminut utertillugu nassiuttarsimallugu. Taasinissamut avatangiisini nakkutigineqanngitsuni taasinermit periaaseq ilaatigut pisoqalisoq atuutsinneqalissasoq, qinersisarneq pillugu inatsisissamut nutaamut siunnersuummi

siunnerfigineqanngilaq. Ilatigut pisoqalisooq oqarnermi pineqarpoq, ullumikkut qarasaasiatigut allakkatigut taasinissap periarfissaanera, taamaalilluni allakkanik tigussaasunik nassiussinissaq pinngitsoorluinnarneqarsinnaalluni.

Kisiannili internettikkut taasilluni qarasaasiakkut allakkatigut taasinissamik periarfissaqarnermi atuutsitsilernissaq, siunnersuummi siunnerfigineqarpoq. Internettikkut qarasaasiakkut allakkatigut taasinissamut periarfissaqarneq, nunani arlalinni, atuutsitsilersimasuni imaluunniit misileraasimasuni, atorneqariartorpoq. Nunani avannarlerni Norgemi misileraasooqarsimavoq, aammalu Ålandimi inatsisartut 2019-imi januaarimi qinersinermut inatsisissaq akueraat, tassani qinersisartut nunani allaniittut internettikkut qarasaasiakkut allakkatigut taasinissaat ajornarunnaarsinneqarluni.

2.9.6. Atoruminassuseq

Qinersisartut qinersinermut avatangiisini nakkutigisaanngitsuni taasisinnaanerannik ammaanermi, taasinissamut periarfissat tassanngaannaq atoruminarnerujussuannussapput. Tamannalu atuisinnaalersitsinerulernissaq, qinersisartut siunissami internettikkut qarasaasiakkut allakkatigut taasisinnaalersinneqarnissaannut Naalakkersuisut siunertaraat.

Pingaartumik kilisaatini inuttat piffissaq qineqqusaarfiusoq tamaat imaaniissinnaanerat, Naalakkersuisut isiginiarpaat. Taamaattumik qinersisartut taakkua – qinersisarnermut inatsimmi atuuttumi – qinersinermi taasinissamut periarfissaqartussaannngillat. Tamatuma saniatigut – qinersisarnermut inatsisip atuuttup atuunnerani – ilinniartunut nunatsinniinngitsunut ornigulluni sioqqutsisumik taasinissap angumeriniarnissaa aammalu piffissaagallartillugu taasivissamut taasinerup anngutsinniarnissaa ajornakusoorsinnaavoq.

Qinersisartut allat periarfissaqalersitsinerunermi, qarasaasiatigut allakkatigut taasinissamut periarfissiinermi ammaanneqartussamit, iluaquserneqarsinnaasut tassaapput inuit allakkisartunut nalinginnaasunut sanilliullugu avinngarusimasumiittut imaluunniit avinngarusimasumi najugaqartut. Inatsit atuuttoq malillugu inuit taakkua ulloq qinersiviusoq taasisinnaanngikkunik, sioqqutsisumik tigussaasumik taasisariaqartussaapput, aammalu allakkatigut tigussaasumik taasineq taanna allakkatigut nalinginnaasumik taasivissamut pineqartumut anngutereersimasussaalluni, tamannalu taamatut sioqqutsisumik tigussaasumik taasinermi piffissaq eqqorlugu anngussinnaanissaanut ajornartorsiutaasinnaavoq.

Tamatuma saniatigut innarluutillit assigiinngitsut aamma atuisinnaalersitsinerup annertusitinneqarnera, soorlu internettikkut qarasaasiakkut taasinissamut periarfissaqarnerup oqaatigineqarnera, annertuumik iluaqutigisinnaavaat.

Naalakkersuisut isumaqarput isertuussinissamut akisussaaffeqarnermut maannamut pisartunit (aammalu Danmarkimiit ilarneqarsimasumit) akuutitsinerusumik politikikkut nutaamik

isummernermi, tamatuma ilaatigut Kalaallit Nunaani Nunani avannarlerniittunut nunanut naapertuunnerusumik inissitsissagaa, ilaatigullu Inatsisartunut qinersinermi taasisoqarnialertillugu atorneqarsinnaasunik malunnaatilimmik pitsaanerulersitsinissaq qulakkeerreqassasoq.

Sumiiffinni taasiviusussani qinersisartut qinersisinnaatitaasut ikittuinnaatillugit, qinersisartut ataasiakkaat, assersuutigalugu maannamut sioqqutsisumik taasisarnermut (qinersisarnermut inatsimmi atuuttumi taagorneqartoq allakkatigut taasineq) periaatsimut sanilliullugu kinaassutsip isertuunneqarnera annertunerulersoq qinersisartut ataasiakkaat angusinnaassagaat, internettikkut qarasaasiakkut taasinissamut periarfissami nutaami aamma qulakkeerreqassaaq.

Periarfissami atuuttumi ornigulluni taasinissamik periarfissap atuuttup atuunnerani aammalu qarasaasiakkut taasinissamut periarfissaqarnerit ilassutaasussat siunnersuutigineqartut atuunneranni, tamatigut peqquserlunnissaq periarfissaqartussaasoq, Naalakkersuisut eqqumaffigisorujussuaat. Aarlerinaataasoq taanna atuuttuaannarsimavoq, aammalu siunissami atuuttussaalluni. Ornigulluni taasivissani aammalu qarasaasiakkut taasivissani peqquserlussinnaanerit assigiinngillat, kisianni taasivissani marlunni taakkunani peqquserluttoqarsinnaalluni. Taasivissani qanorluunniit ilusilinni peqquserlussinnaanerup sapinngisamik periarfissaannginnissaa Naalakkersuisut soorunami aallutorujussuaat, kisianni taasivissat arlaannaanniluunniit peqquserlunnissamik periarfissaqarnerup pinngitsoortivissinnaanissaa ajornarpoq.

2.9.7. Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup iluaqutissartai

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisalernerup iluaqutissartai Naalakkersuisut naatsorsuutiginerusaat tassaapput:

2.9.7.1. Imarsiortunut inunnullu Kalaallit Nunaata avataaniikkallartunut qinersinissamut periarfissat pitsaanagerusut

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisalernikkut imarsiortut inuillu Kalaallit Nunaata avataaniikkallartut qinersinermut peqataanissamut pitsaanagerusunik periarfissaqalissapput. Imarsiortut qineqqusaarneq tamarluinnaat imaaniissinnaasarput. Taamaalillutik tigussaasumik sioqqutsisumik taasinnikkut taaseqataasinnaanissaminnut ullumikkut periarfissaqarneq ajorput. Angallat qinersisartup ilaaffigisaa qineqqusaanerup nalaani nunamukangippat, sioqqutsisumik tigussaasumik taasinerup allakkerivimmut, sioqqutsisumik tigussaasumik taasinerup ulloq qinersiviusoq kisitsinermi ilanngunneqarsinnaanissaanut, sioqqutsisumik tigussaasumik taasinerup taasivissamut pineqartumut apuussinnaanissaanut, tunniunneqarnissaa periarfissaassanngilaq. Taamaaqataanik inuit Kalaallit Nunaata avataaniikkallartut, assersuutigalugu ilinniartut, misigisarsimavaat sioqqutsisumik taasinitik tigussaasut tamatigut taasiartorfissamut sioqqutsisumik taasinerit tigussaasut ilanngullugit

naatsorsorneqarfissaraluannut anngunneq ajortut. Qinersisartut immikkoortut tamakkua qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerimik immikkut iluaquserneqarsinnaapput.

2.9.7.2. Inuit innarluutillit ilaasa qinersinissamut periarfissagissaarnerulernerat

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup immikkut atuuffilernissaanut periarfissatigut inuit innarluutillit ilaannut tamanna periarfissanik pitsaannerusunik pilersitsisinnaavoq. Tamatumani assersuutit taaneqarsinnaapput atuuffiit qinersisartunik naqinnernik ilisarinnissinnaanngitsunik, isigiarsuttunik tappiitsunillu kiisalu aamma innarluutilinnut immikkoortunut allanut ajornannginnerusumik allanit ikiorneqaratik taasisinnaanissaannut periarfissiisinnaasut. Tamanna inunnit skleroseqartunut, Parkinsonimik nappaatilinnut allatigulluunniit timikkut innarluutilinnut allanut nalinginnaasumik allaammik pappiaqqamut taasivissamut allanniarnermik ajornartorsiuteqarsinnaasunut iluaqutaasinnaavoq. Taamaaliornikkut inuiaqatigiinni immikkoortut taakku eqqarsaatigalugit pitsaannerusumik isumannaarneqarnissaanut periarfissiisoqassaaq, taasinerup isertuunneqartussaataitanerata ullumikkut qinersisarnerit pillugit malittarisassanit annertunerusumik naalackersuinikkut sulinermut peqataatinneqarnerulernissamut qinersisartunullu allanut naligiinnerulernissamut, tamatuma ilaatigut inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni kikkut tamarmik naalackersuinikkut sammisaqarnissamut pisortallu ingerlatsinerinut peqataasinnaatitaanermut pisinnaatitaaffeqarnerat pillugu artikeli 29-imi tunngavissat naapertorlugit.

2.9.8. Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup eqqarsaatigalugu ajornartorsiutaasinnaasut

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup eqqunneqarnerata iluaqutigisinnaasaatut naatsorsuutigineqartut ilaat qulaani allaaserineqarput. Naalackersuisut nalunngilaat iluaqutissat taakku aamma saniatigut qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup assigiinngitsunik aporfissaqassamat. Aporfissaasinnaasut taakku minnerunngitsumik taasinerup isertuunneqartussaataitaneranut, isumannaallisaanermut, atoruminassutsimut kiisalu qinersinerup ingerlanneqarneranik innuttaasut nakkutilliinerannut tatiginninnerannullu tunngapput.

Taamaattumik qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup eqqunneqarnissaanut killiliussat aalajangersarneqalerpata tunngaviusumik najoqqutassat assigiinngitsut Naalackersuisut suussusersisimavaat. Tunngaviusumik najoqqutassat qarasaasiatigut qinersisiteriaatsit taasisiteriaatsillu eqqarsaatigalugit neqerooruteqartitsinermut atatillugu piunasaqaatit immikkoortiternerini allaffissornikkullu malittarisassat aalajangersarneqarnerani sukumiinerusumik timitalerneqarumaarput, tamanna pillugu kinguliini erseqqinnerusut allassimapput.

2.9.9. Kinaassutsimik isertuussineq, taasinerup isertortuunera kiffaanngissuseqarlunilu

qinersineq

Kinaassutsimik isertuussinissamik, taasinerup isertortuunissaanik kiffaanngissuseqarlunilu qinersinissamut piunasaqaatit nalinginnaasumik tigussaasumik taasinermi atortut qarasaasiatigut allakkatigut taasinermi killiliussat aamma naammassisimassavaat.

Qarasaasiatigut allakkatigut taasinerup taasinermit avatangiisini nakkutigineqanngitsuni pisinnaanera pissutigerpiarlugu qinersisartup pissusissaanngitsumik sunnernerneqarnermut “pisiarineqarniarnermulluunniit” illersorneqarnissaa taamaaqataanik pisortat qularnaarsinnaassanngilaat. Taasinermit avatangiisini nakkutigineqanngitsuni qarasaasiatigut allakkatigut taasinermi tamatuma qularnaarneqarsinnaannginneranut matusissutissatut qinersinissaq sioqqullugu killeqanngitsumik amerlassusilinnik qarasaasiatigut allakkatigut qinersisoqarsinnaassaaq. Qarasaasiatigut taasineq kingulleq tassaajuussaaq taasineq naatsorsuinermit ilanngunneqartussaq. Tamatuma saniatigut qinersisartut qarasaasiatigut allakkatigut taasisimasut ullormi qinersiviusumi taasiartorfissamut ornigussinnaassapput nalinginnaasumillu taasillutik.

Teknikkimut tunngasortaa eqqarsaatigalugu ilaatigut piunasaqaatigineqarumaarpoq taasinerup isertuussassaanera attatiinnaqullugu qinersisartup taassumalu taasinerata imminnut atassuserneqarsinnaannginnissaat. Teknikkikkut tamanna assersuutigalugu marloriaammik paasiuminaallisaanermut periaatsimik kiisalu ZKPK-imi (Zero-Knowledge Proof of Knowledge) paasiuminaallisaanermut tunngaviusutut atuinikkut isumannaarneqarsinnaavoq. Marloriaammik paasiuminaallisaanermut periaatsimi ilaatigut, qarasaasiatigut allakkatigut taasinermit kisitsinerup aallartinnginnerani, qarasaasiatigut allakkatigut taasinerup aalajangersimasup peerneqarnissaa qulakkeerneqassaaq. Periaatsip qinersisartut ataasiakkaat qanoq qinersisimanerat takutissinnaassanngilaa, taamatullu aamma periaatsip taasinerup ingerlanneqarnera naammassitinnagu, qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit malinnaatissavai, kisitsinermullu periaaseq pissusissaatut akueralugu aallartissimatinnagu taasinerit kisillugit aallartissinnaanagit. Piunasaqaatit timitalerneqariartornerini Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 2, imm. 1-imi taasinerup isertuussassaaneramik piunasaqaatit eqquutsinneqarnissaat isumannaarneqarumaarpoq.

2.9.10. Isumannaallisaanermut piunasaqaatit annertuut

Qarasaasiatigut periaatsimi qarasaasiatigut allakkatigut taasisarnermik ikorfartuutaasussami isumannaallisaanermut sakkortuunik piunasaqaateqartoqassaaq. Periaaseq tutsuiginartuussaaq kinaassutsimillu isertuussilluni allakkatigut taasinerit eqqortumik nalunaarsornissaannut atorsinnaassalluni. Periaatsip aserortoorsinnaanera il.il. pinngitsoortinniarlugit periaatsip ingerlatsinikkut isumannaassusianut piunasaqaatinik aalajangersaasoqassaaq. Periaaseq patajaatsuussaaq, taamalu periaatsimik atuisunit avataaneersunillu periaatsip sunnernerneqarsinnaaneranut isumannaarneqarsimassalluni.

Periaaseq susassaqqanngitsunut isersinnaanerannut illersugaassaaq. Periaatsip periaatsimi iliuitsit uppersarsinnaassavai, aserortoortoqassagaluarpallu sapinngisamik piaarnerpaamik kukkuneq sumiissusersinnaassallugu, kiisalu piukkunnassuseqassalluni atuutilinnginnermi misiliinerit pisariaqartut taakkulu tunngavigalugit iluarsinerit ingerlanneqarsinnaanissaannut. Periaatsip immikkut issusia namminiussusialu isumannaarneqarsimassapput. Periaatsip piginnaasassat anguniakkat taakku anguniarnissaannut piukkunnartut imarissavai.

Qarasaasiatigut allakkatigut taasinnissamut periaatsip ineriartortinneqarnerani, suliarineqarnerani ingerlanneqarneranilu pitsaassutsimik qularnaarinninniarluni suliniutinik ingerlataqartoqarumaarpoq. Tamatumunnga atatillugu ilaatigut ilusilersorneqarnerata kiisalu programmini atortussani immikkoortunut ataasiakkaat pitsaassutsikkut qularnaarneqarsimanissaannik piunasaqaateqartoqassaaq.

Pitsaassutsimik qularnaarineq ilaatigut suliniutit tulliuttut akuleriissinneqarnerisigut pissasoq eqqarsaatigineqarpoq:

- Nammineq nakkutilliineq, periaatsimik pilersuisup nammineq pitsaassutsimik qularnaarinninnermik ingerlatsivigisaa uppersarsaasersugaalu. Taamaaliornikkut isumannaarneqassaaq pilersuisussap pitsaassutsimik pingaartitsinissaa kukkunerusinnaasullu siusissukkut iluarsineqartarsinnaanissaat.
- Inuussutissarsiutigalugu susassaqqartut avataaneersut Naalackersuisunit toqqarneqartut arlaannaannulluunniit attaveqanngitsut aqqutigalugit nakkutilliinerat. Tamatumani assersuutigalugu pineqarsinnaapput isumannaallisaanermik misissuinerit misiliinerillu. Taamaaliornikkut periaatsip atuutilinnginnerani periaatsip immikkoortuisa ataasiakkaat arlaannaannulluunniit attaveqanngitsunit misissuataarneqarnissaat qularnaarneqassaaq.
- Malinnaatitaasut nakkutilliinerat. Aaqqiissutip toqqarneqartup ineriartortinneqarnera malinnaatitaasunit arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsunit, immikkut ilisimasalinnik, ilisimatusartunik aamma atuisut attuumassutillit, sinniisaannik toqqakkanit ilaasortalimmit Naalackersuisunit pilersinneqartunit malinnaavigineqassaaq. Tamanna aqqutigalugu periaatsip innuttaasunit tamatigoortumik nakkutigineqarnera, taamatullu aamma minnerunngitsumik atoruminartuunissamut isumannaallisaanermullu neqeroorteqartitsinermut atatillugu piunasaqaataasussat naammassineqarnissaannut periaatsip ilusilersorneqarnissaa qularnaarneqassaaq.

Pitsaassutsimik qularnaarinninniarluni suliniutit ingerlanneqarnerat Naalackersuisunit nalunaarutigineqarlunilu akuerineqartassaaq. Naalackersuisut namminneq naammattunik piginnaasaqassanngippata immikkut ilisimasalinnik siunersuisassapput.

Suliniutit tamarmik immikkut pitsaassusissamut piumasaqaatitaqassapput suliniutit qinersinerup ingerlanneqannginnerani naammassineqarsimanissaat, taamatullu aamma sanngiiffiusinnaasut pissusissaattut suliarineqarsimanissaat qularnaarniarlugu. Qarasaasiatigut allakkatigut taasisalernissamik suliap ilaatut pitsaassutsimik qularnaarinninnermut kukkunersiuisarnissamullu killiliussanik sukumiinerusunik Naalakkersuisut suliaqassapput, tassunga ilanngullugu kukkunersiuiinnermit nalunaarut suut il.il. suliniutip immikkoortuini assigiinngitsuni Naalakkersuisunut tunniunneqartassanersut.

Piumasaqaatit timitalerneqariartornerini ilaatigut paasissutissat inummut tunngasut inatsisip malinneqarnissaa qularnaarneqarumaarpoq.

2.9.11. Taaseriaaseq ilisarnartoq

Qarasaasiatigut allakkatigut taasinermi qinersisartoq taasissaaq assersuutigalugu nammineq qarasaasiamini nittartagaq tamatumunnga atugassiaq aqutugalugu. Qinersisartoq taamaalilluni nammineq taasiartorfissamukartariaqanngilaq kinaassutsinilu uppersararlugu. Qinersinerup ingerlanneqarnerata tamatuma saniatigut annertuutigut sioqqutsisumik tigussaasumik taasinermit qangaaniilli suleriaasiusoq assigissagaa naatsorsuutigineqarpoq.

2.9.12. Utersaariartoqarnerani periaatsit

Qarasaasiatigut allakkatigut taasinermit pilersuisumut passunneqartarnissaannut periaatsimik piumasaqaataassaaq utersaariartoqarnerani (fall-back) naammattunik aalajangersaasoqarnissaa, ingerlanneqarnerani kukkunerit sarfaaruttoornerilluunniit il.il. malitsigisaannik periaaseq assigiinngitsutigut aserortuussagalarpat malinneqartussanik. Ajutoornernut sivikinnerusunut sivisunerusunullu passussisarnissamut tamanut suleriaaseqassaaq.

2.9.13. Atoruminassuseq

Aaqqiissutissap atoruminartuunissaanut piumasaqaateqartoqarumaarpoq.

2.9.14. Paasissutissiineq

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup eqqunneqarnissaa sioqqulluarlugu paasisitsiniaanermik naapertuuttumik aallartitsisoqassaaq, qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernissamut qinersisartut piareersarlugit.

2.9.15. Qarasaasiatigut allakkatigut taasisarnermut nunat tamalaat akornanni najoqqutassat

Qarasaasiakkut allakkatigut taasisarnermut nunani tamalaani ataatsimoortunik malitassaqqanngilaq. Kisiannili malittarisassat, inassuteqaatit aamma nunani tamalaani isumaqatigiissutit atorneqarsinnaasut arlaqarput.

Qinersisarneq ataatsimut isigalugu Europami siunnersuisooqatigiit Code of Good Practice in

Electoral Matters pillugu Venedigimi nunani tamalaani isumaqatigiissuteqarput (2002). Europami siunnersuisooqatigiit tamatuma saniatigut immikkut ittunik inassuteqaatinik saqqummersitsisimapput, qarasaasiakkut taasinerit ingerlanneqarnissaannut ilitsersuutitaqartunik (2017).

EU-ip iluani General Data Protection Regulation (GDPR) 2018-imeersoq pingaaruteqarpoq. Elektroniskimik ilisarinninnissamut eIDAS-imi aalajangersakkat atuupput (2014). Pissutsit taakkua Kalaallit Nunaanni malinneqareerput.

Internettikkut pinerluttuliortarneq pineqartillugu atuuppoq Convention on Cybercrime of the Council of Europe, aamma taaneqartartoq Europami siunnersuisooqatigiit Budapestimi nunani tamalaani isumaqatigiissutaat (2001). ISO-mi malitassani, qarasaasiakkut taasinerit tunngassuteqarsinnaasuni, ilaatigut paasissutissanik isumannaallisaaneq pillugu ISO 27001 atuuppoq, 2014-imi januaarimiilli danskit naalagaaffianni sullissiviit pinngitsooratik malitassaat. Taakkua aamma peqqussutit allat piumasaqaatinik nassuiaanernik suliaqarnermi ilaatinneqassapput.

2.9.16. Nunani allani misilittakkat

Matumani oqartussaaqatigiinnermut tunngaviusut kiisalu Issittoq pineqartillugit, nunanit Kalaallit Nunaata maannakkut sanilliussinnaasaannit misilittakkat allanneqarput.

Estlandimi 2005-imiilli internettikkut qarasaasiakkut allakkatigut taasinnisaq periarfissaasimavoq. Qinersinerit 8-it ingerlanneqarsimapput, tassani qinersisartut nunatsinni maani atuutsinneqalartussatut siunnersuutigineqartutut qarasaasiakkut allakkatigut taasisinnaasimallutik. 2019-imi martsimi inatsisartunut qinersinerit taasinerit tamarmiusut 47 %-ii qarasaasiakkut allakkatigut taasinnikkut taasinerusimapput. Internettikkut qarasaasiakkut taasinerit tunngatillugu isumannaatsuutitsineq annertooujussuuvoq. 2005-imiilli qinersisartut taamatut periarfissaqartinneqarnerat Estlandimi misilittagaqarluarfigineqarpoq. Ilaatigut qarasaasiakkut allakkatigut taasinerit ingerlannissaannut periaaseq tutsuiginartoq isumannaatsuusorlu, innuttaasuni annertooujussuarmik tatigineqarpoq (takuuk assersuutigalugu <https://e-estonia.com/i-voting-the-future-of-elections/>).

Norgemi 2011-imi aammalu 2013-imi kommunini 13-imi internettikkut qarasaasiakkut allakkatigut taasinnissamut periarfissaqarluni misileraaneq ingerlanneqarpoq. Qinersisartut 250.000-it misileraanermi peqataatinneqarput. 2011-imiit 2013-imut internettikkut allakkatigut taasinerit 76 %-imik amerlisimapput. Taamaattoq naalakkersuisut qinigaarlaat konservativiusut 2013-imi politikkimik pissuteqartumik internettikkut taasisarnerup misilarneqarnera unitsinniarlugu aalajangerput.

Ålandimi 2019-imi januaarimi qinersinerit inatsit nutaaq akuerineqarpoq, tassani

internettikkut allakkatigut taasinissamut periarfissiisoqarluni. Periarfissaq taanna 2019-imi oktobarimi inatsisartunut qinersinermi siullermeertumik misilinneqartussaasimagaluarpoq. Qinersisartut qarasaasiakkut allakkatigut taasisinnaalernissaraluaat nalunaquttap akunnialuinik sioqqullugu, qarasaasiakkut allakkatigut taasinissamut periarfissap unitsinneqarnissaa Ålandimi qinersinermut ataatsimiititaliap aalajangiuppaa. Qarasaasiakkut periaatsip atorneqarsinnaalernissaanut isumannaallisaanermut misileraanerit ingerlanneqartussat akuersissuteqarfigineqarnissaat qinersinermut ataatsimiititaliap naammassisimangimmagit, atorunnaarsitsinermut pissutaavoq. Tullianik inatsisartunut qinersinermi qinersisartut internettikkut qarasaasiakkut taasinissamut periarfissaqarnissaat, Ålandimi sulii siunertarineqarpoq.

2.9.17. Siunnersuutip kingunissai

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaanissamut periaatsip sapinngisamik piarnerpaamik atorneqarsinnaalernissaa eqqarsaataavoq. Kingusinnerpaamik 2022-imi qarasaasiatigut allakkatigut taasisoqarsinnaalernissaa anguniagaavoq. Tamanna pitinnagu ilaatigut neqerooruteqartitsisoqartussaavoq qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit passunneqartarnissaannut periaatsimut kissaatigineqartumut piumasaqaatinik erseqqinnerusunik Kalaallit Nunaanniit kissaatigineqartunik immikkoortiterlugit erseqqissaavimusimasunik. Tamanna tunngavigalugu qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit passunneqartarnissaannut periaatsimik Naalakkersuisut toqqaaniarput.

2.9.18. Siunnersuutip pissusia

Naalakkersuisut periaatsimut qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit passussinermut atorneqartussatut kissaatigineqartumut assigiinngitsunik minnerpaaffissatut piumasaqaateqassapput. Teknikkikkut piumasaqaatit aalajangersarneqarnerannut atatillugu teknikikkut imaannaangissutsip malitsigisaanik piffissallu ingerlanerani teknikikkut ineriartorneq isigalugu neqerooruteqartitsinermi atortussat ilusilersorneqarneranni, eqaassuseq pisariaqartoq qularnaarniarlugu Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuut teknikikkut piumasaqaatit qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit passusseriaatsimut piumasaqaataasariaqartut immikkut taakkartorneqarnerinik imaqaassangilaq. Tamatumunnga taarsiullugu qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit passunneqartarnerannut periaatsimik neqerooruteqartitsinissamut toqqaanissamullu Naalakkersuisunut piginnaatitsissutinik pisariaqartunik siunnersuut imaqarpoq. Piumasaqaatit tunngavissat inatsisissatut siunnersuummi kiisalu nassuiaatini taaneqartut naapertorlugit piginnaatitsissuteqarnerit atuutsinneqassapput.

2.9.19. Qarasaasiatigut allakkatigut taasisarnermik misilittakkanik nalilersuineq

Naalakkersuisut siunnersuut malillugu qarasaasiatigut allakkatigut taasisarnerup atorneqarnera nalilersortissinnaavaat. Kingusinnerpaamik qinersinerit siulliit marluk qarasaasiatigut allakkatigut taasiviusut ingerlanneqareepata Naalakkersuisut sukumiisumik

nalilersuisitsissasut naatsorsuutigineqarpoq. Pisariaqartitsineq naapertorlugu susasaqartut allat soorlu qarasaasiatigut paasissutissanik nakkutilliisoqarfik Datatilsynet, innarluutillit suliniaqatigiiffii aamma qarasaasianut tunngasunik allanillu ilisimasallit nalilersuinermit peqataatinneqarsinnaapput.

Qinersinerni siullerni marlunni qarasaasiatigut allakkatigut taasinerup atorneqarneranik nalilersuinerit siulliit siunertarissavaat qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaaneq attatiinnarneqassanersoq taamaattoqassappallu qanoq aalajangiinissamut tunngavissanik pissarsinissaq. Naalackersuisut qinersinerit marluk qarasaasiatigut allakkatigut taasiviusinnaasimasut pereerpata tamanna pillugu Inatsisartunut nassuiaateqassapput.

Nalilersuinermit tamani qulaajarneqassaaq qarasaasiatigut allakkatigut taasineq pisariaqartumik isumannaassuseqarluni ingerlanneqarsinnaanersoq taamatullu aamma qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaanerup atorneqarnera iluaqutissanik naatsorsuutigineqartunik takutitsinersoq.

Nalilersuinermit aamma misissorneqassaaq qarasaasiatigut allakkatigut taasisoqarsinnaanera qinersinerup ingerlanneqarneranut tatiginninnermut sunniuteqarsimanersoq, taamaattoqarsimappallu qinersinerup ingerlanneqarneranut tatiginninneq qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernermit qanoq sunnerneqarsimanersoq.

Nalilersuinermit periaatsit atorneqartut atuisunut atoruminassusiat, qinersisartunit qinersinermillu aqutsisunit misigineqartutut, ilaatigut misissorneqassaaq.

2.9.20. Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernermit atatillugu malittarisassanik atuuttunik naleqqussaaneq

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerq suleriaatsit sioqqutsisumik taasinerit tigussaasut passunneqartarnerinut atuuttut assigiinngitsut allanngortinneqarnissaannik pisariaqartitsilissaaq.

Tamanna pillugu malittarisassani Inatsisartut inatsisaanni aalajangersarneqarsimasuni, allaammik nalinginnaasumik pappiaqqami taasivissami nalunaaqutsiinikkut allalluniluunniit taasisoqartarnissaa piumasqaataavoq. Inatsisartut inatsisaanni malittarisassat allat taasiartorfimmi taasinerit assammik kisinneqartarnissaannut tunngapput. Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernermit atatillugu malittarisassat taakkua nalunaarutinngorlugit naleqqussarneqarnissai, taamaattumik pisariaqarsinnaavoq.

Taamaattumik siunnersuutikkut Naalackersuisut piginnaatinneqarput qarasaasiatigut allakkatigut taasisoqarsinnaalersinniarlugu qinersisarneq pillugu inatsisiliornerni malittarisassanik pisariaqartumik naleqqussaannissaq. Malittarisassat

allanngortinneqarsinnaasut naleqqussarneqarsinnaasulluunniit siunnersuummi tamakkiisumik taaneqarput.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatini malittarisassat atuuttut qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup pilersinneqarneranut atatillugu allanngortinneqarnissaat pisariaqalersinnaasut imarisaat sukumiinerusumik nassuiaatigineqarput.

Inatsisip nassuiaataanut § 32, Imm. 1, § 36, § 41, § 44, Imm. 4, § 46, Imm. 2, § 47, § 53 aamma § 54 innersuussutigineqarput.

2.10. Kisitsinerit qitiusumut inissinneqarnerat

2.10.1. Inatsisit atuuttut

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 36, imm. 1, aamma 37, imm. 2, malillugit allakkatigut taasinernik (siunissami taagorneqalertussaq sioqqutsisumik tigussaasumik taasivissat) aammalu taasinernik kisitsineq taasivissani tamaginni qitiusumiinngitsoq pisarpoq.

2.10.2. Siunnersuut

Siunnersuutigineqarpoq sioqqutsisumik taasinerit tigussaasut qitiusumut inissinneqarsinnaasut aammalu qarasaasiatigut allakkatigut taasinernut ilanngullugit qitiusumi kisinneqarsinnaasut, Naalackersuisut aalajangersinnaagaat. Sioqqutsisumik taasinernik tigussaasunik kisitsinerit qitiusumut inissinneqarnissaat, aatsaat qarasaasiatigut allakkatigut taasinissaq ajornarunnaarpat, pisariaqalertussaavoq.

Qitiusumut inissiinissaq pisariaqarpoq, tassami taasinernik kisitsineri sioqqutsisumik taasinernik tigussaasunik kisitsineq aammalu qarasaasiatigut allakkatigut taasinernik kisitsineq ataqatigiissaarneqartussaammata. Ataqatigiissaarineq taanna teknikkimik isumannaallisaanermillu pissuteqartumik sumiiffinni taasivinni ataasiakkaani inissinneqarsinnaanngilaq.

Qarasaasiatigut allakkatigut taasinissaq ajornarunnaarpat, kisitsineri tulleriinnilerneqarnerat, taasisarnernut ilusiliussat pingasut taakkua akornanni pisussatut inatsimmi allassimasoq, eqqarsaatigineqassaaq, takuuk immikkoortoq 2.9.2. Tamatuma ilaatigut kingunerisaanik inuk qarasaasiatigut allakkatigut taasisimappat aammalu sioqqutsisumik tigussaasumik taasisimalluni, qarasaasiatigut allakkatigut taasineq atorunnaarsinneqassaaq. Ulloq qinersiviusoq naammattumik sukkassusilimmik kisitsinissaq eqqarsaatigalugu, qinersineq naatinnagu sioqqutsisumik tigussaasumik taasinerit nalunaarsorneqarnerisa aallartinnissaa pisariaqarpoq. Sioqqutsisumik tigussaasumik taasinerit ulloq qinersiviusoq qinersititsinerup ammarnissaa sioqqullugu tiguneqareersimassasut, inatsisissatut siunnersuummi

siunnerfigineqarneranut, tamanna pissutaaqataavoq.

Sioqqutsisumik tigussaasumik taasivinnik kisitsineq qitiusumi inissinneqarsinnaappat aatsaat sioqqutsisumik tigussaasumik taasinernik nalunaarsuineq aammalu sioqqutsisumik tigussaasumik taasinerit aammalu qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit ataqatigiissaarneqarnerat, isumannaatumik sukkasuumillu pisinnaasut, naliliisoqarpoq.

2.11. Qinersinerup inerneranik naatsorsuineq pillugu Inatsisartunut ilisimatitsissuteqarneq

2.11.1. Inatsisit atuuttut

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 50, imm. 3 malillugu, qinersinerup inenera pillugu Inatsisartunut taamaallaat ataasiarluni pisortatigoortumik ilisimatitsissuteqartoqartussaavoq. Qinersinerup inenera pillugu Inatsisartunut pisortatigoortumik ilisimatitsissuteqarneq ataaseq taanna, aatsaat qinersinermut kisitsineq inaarutaasoq naammassippat pisussaavoq. Qinersinermik siulersuisut qinersinermut allattuiffinik tamaginnik Qinersinermut ataatsimiititaliap tigusaqareerpat aatsaat qinersinermut kisitsineq inaarutaasoq Qinersinermut ataatsimiititaliap ingerlassinnaalertarpa. Suliaqarnermi qinersinermut allattuiffiit tamarmik Qinersinermut ataatsimiititaliamut anngunnissaannut qaammatit arlallit ingerlasinnaasarput. Taamaattumik qinersinermut kisitsineq inaarutaasoq taanna naammassippat aatsaat Inatsisartut pisortatigoortumik ataasiarlutik ilisimatinneqartarnerat naapertuutinnilaq.

2.11.2. Siunnersuut

Qinersinerup inerneranik naatsorsuineq pillugu pisortatigoortumik Inatsisartunut ilisimatitsissuteqartarneq pillugu aalajangersakkat atuuttut, suleriaatsinut atuuttunut naammattumik naapertuussuseqanngillat. Taamaattumik inatsisip oqaasertaasa suleriaatsimut atuuttumut naapertuuttunngortinnissaat pisariaqarsimavoq. Taamaalilluni siunnersuummi atuutsinneqarpoq Qinersinermut ataatsimiititaliaq qinersinerup inenera pillugu pingasoriarluni pisortatigoortumik Inatsisartunut ilisimatitsissuteqartassasoq.

Siullermik Qinersinermut ataatsimiititaliap qinersinerup inenera pillugu Inatsisartunut ilisimatitsissuteqarnissaa pissaaq, ulloq qinersiviusoq qinersinerup inerneranik kisitsineq naammassiniariarpat, takuuk siunnersuummi § 55, imm. 2. Tamanna pisuni nalinginnaasuni qinersititsinerup naammassereernerata kingorna nalunaaquttat akunnerisa 12-it iluanniissaaq.

Aappassaannik Qinersinermut ataatsimiititaliap qinersinerup inenera pillugu Inatsisartunut ilisimatitsissuteqarnissaa pissaaq, ullut 7-it naammagittaalliorfissamut piffissaliunneqartut naareernerisa kingorna Qinersinermut ataatsimiititaliap qinersinermut naatsorsueqqereernerani, takuuk siunnersuummi § 56, imm. 4. Ilisimatitsissuteqarnermut tassunga atatillugu peqatigisaanik Qinersinermut ataatsimiititaliap qinersinermut allattuiffia Inatsisartunut ilisimatitsissutitut Qinersinermut ataatsimiititaliap nassiutissavaa.

Pingajussaannik Qinersinermut ataatsimiititaliap qinersinerup inernera pillugu Inatsisartunut ilisimatitsissuteqarnissaa pissaaq, qinersinermik siulersuisut qinersinermut allattuiffiisa tiguneqareerneranni Qinersinermut ataatsimiititaliap qinersinerup atuuttussaananeranut inaarutaasumik naatsorsuereernerani, takuuk siunnersuummi § 59, imm. 4. Qinersineq pillugu Qinersinermut ataatsimiititaliap ullut 7-it naammagittaalliornissamut piffissaliunneqartut naareerneranni qinersinermut naatsorsuigallanneranit pisunit pingaaruteqarnerusunik, annertunerusunik paasissutissaqarpat, Inatsisartunut ilisimatitsissuteqarneq aatsaat pissaaq.

2.12. Pineqaatissiissutissat

2.12.1. Inatsisit atuuttut

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 58 malillugu, pineqartup Inatsisartut inatsisaat malillugu ingerlatsineq sumiginnarpagu, inuit pinerluttulerinermut inatsit malillugu pineqaatissinneqarluni eqqartuunneqarsinnaavoq.

2.12.2. Siunnersuut

Pineqaatissiinissamut aalajangersagaq atuuttut naammattumik ersarissuseqanngilaq, taamaattumillu siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkanik arlalinnik unioqquitsineq akiliisitsinermik pineqaatissiivigineqarsinnaasoq, kiisalu akiliisitsinerit nunap karsianut tutsinneqartassasut. Taamaaqataanik pineqaatissiinernik allaffissornikkut nalunaarutini, Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu aalajangersarneqartuni, ilanngussisoqassasoq, siunnersuutigineqarpoq.

3. Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup eqqunneqarniarneranut pisariillisaaneq imaluunniit sipaarniarneq tunngavigineqanngilaq. Tunuliaqutaasorli tassaavoq “Inuiaqatigiit Demokrati tunngavigalugu aaqqissuussaanerat” patajaallisarnissaa.

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup eqqunneqarneratigut periaatsip qarasaasiatigut allakkatigut taasinernik suliarinnittartussap ineriartorneranut atatillugu assigiinngitsunik aningaasartuuteqartoqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Periaatsit ineriartortinneqarnerannut atulernissaanullu aningaasartuutit 2 million kr.-it missaannut missiliorneqarput. Ineriartortitsinermut atulernissaanullu aningaasartuutit kontunit pioreersunit aaneqarsinnaassapput. PDA (Pisortat Digitalinngorsaanermik Aqutsisoqatigiivi) (Siornatigut FOIS) 2020-imut tamanut ammasumik suliarinnittussarsiuussinissamut 400.000 kr.-inik systemimut nutaamut atugassanik aningaasaliissuteqarpoq.

Naalakkersuisut aamma naatsorsuutigaat 2021-imut aningaasanut inatsisissamut siunnersuummut immikkut aningaasaliissutit 1,5 mio. kr.-it immikkoortinneqassasut,

qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernissamut periaatsit ineriartortinneqarnerannut atulernissaanullu aningaasartuutitut atugassat.

2020-imut aningaasanut inatsisikkut qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup ineriartortinneqarnerata, ingerlanneqarnerata atulernissaanullu aqunneqarnissaanut suliarineqartarnissaanullu, naammattumik allaffissornikkut piginnaasaqartoqarnissaa qularnaarneqareerpoq.

Malittarisassatigut tungavigisat nutarterneqarnerata pitsanngorsarneqarneratalu siunnersuutip pisortanut allaffissornikkut oqilisaassinissaa naatsorsuutigineqarpoq. Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerumut ikaarsaariarnikkut qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit sioqqutsisumillu taasinerit qitiusumik kisinneqartalernerisigut kommunit allaffissornikkut aamma aningaasatigut oqilisaanneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Kommuninut aningaasatigut oqilisaat ima annikitsigissaaq kommuninik annerusumik malugineqassanani. Taassumunnga peqqutaavoq kommuninut kisimi ukiut sisamakkaarlutit suliassaasarmata, ullullu ikitsuinnaat suliassaasarlutik.

Siunnersuut pisortanut allanik annertuunik aningaasaqarnikkut sunniuteqassanngilaq.

4. Inuussutissarsiornermut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

Siunnersuut inuussutissarsiornermut aningaasatigut allaffissornikkulluunniit kinguneqassanngilaq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusiannut kingunerisassai

Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusiannut kinguneqassanngilaq.

6. Innuttaasunut kingunerisassai

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerneq innuttaasunut pitsaasumik kinguneqassaaq, taamaaliornikkummi innuttaasut taasinissaminnut periarfissaat malunnartumik annertusarneqarsinnaassammatta.

Siunnersuut allatigut innuttaasunut kinguneqassanngilaq.

7. Kingunerisassat taasariallit allat

Siunnersuut allanik taasarialinnik kinguneqassanngilaq.

8. Oqartussanik suliniaqatigiiffinnillu il.il. tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami januaarip 3-aniit 2020-imiit januaarip 31-iat 2020 ilanngullugu ukununnga tusarniaatigineqarpoq:

Avannaata Kommunia
Kommune Qeqertalik
Qeqqata Kommunia
Kommuneqarfik Sermersooq
Kommune Kujalleq
Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia / Formandens Departement
Pinnngortitamut, Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik / Departementet for Natur og Miljø
Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik / Departementet for Finanser
Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik /
Departementet for Boliger og Infrastruktur
Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik /
Departementet for Uddannelse, Kultur og Kirke
Nunanut Allanut Naalakkersuisoqarfik/ Departementet for Udenrigsanliggender
Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinnermullu Naalakkersuisoqarfik /
Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug
Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik / Departementet for Sundhed
Isumaginninnermut, Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfik /
Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet
Inuussutissarsiornermut, Nukissiuuteqarnermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik /
Departementet for Erhverv, Energi og Forskning
Aatsitassanut, Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik /
Departementet for Råstoffer og Arbejdsmarked
Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfia Københavnimiittoq / Grønlands Repræsentation i København
Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfia Reykjavikimiittoq / Grønlands Repræsentation i Reykjavik
Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfia Washingtonimiittoq / Grønlands Repræsentation i
Washington
Kalaallit Nunaata Biskoppia / Biskoppen i Grønland
Inatsisartut Ombudsmandiat / Ombudsmanden for Inatsisartut Kalaallit Illuutaat København /
Det Grønlandske Hus København
Kalaallit Illuutaat Aarhus / Det Grønlandske Hus Aarhus
Kalaallit Illuutaat Aalborg / Det Grønlandske Hus Aalborg
Kalaallit Illuutaat Odense / Det Grønlandske Hus Odense
Transparency International Greenland
Sulisitsisut / Grønlands Erhverv
KNAPK
Atorfillit Kattuffiat
Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat
ASG
IMAK
Nunatsinni Perorsaasut Kattuffiat

ILILI

Avalak

Peqatigiiffik Inuit / Fællesforeningen Inuit

Ilisimatusarfik

KTI

Niuernermik Ilinniarfik / Det grønlandske Patienthjem, København

Royal Arctic Line A/S

Royal Greenland A/S

Polar Seafood A/S

Tele Greenland A/S

KNI Pilersuisoq A/S

Kalaallit Nunaanni Politimesteri / Politimesteren i Grønland

Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfik / Kriminalforsorgen i Grønland

Kalaallit Nunaanni eqqartuussiviit / Retten i Grønland

Arktisk Kommando

Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi / Rigsombudsmanden i Grønland

Kalaallit Nunaata Radioa

Sermitsiaq

AG

Tusarniaanermut atatillugu uku tusarniaanermut akissuteqarput:

Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfik / Kriminalforsorgen i Grønland

Arktisk Kommando

Aatsitassanut, Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik /

Departementet for Råstoffer og Arbejdsmarked

Pinnngortitamut, Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik / Departementet for Natur og Miljø

Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik /

Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug

Isumaginninnermut, Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik /

Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet

Kalaallit Nunaanni Politiit / Grønlands Politi

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik / Departementet for Sundhed

Sulinermik Inuussutissarsiortut Kattuffiat (SIK)

Sulisitsisut – Grønlands Erhverv (GE)

Kalaallit Nunanni Ilinniagartuut Kattuffiat /

Akademikernes sammenslutning i Grønland (IK/ASG)

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik /

Departementet for Uddannelse, Kultur og Kirke

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik / Departementet for Finanser

Kalaallit Nunaanni eqqartuussiviit / Retten i Grønland

IMAK

Kommune Kujalleq

Nunanut Allanut Naalackersuisoqarfik/ Departementet for Udenrigsanliggender

Digitalimik Sullissinnermut Aqutsisoqarfik / Digitaliseringsstyrelsen

Kommuneqarfik Sermersooq

Tusarniaanermut akissuteqaatit 19-iusut ataatsimoortillugit allanneqarnerat, aammalu taakkua qanoq pissutissaqalersitsisimanersut:

Tigune-qarpoq ulloq	Oqartussaq	Tusarniaanermut akissuteqaatip imai	Tusarniaanermut akissuteqaat makkuninnga pissutissaqalersitsivoq
3/1 2020	Kalaallit Nunaanni pinerluuteqarsimasunik isumaginnittoqarfik	Paarnaarussat sullissivinni sioqqutsisumik taasinissamut suli periarfissaqartinneqarnerat, Pinerluuteqarsimasunik isumaginnittoqarfiup naammagisimaarpaa, kisianni tamatuma saniatigut oqaaseqaatissaqarani.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
6/1 2020	Arktisk Kommando	Oqaaseqaatissaqanngilaq.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
6/1 2020	Aatsitassanut Naalackersuisoqarfik	Oqaaseqaatissaqanngilaq.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
7/1 2020	Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik	Oqaaseqaatissaqanngilaq.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
8/1 2020	Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik	Oqaasilerinikkut oqaatsitigullu naqqitassanik siunnersuuteqarpoq.	Ila ilanngunneqarput.
20/1 2020	Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfik	Inuit pisortat iliuuseqarnerisigut Kalaallit Nunaata avataaniikkallartut, siunnersuummi § 1-imi piumasqaatit naammassisimagunikku Inatsisartunut qinersisinnaatitaasut, allassimalerlugit, siunnersuummi § 2 imm. 1-imi ilanngunneqassasoq, Naalackersuisoqarfiup inassutigaa. Assersuutigalugu inuit innarluutillit imaluunniit inuusuttut ulloq unnuarlu neqerooruteqarfiusuniikkallartut,	Inassuteqaat malinneqanngilaq, tassami inuit taaneqartut § 2 nr. 2-imi aamma 5-imi pineqartunut ilaareermata.

		efterskolimiikkallartut assigisaalluunniit.	
20/1 2020	Kalaallit Nunaanni Politiit	Ilaatigut siunnersuummi § 47 imm. 3-ip unioqqutinneqarnera pineqaatissiinermik malitseqarsinnaasoq, siunnersuummi § 62-imi allassimasoq, politiit oqaatigaat. Suut erseqqissumik pinerluttuliornerussanersut erseqqinngilaq.	Aalajangersagaq iluarsineqarpoq.
21/1 2020	Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik	Inuit Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfik aqcutigalugu katsorsarneqartussaangitsut, kisianni nakorsamit immikkut paasisimasalimmit assersuutigalugu Danmarkimiilluni sulisumit pilatseernermi kingorna Kalaallit Nunaata avataani nammineq akilikkaminnik katsorsartittut, taamatuttaaq qinersisinnaatitaanerat atuutiinnassanersoq, erseqqissarneqassasoq Naalakkersuisoqarfiup siunnersuutigaa.	Inassuteqaat malinneqanngilaq, tassami inuit taaneqartut § 2, imm. 1, nr. 2-imipineqartunut ilaareermata.
22/1 2020	Sulineramik Inuussutissarsiortut Kattuffiat (SIK)	SIK qinersinermut inatsisip allangortinneqarnissaanut siunnersuutigineqartunut tapersiisinnaavoq.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
22/1 2020	Sulisitsisut – Grønlands Erhverv (GE)	Qarasaasiakkut allakkatigut taasinissamut inatsimmi tunngavissiisoqarmat periarfissiisoqarlunilu, GE-p neriulluarnartutut isigaa.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
23/1 2020	Kalaallit Nunanni Ilinniagaqartut Kattuffik – Akademikernes sammenslutning i Grønland (IK/ASG)	Oqaaseqaatissaqanngilaq.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
30/1 2020	Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik	Ilinniartut nunatsinniingitsut taasinissamut periarfissaannik pitsaangorsaanissaq siunnersuummi ilaatigut siunertaasoq, Naalakkersuisoqarfiup	Tusaatissatut tiguneqarpoq.

		naammagisimaarlugu maluginiarpa.	
31/1 2020	Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik	Aningaasaqarnikkut oqilisaanerit annertussusaat amerlassusilerniarneqassasut, tamatumalu kingorna assersuutigalugu kontumi pingaarnermi 10.03.05-imi qinersinerup ingerlanneqarneranut aningaasartuutitut atatillugu ilanngunneqassasut, Naalakkersuisoqarfiup piumasaraa. FOIS aqutigalugu aningaasalersuinissaq kiisalu kingusinnerusukkat aningaasanut inatsimmi ilanngunneqarsinnaasut, aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat pillugit nassuiaatini immikkoortumi nassuiarneqarpoq. Aningaasartuutit taakkua aningaasaliissutitut killissaliussat pioreersut iluanni akilerneqassasut, Naalakkersuisoqarfiup inassutigaa, ilanngullugu business case-mik suliaqartoqarsinnaasoq, tassani ineriartortitsinerup aningaasassat, atuutsitsilereernerup kingorna sipaarutissanut naatsorsuutigineqartunut sanilliullugit, qaffanneqarlutik. Tamanna tunngavigalugu aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat erseqqissarneqartariaqaralarput. Siunissami digitalinngorsaanerup annertusinera, Inatsisartunut qinersinerup isumalluutitik ikinnerusunik atuisalernerup iluaqutaasinnaasoq naatsorsuutigineqarmat, Naalakkersuisoqarfiup neriulluarnartutut isigaa.	Kommuninut tunngatillugu suliassat ukiut sisamakkaarlugit, aammalu ullut ikittuinnaat ingerlaneranni, suliarineqartartut pineqarput. Tamanna tunngavigalugu naliliisoqarpoq aningaasaqarnikkut oqilisaanerit taakkua, kommuninut tunngassuteqarsinnaasut, annertuumik pingaaruteqaratik annikitsuaraasussaasut. Taasinissamut periarfissanik annertusititsinissaq inatsimmi siunnerfigineqarpoq. Taamaattumik qinersinerup ingerlanneqarneranut qitiusumi allaffeqarfimmi ataatsimut isigalugu allaffissornerulerneq misigineqassasoq. Naatsorsuutigineqarpoq ingerlatsinerup aningaasartuutit ataatsimut katillugit annertunerulersussat (atuutsitsilerneq piviusunngortinneqareerpat) kontuni pingaarnerni 10.03.01-imi aamma 10.03.05-imi maannakkut missingersuutini killissaliussat iluanniitinneqarsinnaasasut. ”Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat” annertunerusunik erseqqissarneqarnissaannut tunngatillugu inassuteqaat malinneqarpoq.
31/1 2020	Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit	Oqaaseqaatissaqanngilaq.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.

31/1 2020	IMAK	Oqaaseqaatissaqanngilaq.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
--------------	------	--------------------------	-----------------------------

Tiguneqarpoq Ulloq	Oqartussat
27/1 2020	Kommune Kujalleq
Tusarniaanermut akissuteqaatip imai	Tusarniaanermut akissuteqaat makkuninnga pissutissaqalersitsivoq
Siunnersuummi § 2 imm. 1 nr. 1. Ilinniarneq minnerpaamik qaammatini 6-ini sivisussuseqassasoq pillugu maleruagassaq, siunnersuummi nassuiaatini ilanngunneqarpoq. Kommuni isumaqarpoq taamatut piffissamik killiliineq inatsisip oqaasertaanni toqqaannartumik allassimassasoq.	Aalajangersakkamik erseqqissaaneq tassani pineqarmat, tamatuma nassuiaatini allassimanissaa eqqornerpaajusoq, naliliisoqarpoq.
Qinersinermut ataatsimiititaliaq, § 7 imm. 2. Kommunit ilaasortaataat kommunit peqatigiillutik toqqassagaat allassimammatt, kommunit akornanni isumaqatigiinngittoqartillugu, kommunit aamma amerlanerussuteqarlutik ilaasortamik toqqaasinnaasariaqarput.	Inassuteqaat malinneqanngilaq. Ilaasortap kommunit tamaasa – kommunit akornanni amerlanerussuteqartuinnaangitsut – sinnerlugit ilaasortaasinnaassaaq. Oqaaseqatigiit § 7, imm. 2-imi atorneqartut, aalajangersakkani taamaaqataanni arlalinnik atorneqarput.
Qinersinermik siulersuisut, § 9. kommuni isumaqarpoq siunnersuut kommunini qinersinermut inatsimmut naapertuussarneqartariaqartoq, tassami siunissami qinersinermik siulersuisut assigiinngitsut marluussappata, tamanna naapertuutinngimmat.	Kommunini qinersinermut inatsimmi allannguutissatut siunnersuummik suliaqarnikkut inassuteqaat akuerineqarpoq.
Qarasaasiakkut allakkatigut taasineq, kapitali 6. Paaqqinniffinni assigiinngitsuni najugaqartut aamma napparsimavimmi uninngasut ulloq qinersiviusoq ornigullutik taasinissamat periarfissaqanngitsut, sioqquטיםumik taasinikkut taasisarneq pillugu maleruagassanut ingerlateqqinneqartunut tapiliullugu, qarasaasiakkut allakkatigut taasinissamat periarfissaqarnissaannik qulakkeerisumik ilusiliinissaq Naalackersuisut isumaliutersuutigissagaat, kommunip inassutigaa, takuuk inatsisissatut siunnersuummi kapitali 8.	Inassuteqaat ilanngunneqanngilaq, tassami maannakkorpiq tamanna suliaqarnikkut pisinnaangimmat. aammattaq inuit ikittuinnaasussaapput.
Ullormusiat, inatsisissatut siunnersuummi § 10: Taasisitsinermi aqutsisumut aamma taasisitsinermut aqutsisumut ikiuuttussanut ullormusiaqartitsisoqassanersoq kommunalbestyrelsip nammineq aalajangersinnaallugu, aqqissuussinermik atuutsitsilernissaq siunnersuutigineqarpoq. Ullormusiaqartitsinissaq pillugu apeqqummi Inatsisartunut imaluunniit kommunalbestyrelsinut qinersisoqarnersoq apeqqutaatinneqannginnissaa, kommunip pingaaruteqartutut isigaa. Suliaqarneq pingaarnerpaatigut assigiissasoq ilimagineqarpoq. Taamaattumik kommunip	Kommunini qinersinermut inatsimmi allannguutissatut siunnersuummik suliaqarnikkut inassuteqaat akuerineqarpoq.

inassutigaa, qinersinerit arlarineraat apeqqutaatinnagu, maleruagassat assigiinnissaat qulakkeerreqassasoq.	
Inatsisip atuutsilernera § 64. Inatsimmi ulloq atuutilerfissaa aalajangersarneqassasoq inassutigineqarpoq, imaluunniit inatsisip atuutilerfissaa pillugu nalunaarummik suliaqarnissaq inatsimmi Naalakkersuisunut suliassanngortinneqartariaqaralarpoq. Qinersinissamik suaaruteqarneq apeqqutaatinnagu inatsisip atuutilersinnaanissaanut, atuutilerfissaa naleqqussarneqartariaqarpoq. Taamaalillutik inatsit akuerineqarpat qinersinissaq suaarutigineqassanersoq imaluunniit tamanna naatsorsuutigineqarnerasoq Inatsisartut ilisimasariaqarpat tamannalu malillugu aalajangiisariaqarlutik.	Inatsimmi atuutilerfissaa allanneqarluni, inassuteqaat malinneqarpoq.

Tiguneqarpoq ulloq	Oqartussaq
29/1 2020	Nunanut Allanut Naalakkersuisoqarfik
Tusarniaanermut akissuteqaatip imai	Tusarniaanermut akissuteqaat makkuninnga pissutissaqalersitsivoq
1. Siunnersuummut nassuiaatit – nassuiaatit nalinginnaasut	
a. Taaguutit nutaat ”danskit” oqaatsit atorneqarnerani paatsiveerutsitsisinnaasut, allanneqarpoq. Takuuk qupp. 2, immikkoortut aappaat.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
ii. Oqaatigineqarpoq taaguutini allanngortitsinissamut siunnersuutigineqartoq Folketingimut qinersinermi piviusunngorsimanngitsoq, tamannalu oqaatsini tamaginni paatsiveerutsitsisinnaavoq.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
b. Elektroniskimik taasinissamut periarfissap atuutsinneqalernerani, atuutsitsinermut ministereqarfiup isertuussineq pillugu piumasaqaammik nassuiaanera tunngavigalugu, taasinerup isertuussaanaasata attanneqarnissaa qulakkeerreqarsinnaasoq, Inatsisunik atuutsitsinermut ministereqarfik isumaqanngitsoq, inerniliisoqarsinnaavoq.	Tamanna eqqoqqissaanngilaq. Tassami inerniliutiinnarneqarsinnaavoq, taasinernik isertuussineq Danmarkimi taasinernik isertuussinerup paasineqartarneratut atuutsiinnarneqarnissaa attanneqarsinnaasoq Inatsisunik atuutsitsinermut ministereqarfikisumaqanngimmat. Kisiannili assersuutigalugu Norgemi, Sverigemi, Finlandimi aamma Estlandimi taasinernik

	isertuussisarnermut naapertuuttussaalluni.
i. Tassunga atatillugu tamatuma namminersulivinnissaq taasisutigineqassagaluarpat qanoq kinguneqarsinnaanera Nunamut Namminermut allaffiup oqaloqatigiissutigisimanerpaa / isumaliutersuutigisimanerpaa, takuuk Namminersornermut inatsimmi § 21, imm. 1 aamma 3.	Naliliisoqarpoq taamatut taasinerup inatsisitigut akuerisaanissaanut tamanna sunniinerluttussaangitsoq.
ii. Inatsisinik atuutsitsinermit ministereqarfimmut tamanna oqaloqatigiissutigineqarsimanerpa.	Naamik.
c. Qarasaasiakkut allakkatigut taasisarnerup periarfissatut atuutsinneqalernissaanut tunngavilersuutaasoq, taasinerup isertuussaananeranut akisussaaneq aamma inuttut akisussaaffiussasoq kingunerissallugu.	Sunniuteqarnissaa tassani pineqanngilaq, kisianni politikikkut aalajangiineq pineqarluni.
i. Taasisinnaatitaasut tamarmik akiniarneqarnissamut atornerlunneqarnissamullu illersorneqarnissaannut, kinaassuseq ersitsinnagu aammalu isertuussamik taasisarnek oqaluttuarisaaneq isigalugu atuutsinneqalersimasoq eqqaamassallugu pingaaruteqarpoq.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
ii. Atuisinnaalersitsinermit maannakkut periaaseq qanoq annertutigisumik ajornartorsiortitsinersoq, siunnersuummi allassimannngilaq – siunnersuutip iluaqutissartaanik ajoqutissartaannillu nalilersuinermit tamatuma nassuiarneqarnera iluaqutaasinnaassaaq; atuisinnaalersitsineq, taasinerup isertuussaanaa aammalu periaatsimik pilersitsinermit aningaasartuutit, takukkit aamma nunani avannarlerni misilittakkat.	Ajornartorsiut taanna ”Atuisinnaalersitsineq” (qupperneq 5) pillugu immikkoortumi nassuiaatini sammineqarpoq.
d. Arlaleriarluni qarasaasiakkut taasinissaq, sioqqutsisumik taasilluni taasinissaq aammalu taasivissami ornigulluni ulloq qinersivik nammineq taasinissaq periarfissaqartussaavoq, oqartussat qinersisartutut kisimiissimanermik qulakkeerisinnaannginnerannut taarsiissuteqarniarluni. Taasineq kingulleq atuuttussaavoq.	’Taarsiissuteqarnissaq’ pineqanngilaq. Qinersisartut oqartussaaqatigiilluni qinersinerup ingerlanerani peqataanissamut periarfissaqarnerulersinnissaat pineqarpoq.
i. Tamanna qanoq qinersisinnaasut allattorsimaffianit, qarasaasiakkut taasinerit aammalu sioqqutsisumik taasilluni taasinerit qitiusumi suliarineqartussanut ataqatigiissillugu, aqunneqarneris ingerlaannaq takujuminaappoq. Tamanna aamma najukkani kisitsinerit annertuunik piumasaaqatigineqarpassippoq.	Qarasaasiakkut allakkatigut taasisarnerup ammaanneqartariaqarnerani, taasisarnerup ingerlasarneranut missingiummi tamanna sukumiisumik isumaliutersuutigineqarpoq.
f. Norgemi qarasaasiakkut taasisarnermik misileraasimaneq nassuiaatini nalinginnaasuni taaneqarpoq. Oqaatigineqarpoq misileraaneq politikkimik tunngaveqartumik unitsinneqarsimasoq.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
i. Politikkimik tunngaveqartut tassarpassippot, Norgemi norgemiut nammineq PC-minniit taasisinnaanissaat akuerineqassanersoq, politikikkut isumaqatigiinngissutaanera.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.

ii. Misissuinerup takutippaa, arlalinnik taasinissamut periarfissaqartillugit periaatsimi isumannaallisaaneq qinersisartut paasisimangikkaat, soorlu tamanna aamma inatsisissatut siunnersuummi oqaatigineqartoq, aammalu arlaleriarluni taasinissamut periarfissat atorineqarpata, taasisinnaatitaasup isummaminik allangortitsisimanera kisimi pissutaasimasoq.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
g. Københavniimi, Reykjavikimi, Washingtonimi aamma Bruxellesimi Kalaallit Nunaata sinniisoqarfiisa allakkatigut taasinissamut atorineqarsinnaanerit isumaliutersuutigineqarsimanerpa.	Ilanngunneqarpoq.

Tiguneqarpoq ulloq	Oqartussaq
30/1 2020	Digitalinngorsaanermut Aqutsisoqarfik
Tusarniaanermut akissuteqaatip imai	Tusarniaanermut akissuteqaat makkuninnga pissutissaqalersitsivoq
<p>Qinersiviit 71-iummata, taakkunanga arlallit mikisuaaraallutik, kiisalu qinersinerup inenera www.valg.gl-imi qinersiviusuni ataasiakkaani naatsorsorneqarluni tamanut saqqummiunneqartarmat, tamanna nunaqarfimmi najugaqartunut tamanut tamanut ammasumik isertuussatut isigineqartariaqarpoq. Ilaatigut ilaasa ulluinnarni politikikkut isummertarnertik oqaatigisarmassuk, innuttaasunit tamaginnit ilisimaneqartumik, ilaatigullu inuiaqatigiinni ikittuinnaammata, kikkut tamarmik imminnut ilisarismareerlutik.</p> <p>Atuisinnaalersitsineq Kalaallit Nunaanni oqartussaaqatigiinnermut ajornartorsiutaasooq, Digitalinngorsaanermut Aqutsisoqarfiup isumaqatigaa. Innuttaasut nunaqarfimmi najugaqartut, silarlunna pissutigalugu qinersinermi peqataasinnaasanninnerat, taakkua taasisinnaatitaanerminnik, taamaaliornermilu oqartussaaqatigiilluni ingerlatsinermi peqataanissamut periarfissaminnik, annaasaqarnerannik malitseqartarmat, isertuussinissamik qulakkeerinnissamit ajornartorsiut annertuneruvoq.</p> <p>Isertuussininerup atuisinnaatitsinerullu oqimaatigiissinneqarnissaat, Digitalinngorsaanermut Aqutsisoqarfiup isumaqatigaa.</p>	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
Taamaattoq digitalimik aamma pappialanik akuleriinnik qinersinernik naatsorsuineq ajornartorsiutitaqartoq, Digitalinngorsaanermut Aqutsisoqarfiup uparuarumavaa. Taamatut akuleriisitsineq aammalu qarasaasiakkut allakkatigut taasinernik aamma sioqqutsisumik taasilluni taasinernik qitiusumi kisitsisoqartarnissaanik kissaateqarneq, pappialani qinersisinnaasut allattorsimaffiinnut ataqatigiisillugu. Innuttaasut ilaasa aammalu	Qinersisinnaasut allattorsimaffiat ilaatigut digitalinngortinneqareerput. Qinersisinnaasut allattorsimaffiat annertunerusumik digitalinngortinnissaannut suliaqarneq aallartinneqareerpoq.

<p>allat suliaqarnermi marloriarlutik taasisut taasinerminnik atorunnaarsitsivigineqarnerannik inuit kukkunerisa malitseqarsinnaanerit aarlerinaateqarnerulertussaavoq.</p> <p>Siunnersuut malillugu inuup normuiniq, kinaassutsimik qularnaarisussanik, atuisoqartussaanninnerani, ajornartorsiut pilersitsinikkut, digitalinningsaaneq aamma aaqqiissutaasinnaavoq.</p>	<p>§ 23, imm. 3-imi kiisalu § 24, imm. 5-imi qinersinnaasut allattorsimaffiat annertunerusumik digitalinningsortinneqarnissaannut periarfissamik ammaassisoqarpoq. Taamaalilluni siunnersuut ilaatinneqareerpoq.</p>
<p>Atuisinnaatitsineq aamma digitalinningsaaneq Atuisinnaatitsineq qarasaasiakkut allakkatigut taasisarnerup atuutsinneqalerneranit aamma allaanerummat, Digitalinningsaanermut Aqutsisoqarfiup tikkuarusuppaa. Atuisinnaatitsineq aamma tassaavoq, taasivissat sumiiffiini tamaginni, silarlunnera apeqqutaatinnagu, taasivissamik pissarsiarisinaanissaannik qulakkeerineq. Tassani qinersivinni taasivissanik pappialanningsortitsilluni aaqqiissutissanik pilersitsinikkut, digitalinningsaaneq aamma aaqqiissutaasinnaavoq.</p> <p>Sioqqutsisumik taasilluni taasinerit, siunnersuut malillugu qitiusumi naatsorsorneqarsinnaasussat, nutaanik unammilligassaqartitsipput. Sioqqutsisumik taasineq kingusinnerpaamik qinersiviit ammarnernani naatsorsuiffissamut annutereersimasussaavoq, takuuk § 46 imm. 2 nr. 7. Tamanna nassuiaatit malillugit isumaqarpoq, sioqqutsisumik taasinerit tamarnik Nuummuk nassiinneqassasut. Tassani silarlunnera aamma unammilligassaasussaavoq. Silarlunnerata malitsigisaanik sioqqutsisumik taasinerit piffissaq eqqorlugu annutinningsinnaapput, taamaalillutillu innuttaasut oqartussaaqatigiinnerup ingerlanerani peqataanissamut periarfissaarutsinneqassallutik.</p> <p>Qinersinerup ingerlasarneranik digitalinningsaaneq atuisinnaanerulersitseqataasinnaavoq, qarasaasiakkut allakkatigut taasisarnermik atuutsitsinerup atatillugu innaanningsitsoq, kisianni aamma qinersinerup ingerlanerata digitalinningsarneratigut aammalu sioqqutsisumik taasinerit.</p> <p>Matuma kinguliani digitalimik periarfissat ilaannik, taasinerpiaat isertuunneqartussaanerannik innarliinningsinnaasunik, tikkuaanissaq Digitalinningsaanermut Aqutsisoqarfiup kissaatigaa.</p>	<p>Najukkami taasivissanik pappialanningsortitsinissamut periarfissaq isumaliutersuutigineqarpoq. Naliliisoqarpoq periarfissaq taanna maannakkorpiaq pissusiviusuni periarfissaanningsitsoq, tassami inoqarfiit amerlasuut pappialanningsortitsivissanik pisariaqartunik atugassaqartanningsimata. Taasivissat A4-niit anginerupput. Qitiusumiilersitsinerup nutaanik unammilligassaqartitsisussaane-rarneqarnera paatsoorneruvoq. Taamaannngilluinnarpoq. Sioqqutsisumik taasinerit inoqarfinit annerusunit nassiinneqarajupput. Taamaattumik nassiussat Nuummukartinneqartussaappata, apuunnissaat ilimanaateqartorujussuuvoq.</p>
<p>Kapitali 4. Partiit aamma qinigassanningsortittut nalunaarutigineqarnerannik digitalinningsaaneq Partiinik qinigassanningsortittunillu nalunaarutiginninnerit digitalimik suleriaaseqarnerit ingerlanneqarnerat,</p>	<p>Aalajangersakkat (§ 14, imm. 8, kiisalu § 17, imm. 4), qinigassanningsortittunik nalunaarutiginninnerit digitalinningsarnissaat pillugu</p>

<p>isertuussisussaanerup innarlerneqarnissaanut tunngatillugu ajornartorsiutitaqanngilat.</p> <p>Partiit avataanni qinigassanngortittut nunaqarfinit minnerusuneersut qinigassanngortissinnaanissamut periarfissarissaarnerulernissaannik, digitalinngorsaaneq qulakkeereqataassaaq. Taakkua qinigassanngortinnerat kingusinaarluni apuullutik silarlunneranit eqqorneqarsinnaassanngillat. Taamaassappat § 17 imm. 1 paarlattuanik oqaasertalerneqartariaqassaaq. Digitalimik suliat ingerlaneranni qinigassanngortittup nittartakkami eqqortumi nemID-imi atorlugu qinigassanngortinnini nalunaarutigissavaa, tamatumalu kingorna qinigassanngortitsisut 40-it pisariaqartut pissarsiarissallugit. Qinigassanngortitsisut 40-it taakkua tamatuma kingorna nemID-tik atorlugit qinigassanngortitsisutut imminnut digitalimik nalunaarutigisinnaapput.</p> <p>Partiit, qinigassanngortittut aamma qinersinermut siulersuisut qinersinermik aqutsinermiinnit tamanna iluaqutigissavaat. Kapitali 4-imi maleruagassat tamatumunnga digitalimik suleriaasissaliorsinnaanissamut atorsinnaasumik oqaasertaligaapput. taamaattoq § 17 imm. 1 taamaagani.</p>	<p>aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalackersuisunut periarfissiisut, ilanngunnerisigut, inassuteqaat malinneqarpoq.</p>
<p>§§ 1-2, aamma 25-26, Digitalimik qinersisinnaasut allattorsimaffiik tamanut saqqummiussisarneq</p> <p>Taamatutaaq qinersisinnaasut allattorsimaffiat digitalimik naatsorsorneqarsinnaapput. § 1-imi qinersisinnaasut allattorsimaffiat Aqutsisoqarfiup paasissutissanik agguaviani, ullut tamaasa nutarterneqartartumi, pissarsiarineqarsinnaavoq. § 2-imi qinersisinnaasut allattorsimaffiat, qinersisinnaasut allattorsimaffianni ilanngunneqarnissaq pillugu aalajangiiffiqartussaq, digitalinngortinneqarsinnaavoq.</p> <p>Qinersisinnaasut allattorsimaffiat digitalinngortinneqarneranni, kommunit nittartagaanni qinersisinnaasut allattorsimaffiat ingerlaannaq tamanut saqqummersinneqarsinnaalissapput. Qinersisinnaasut allattorsimaffiat digitaliusut takunissaat, qinersisartup nemID-atigut pisariaqarpoq, taamaalilluni qinersisartuq qinersisinnaasut allattorsimaffiini ilanngunneqarsimaneq pillugu immiinnut paasissutissat kisiisa takusinnaassallugit.</p> <p>Qinersisinnaasut allattorsimaffiat naatsorsorneqarnerat § 25 imm. 2-imi allassimasutut, qinersisartut tamarmik atiiq aamma ulloq inunngorfiannik imaqartoq, tamakkiisumik allattuiffittut kommunip nittartagaanni tamanut saqqummersinneqarqussaanngilaq. § 25 imm.</p>	<p>Qinersisinnaasut allattorsimaffiat ilaatigut digitalinngortinneqareerput. Qinersisinnaasut allattorsimaffiat annertunerusumik digitalinngortinnissaannut suliaqarneq aallartinneqareerpoq. § 23, imm. 3-imi kiisalu § 24, imm. 5-imi qinersisinnaasut allattorsimaffiat annertunerusumik digitalinngortinneqarnissaannut periarfissamik ammaassissoqarpoq. Taamaalilluni siunnersuut ilaatinneqareerpoq. Naliliisoqarpoq qinersisinnaasut allattorsimaffiisa misissorneqartussanngorlugit saqqummiunneqarnerat ”innuttaasup nammineq inuuneqarnissamut pisinnaatitaaffianut annertuumik aarlerinartorsiortitsisussaanngitsoq”.</p> <p>Qinersisinnaasut allattorsimaffii annertunerusumik</p>

<p>2-imi pappiaranngorlugu allattuiffimmik, qinersisartut nakkutigineqarlutik aatsaat takusinnaasaanik, saqqummiussineq kisimi tunngavilersorneqarsinnaavoq. Allattuiffiit tamakkiisut pissarsiarineqarnissaat akuerineqaqqusaanngilaq, tassami tamanna innuttaasup nammineq inuuneqarnissamut pisinnaatitaaffianut annertuumik aalerinartorsiortitsisussaammat.</p> <p>Taasivinni qinersisinnaasut allattorsimaffiat digitaliuppat, qarasaasiakkut allakkatigut taasinernut aamma sioqqutsisumik taasinernut ataqatigiissitsilluni ajornannginnerusumik aqunneqarsinnaassaaq. Qinersisartuq qinersinermik aqutsisumut ikiuuttup saavanut takkuppet aammalu ilisaritilluni, qinersinermik aqutsisumut ikiuuttup qinersisartuq qarasaasiakkut allakkatigut taasisimanersoq imaluunniit sioqqutsisumik taasisimanersoq, ingerlaannaq takusinnaassavaa. Qinersinermik aqutsisumut ikiuuttup tamatuma kingorna qarasaasiakkut allakkatigut taasinermi imaluunniit sioqqutsisumik taasinermi attatiinnarnissaa kissaatigeneraa imaluunniit taasivissamik tunineqarusunnersoq, qinersisartuq aperisinnaassavaa. Kinaassutsimut paasissutissaq tassaassaaq qinersisartup inummut normua. Inuup normuata sukkulluunniit tamanut saqqummersinneqannginnissaanik qulakkeerisumik suleriaaseqarnissaq tamatumani qulakkeerneqassaaq, takuuk § 26 imm. 4. Taasivissamik tunniussisoqarsimappat, qarasaasiakkut allakkatigut taasineq imaluunniit sioqqutsisumik taasineq, peerneqassapput.</p>	<p>digitalinngorsarneqarpata, qinersisartup kinaassutsiminut uppersaasatit inuup normuanik atuisussaamera, pisinnaassaaq. Maannakkorpiaq tamanna pillugu inatsisiliornissaq siusippallaartuq naliliisoqarpoq.</p>
<p>Qinersinermut siulersuisut inummut paasissutissanik suliarinninnermut inunmut paasissutissanut inatsimmi piunasaqaatit isiginiassagaat, § 27 imm. 4-imut nassuiaatini innersuussutigineqarpoq. Innersuussut ersarinngilaq. Inummut paasissutissanik suliarinninnermi tamaginni, inatsisissatut siunnersuut manna malillugu inummut paasissutissanik suliarinninneq pillugu inummut paasissutissanut inatsimmi maleruagassat isiginiarneqartussaapput. Matumani tamanna tassunga atatillugu akunnappoq, tassami allattuiffik sunik imaqqassanersoq § 25 imm. 2-imi nassuiarneqarmat. Matuma siuliani taaneqartutut, qinersisinnaasut allattorsimaffiinek digitalinngorlugit tamanut saqqummersitsineq, inummut paasissutissat taakkua ilaatillugit, innuttaasut inuttut inuunerminni pisinnaatitaaffiitut annertuumik aalerinartorsiortitsisaaq.</p>	<p>Matuma siuliani taaneqartutut, qinersisinnaasut allattorsimaffiisa misissorneqartussanngorlugit saqqummiunneqarnerat, innuttaasup nammineq inuuneqarnissamut pisinnaatitaaffiata innarlerneqarsinnaanerata annertuumik aarlerinaateqarneranik malitseqartussaanngilaq.</p>
<p>§ 2, imm. 1 nr. 5. Inuk illersornissaqarfimmit imaluunniit nunanut allanut ministereqarfimmit eqqissisimatitsisussamik suliaqartussatut imaluunniit nunani tamalaani allanik suliaqartussatut aallartinneqartoq aalajangersakkami tassani pineqartunut ilaanersoq, oqaasertaanni erseqqissumik allassimannngilaq.</p>	<p>Inuit taakkua akuutinnaasat naleqqutinngitsoq naliliisoqarpoq, tassami taakkua aallartinneqanngitsiarnerminni Kalaallit Nunaanni najugaqarsimassasut</p>

<p>Tamatumani Kalaallit Nunaanni sakkutuujusimasut 103-iunerat aammalu Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanerup annertusiartornera eqqarsaatigalugit, naatsorsuutigineqartariaqarpoq kalaallit innuttaasut nunani tamalaani suliaqartussatut aallartinneqartussatut nunanut allanut ministereqarfimmit toqqarneqarsinnaasut.</p>	<p>naatsorsuutigineqarsinnaanngimmat aammalu § 1-imi piunasaqaatinik naammassinnittussaananik.</p>
<p>§ 7, imm. 2. Siunnersuutigineqarpoq Namminersorlutik Oqartussani inatsisilerinermut pisortaq nutaatut qinersinermut ataatsimiititaliami ilaatinneqassasoq. Aalajangersakkap oqaasertalerneqarnerani oqaasertai ersarinngillat, tassami Namminersorlutik Oqartussani atorfiit taaguutaat marluummata, inatsisilerinermut pisortatut atorfimi taaguuteqartut. Tassalu Inatsisartut Ombudsmandiani inatsisilerinermut pisortaq aammalu Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani inatsisilerinermut pisortaq. Inatsisartut imaluunniit Naalakkersuisut ataanni inatsisilerinermut pisortaq pineqarnersoq, erseqqissarneqartariaqaraluarpoq.</p> <p>Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani naalakkersuisoqarfimmut pisortaanermut imaluunniit inatsisilerinermut pisortamut kina tullersortaanersoq, aalajangersakkami imaluunniit aalajangersakkani allani allassimangilaq. Tamanna kukkunerusimassaaq, tassami ilaatigut taakkua marluusut tamarmik napparsimasinnaapput imaluunniit qinersinissap suarutigineqarneranit qinersinerup ingerlanneqarneranut malinnaaffigineqarnerannullu piffissami allatut sulinnngissinnaallutik kiisalu ilaatigut tamarmik marluullutik Inatsisartunut qinigassanngortinnissamut pisinnaatitaallutik. Qinersinissamut qinigassanngortikkunik, qinersinermut ataatsimiititaliami suliaassat isumaginissaannut suliamut attuumassuteqartutut isigineqartariaqarput, takuuk § 9 imm. 3-imi aamma § 10 imm. 1-imi tunngaviusut.</p>	<p>Naalakkersuisuni inatsisilerinermut pisortaq pineqartoq allallugu, inatsisilerinermut pisortap erseqqissarneqarnissaa pillugu inassuteqaat malinneqarpoq.</p> <p>Inuit Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani naalakkersuisoqarfimmut pisortaanermut tullersortitut atorfillit imaluunniit Naalakkersuisuni inatsisilerinermut pisortaq pineqartut allallugu, tullersortip erseqqissarneqarnissaa pillugu inassuteqaat malinneqarpoq.</p>
<p>§ 14, imm. 3. Inunnut paasissutissanut inatsisitigut maleruagassat § 14 imm. 3-imi nassuiaatini allassimavoq, qinigassanngortittut qinigaasinnaatitaanertik pillugu pinerluttulerinermi inatsisit tunngavigalugit imminermiinnut paasissutissanik piniartoqarsinnaasoq akuersissummik tunniussisussaasut. Taamatuttaaq allassimavoq tamanna qinigassanngortinnissamut piunasaqaataasoq.</p> <p>Maannakkut § 4-imi allassimavoq, qinigaasinnaatitaanermut ataatsimiititaliaq qinigassanngortittunut qinerneqartunut paasissutissanik taakkuninnga piniarsinnaatitaasut. Taamaattumik akuersissut pisariaqartinneqanngilaq. § 4 naapertorlugu qinigaasinnaatitaanermut ataatsimiititaliaq pinerluttulerinermut</p>	<p>Inassuteqaat malinneqanngilaq.</p> <p>Allassimasunut ilaanngikkaluarluni akuersisussaq paasineqassasoq tassani pineqarani, qinigassanngortittoq iliuseqarluni erseqqissumik akuersinissamut periarfissinneqarpat, tamanna naleqqunnerpaassasoq naliliisoqarpoq.</p>

<p>inatsit tunngavigalugu paasissutissanik piniarsinnaasoq pillugu paasissutissanik Partiit allattuiffiannik nalunaarutiginninneq taamaallaat imaqtussaavoq.</p>	
<p>§ 27, imm. 4 § 27 imm. 4-imut nassuiaatini allassimavoq qinersinermut siulersuisut aaqqissuussinermut tunngasunik allanngortitsinerit akuerisinnaagaat. Tassani innersuussutigineqarpoq, ateq kukkusumik allassimalluni pisoqarsinnaasoq.</p> <p>Aternik iluarsiinerit qinersinermut siulersuisut aalajangiisinaataitaaffiisa iluaniittariaqanngikkaluarput. Inunnut nalunaarsuiffik qinersisartut pillugit paasissutissanik eqqortunik imaqtussaavoq, ilanngullugit ateq aamma najugaq, taakkua § 1 imaluunniit § 2 malillugu qinersisinnaasut allattorsimaffianni ilanngunneqarsimanersut apequtaanani.</p> <p>Qinersisartup aqqa kukkusumik allassimappat, qinersisartuq kommunimini sullissivimmuut saaffiginnissaaq aammalu uppernarsaatit pisariaqartut saqqummiullugit inuit nalunaarsorsimaffiat nutartertissallugu.</p>	<p>Inassuteqaat malinneqanngilaq.</p> <p>Qinersisinnaasut allattorsimaffiisa tamakkiisumik digitalinngortinneqarnissaasa tungaanut, iluarsiinissamut periarfissaq taanna periarfissaassaasaaq. Pisussaanani kinaluunniit taasinninnissaa qulakkeerniarlugu taamaaliortoqarpoq.</p>
<p>§ 39 aamma 40 Siunnersuummi siunertaavoq atuisinnaatitsinerulernissaaq, taamaallillunilu kikkut tamarmik qinersinermi taasisinnaanissaat, allakkanik nassiussisarneq pillugu maleruagassamik aalajangersakkat taakkua imaqarpata, piffissap nassiussiviusoq imminermini § 46 imm. 2 nr. 7-imut ataqatigiissillugu ajornartorsiutaariaannaavoq.</p>	<p>Aarlerinaataasoq innersuussutigineqartoq annikitsuaaraannaasoq naliliisoqarpoq, aammalu sioqutsisumik taasilluni taasinnissamut periarfissaq atuutsillugu pinngitsoorneqarsinnaanani.</p>
<p>Paasissutissat nalunaarsukkat sumiissappat Qinersinermut paasissutissanik passussinissamut IT atorlugu periaaseq, Kalaallit Nunaanni IT atorlugu periaatsitut ajornartorsiorfiusartussaasoq Digitalinngorsaanermut Aqutsisoqarfik naliliivoq, tassami taanna tamat oqartussaaqatigiinnermi sulianik ingerlatitsinerup qiterpiaanut tunngassuteqarmat. Sooq IT atorlugu periaatsimi paasissutissat nalunaarsukkat Kalaallit Nunaanniissappat.</p> <p>Digitalinngorsaanermut Aqutsisoqarfiup tamanna pillugu aalajangersagaq siunnersuummi maqaasivaa.</p>	<p>Ajornartorsiut taanna § 30-imi ilaatinneqarpoq. Aalajangersakkami allassimavoq, qarasaasiatigut periaatsimik Naalakkersuisut pilersitsissasut aammalu ingerlanneqarneranut akisussaasuusut.</p>
<p>Naatsorsueqqissaarnernik taakkuninngalu suliaqarnissamik inerteqquteqarneq Qarasaasiakkut allakkatigut taasisarneq, siunnersuummi siunnersuutigineqartoq piviusunngussappat, qinersisartup qarasaasiakkut allakkatigut taasineramik atuinera pillugu paasissutissat nalunaarsukkat politikerinut siunnersuisartunut iluatinnartorpassuarnik imaqtussaapput.</p>	<p>Ajornartorsiut taanna inatsisissatut siunnersuummi immikkut aalajangersaaffigineqanngilaq, tassami naliliisoqarmat periaatsimit paasissutissanik taamaattunik tigusinissaaq ajornarluinnanngissinnaammat.</p>

<p>Digitalimik periaaseq takussutissanik digitaliusunik imaqartussaavoq, periaatsimit anillatsinneqarsinnaasunik aammalu naatsorsueqqissaarnikkut suliarinninnermut atorneqarsinnaasunngortinneqarsinnaasunik.</p> <p>Naatsorsueqqissaarnerinnaq qarasaasiakkut allakkatigut taasinerit ullormut amerlassusaasa ineriartornerannik takutitsisoq, qineqqusaarnermi ingerlaturanut allanut ataqatigiissillugu, piffissap ingerlanerani qineqqusaarnerup allanngorneranik malitseqartussaavoq. Tamatuma kingunerisaanik qinnigassanngortittut qineqqusaarnermi suut sunniuteqarluarnersut aammalu suut sunniuteqarluannnginersut, pillugu asseqanngitsumik ilisimasaaqalertussaapput.</p> <p>Qarasaasiakkut allakkatigut taasineq pillugu paasissutissiissutigineqarsinnaasutuaasoq tassaassasoq qarasaasiakkut allakkatigut taasinerit amerlassusaat, qinersinerup inernerani ilaatinneqartut, pillugu aalajangersakkamik ilanngussisoqassasoq, Digitalinngorsaarnermut Aqutsisoqarfiup siunnersuutigaa.</p>	<p>Assersuutigineqarsinnaavoq ilisimatusarnermut atatillugu paasissutissanik taamaattunik pissarsisinaanerup naleqqussinnaanera .</p>
<p>Piiaanissamut maleruagassaq</p> <p>Qinersineq tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit digitalimik ingerlanneqarpat, inunnt paasissutissanik illersuinissaq naapertorlugu, inummut paasissutissat digitaliusut qanoq sivistigisumik toqqorsimatinneqaaqusaanerannut, piiaanissamut maleruagassamik aalajangersaasoqartussaavoq. Tamatumani aamma isertuussinissap mianerineqarnissaata qulakkeernissaa eqqarsaatigalugu.</p>	<p>Ajornartorsiut taanna § 30-imi ilaatinneqarpoq, tassami ingerlatsinerup aallartereernerani ajornartorsiut taanna iliuuseqarfigineqassasoq naatsorsuutigineqarmat.</p>

Tiguneqarpoq ulloq	Oqartussaq
31/1 2020	Kommuneqarfik Sermersooq
Tusarniaanermut akissuteqaatip imai	Tusarniaanermut akissuteqaat makkuninnga pissutissaqalersitsivoq
KANUKOKA atorunnaarsinneqareermat, kommunit ataatsimoorlutik Qinersinerup ataatsimiititaliami ilaasortamik toqqaasarnissaat, Kommuneqarfik Sermersuup iluaraa.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
Qinersinerup ingerlaneraniq digitalinngorsaarnerup annertusarneqarnissaanut siullertut alloriartoqarmat, Kommuneqarfik Sermersuup neriulluarnartutut isigaa.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
Sioqqutsisumik taasinerinik aammalu qarasaasiakkut allakkatigut taasinerinik kisitsinerup Nunamut namminerup immikkoortortaqarfimmi qitiusumiilernissaanut sooq inatsimmi periarfissiisoqartoq, kiisalu kisitsinerinik kommunit qanoq qanimut suleqatigineqartariaqassanersut, Kommuneqarfik Sermersuup	Tamanna ornigulluni sioqqutsisumik taasinerinik aammalu qarasaasiakkut allakkatigut taasinerinik kisitsinerup ingerlaneranut missingiummi

<p>paasiuminaatsippaa, tassami piffissap qinersiviusup naareernerani arlaleriarluni taasisoqarsimanginnera – imaluunniit assersuutigalugu taasisoq toqukkut qimagussimanersoq – qulakkeerneqartussaasoq ilisimaneqarmat. Taamaattumik tamanna Nunamut namminermut immikkoortortaqrarfiup aamma kommunit akornanni ataqatigiissaaraluni ataatsimeeqatigiinnernik arlalinnik malitseqassasoq, Kommuneqarfik Sermersuup takorloorpaa.</p>	<p>sukumiisumik isumaliutersuutigineqarpoq.</p> <p>Ataqatigiissarisooqartussaassaaq, tamannalu piviusunngortissallugu piviusorsioortuusoq naliliisoqarpoq.</p>
<p>Sioqutsisumik taasinerit kommuninit tiguneqartarunnaassappata, ilaatigut qinersisinnaasut allattorsimaffiinut tapiliussanik suliaqarnermut tunngatillugu suleriaatsit pisariunerulersinneqartussaasut, Kommuneqarfik Sermersuup eqqumaffigeqquaa. Tassani eqqarsaatigineqarput ilinniartut aamma Namminersorlutik Oqartussat aallartitaat qinersisinnaasut allattorsimaffianni ilanngunneqarnissamik qinnuteqartartut.</p>	<p>Tamanna ornigulluni sioqutsisumik taasinerit kisitsinerup ingerlaneranut missingiummi sukumiisumik isumaliutersuutigineqarpoq.</p> <p>Ataqatigiissarisooqartussaassaaq, tamannalu piviusunngortissallugu piviusorsioortuusoq naliliisoqarpoq.</p>

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit*§ 1-imut*

Aalajangersagaq oqaasertalerneqarnermigut iluarsiiisuteqarfigalugu § 1 atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Inatsisartunut qinersisinnaatitaanissamut piumasagaatit tunngaviusut aalajangersakkami aalajangersarneqarput. Qallunaatut innuttaassuseqarnissaq piumasagaatit siullersaraat. Aalajangersakkap qallunaatuuta inatsimmi tunngaviusumi § 29 assigilluinnarpa. Qallunaatut innuttaassuseqarneq Kunngeqarfik Danmarkimi innuttaassuseqarnertut paasineqassaaq.

Tamatununga atatillugu oqaatigineqassaaq inatsimmi tunngaviusumi § 87 malillugu Islandimiusut innuttaassusillit killilerujussuartut amerlassuseqassasutut naatsorsuutigineqartut suli qinersisinnaatitaammata. Islandimiutut innuttaassusilinnik aalajangersakkamut ilaatinneqartunik Kalaallit Nunaanni najugaqartoqarnerseq qularnarpoq.

18-inik ukioqalereersimanissaq aamma piumasagaataavoq.

Qinersinissaq sioqqullugu sivikinnerpaamik qaammatini arfinilinni Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarsimanissaq piumasagaataavortaaq. Aalajangersakkap siunertaraa innuttaasut sivikitsuinnarmik Kalaallit Nunaanniittut, assersuutigalugu taartaagallartutut atorfeqartut, qinersisinnaatitaalersinnaannginnissaat.

Taamatuttaaq pineqartup suli nammineersinnaatitaanissaa piumasagaataavoq. Tamanna isumaqarpoq inuit nammineersinnaanngitsumik nakkutiginninneq pillugu malittarisassat atuuttut malillugit nammineersinnaajunnaarsitaasimasut qinersisinnaatitaanngitsut.

§ 2-imut

Inuit Kalaallit Nunaata avataaniikkallartut taakkulu inooqataasa pisuni assigiinngitsuni qinersisinnaatitaanerminnik attasiinnarsinnaanissaat aalajangersakkakut periarfissinneqarpoq aammalu ilaatigut § 2, imm. 1-3-imik atuuttumik ingerlatitseqqiinerulluni, aammalu allanngortitsinissaq eqqarsaatigineqanngilaq. Nutaatut imm. 4 ilanngunneqarpoq.

Imm. 1-imut

Inuit Kalaallit Nunaata avataaniikkallartut qaqugukkut qinersisinnaatitaanertik attatiinnarsinnaaneraat aalajangersakkami taagorneqarput.

Aalajangersakkami nr. 1-imi ilinniartut qinersisinnaatitaanerat pineqarpoq. Pineqartup

ilinniakkamik ingerlatsinissaa piumasaqaataavoq. Taamaalilluni naammangilaq ilinniarnermik aallartitsinissaq siunertaralugu pineqartup Kalaallit Nunaata avataaniikkallarnissaa.

Ilinniartitaaneq nunami pineqartumi oqartussanit akuerisaassaaq, aammalu minnerpaamik qaammatinik 6-inik sivisussuseqassalluni. Taamaalilluni sivikinnerusumik pikkorissarnerit tamatuma avataaniipput. Piffissaq tamakkerlugu ilinniartitaaneq tassani pineqassasoq piumasaqaatigineqanngilaq. Aallaaviatigut Danmarkimi ilinniartitaanerit SU-mik pisinnaatitaaffigineqartut pineqartunut ilaassapput, kisianni aamma ilinniartitaanerit SU-mik pisinnaatitaaffigineqanngitsut ataasiakkaatigut naliliineq malillugu aalajangersakkami ilaatinneqarsinnaapput. Assersuutigalugu timmisartortartunngorniarneq SU-mik pisinnaatitaaffigineqanngilaq.

Aalajangersakkami nr. 2-imi inuit peqqissutsimut tunngasunik pissuteqarlutik Kalaallit Nunaata avataaniikkallartut pineqarput. Inuit Kalaallit Nunaata avataani nakorsanit innersuunneqarlutik suliaritittut aalajangersakkamut ilaapput. Akerlianik assersuutigalugu inuit nakorsamit innersuunneqaratik peqqissariartortut aalajangersakkamut ilaatinneqanngillat.

Aalajangersakkami nr. 3-imi inuit Kalaallit Nunaat sinnerlugu folketingimut ilaasortatut qinikkat pineqarput. Ataasiarani folketingimut ilaasortaq Kalaallit Nunaanni qinigaq atuuffini pitsaanerusumik isumagisinnaajumallugu najukkami Danmarkimut nuunnissaanik aalajangertarsimavoq. Pisuni taamaattuni pineqartup Kalaallit Nunaanni qinersisinnaatitaanini attatiinnassavaa.

Aalajangersakkami nr. 4-imi inuit Namminersorlutik Oqartussanut sinniisuullutik nunani allaniittut pineqarput. Tamatumani minnerunngitsumik eqqarsaatigineqarput inuit Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit Kalaallit Nunaata sinniisoqarfiinut aallartinneqarsimasut kiisalu inuit nunat tamalaat akornanni suliniaqatigiiffinnut, assersuutigalugu Naalagaaffinnut Peqatigiinnut, aallartinneqarsimasut. Aalajangersakkamili pineqanngillat Kalaallit Nunaata nunani allani sinniisoqarfiini sulisut nunamit pineqartumeersut.

Aalajangersakkami nr. 5-imi pineqarput inuit Kalaallit Nunaata avataaniittut inunnut 1-4-imi taaneqartunut sanilliunneqarsinnaalluinnartut. Aalajangersagaq immikkut pisut normu 1-imiit 4-imut ilaatinneqanngitsut matussuserniarlugit katersuivittut aalajangersagaavoq. Pisumit pisumut naliliisoqartassaaq. Aalajangersakkamut ilaasinnaasutut assersuutigineqarsinnaapput inuit Kalaallit Nunaanni suliffeqarfik sinnerlugu aallartitaagallartut imaluunniit ilisimatusartut nunani allani naammassillugu ilinniagaqareernertik nangiinnarlugu ilisimatusartut atorfiugallartumi atorfinitsinneqartut. Pisuni immikkorluinnaq ittuni

eqqarsaatigineqarsinnaavoq Kalaallit Nunaata nunani allani sinniisoqarfiini sulisut nunamit pineqartumeersut qallunaatut innuttaassusillit aalajangersakkamut ilaatinneqarsinnaasut.

Imm. 2-imut

Aalajangersakkami pineqarput inuit inunnik Kalaallit Nunaata avataaniikkallartunik inooqateqartut. Tamatumani eqqarsaatigineqarput aappariit inooqatigiittullu. Inooqatigiit eqqarsaatigalugit taakku aappariinnissamut piumasaqaatinik naammassinnissimanissaat piumasaqaataavoq. Tamanna isumaqarpoq inuit inunnik Kalaallit Nunaata avataaniikkallartunik ataatsimut najugaqateqartut pineqartumilli inooqateqartutut isigineqarsinnaanngitsut aalajangersakkamut ilaatinneqassanngimmata.

Imm. 3-imut

Aalajangersakkap malitsigaa inuit Kalaallit Nunaata avataaniikkallartut nuunnissartik sioqqullugu ikinnerpaamik ukiuni marlunni Qitiusumi Inuit nalunaarsorsimaffianni Kalaallit Nunaanni najugaqarlutik nalunaarsorneqarsimanissaat.

Imm. 4-imut

Inuit Kalaallit Nunaata avataani najugaqarallarsimasut najugaqarallarnermullu tunngaviusup naammassinerata kingorna qaammatit arfinillit suli qaangiutinngitsut Kalaallit Nunaannut uterlutik nuuttut taamatuttaaq qinersisinnaatitaaginnarnissaat aalajangersakkakut periarfissinneqarpoq. Tamatumani ilaatigut eqqarsaatigineqarput ilinniartut ilinniakkaminnik Kalaallit Nunaata avataani naammassinnittut tamatumalu kinguninngua Kalaallit Nunaannut uterlutik nuuttut. Pineqartup Kalaallit Nunaannut uternerata kingorna qaammatit arfinillit suli qaangiutinngitsut qinersisitsisoqassappat, pineqartoq malittarisassat maannamut atuuttut malillugit qinersisinnaassanngikkaluarpoq. Tamanna aalajangersakkakut allanngortinneqarpoq. Taamaattorli allannguut taamaallaat imatut atuuppoq aalajangersakkami taaneqartunik pissuteqarlutik inuit Kalaallit Nunaata avataaniikkallartut kisimik qinersisinnaatitaaginnassallutik. Aaqqissuussinermi aamma pineqarput inuit katissimasut imaluunniit inummut allamut katissinnaanissamut piumasaqaatinik naammassinnissimasut.

§ 3-imut

Aalajangersagaq § 3-imik maannamut atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Qinersisinnaatitaaneq qinersisinnaatitaasut allattorsimaffiannut ilanngunneqarnikkut pisarpoq.

§ 4-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 4-imik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Tamatumunnga ilanngullugu qinigaasinnaassuseq Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 3-imi malittarisassaqaartinneqarpoq, tassungalu aamma innersuussisoqarluni qinigaasinnaassutsip nalilerneqarnerata ulluinnarni ingerlanneqarnerata tamatumunnga piumasaqaatit eqqarsaatigalugit.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami Inatsisartunut qinigaasinnaassuseq aalajangersarneqarpoq. Qinigaasinnaassutsimut piumasaqaat ulluinnarni piumasaqaatinut marlunnut avinneqarsimavoq. Siullertut inatsimmi § 1 aamma § 2 malillugu qinersisinnaatitaanissamut nalinginnaasumik piumasaqaat naammassineqarsimassaaq. Tamatuma itisilerneqarnissaa eqqarsaatigalugu § 1-imut aamma § 2-imut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Aappaatut pineqartoq inaarutaasumik eqqartuussinikkut akiliisitsissutissamilluunniit akuersinikkut nalinginnaasumik isigineqarnermi Inatsisartunut ilaasortaanissamut ataqqinassuseerutsitsisumik pineqaatissinneqarsimassanngilaq. Pineqartoq ataqqinassuseerussimanersoq Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni malittarisassat naapertorlugit Inatsisartunit nalilerneqassaaq.

Qinigaasinnaassuseqarnissamik piumasaqaat kingusinnerpaamik ullormi qinersiviusumi atuutilersarpoq, pineqartullu piffissaq qinigaaffik tamaat qinigaasinnaassuseqarnermut piumasaqaatit naammassisimassallugit.

Imm. 2-imut

Inuup pineqartup qinigassanngortissinnaaneranut qinigaasinnaassuseqarnissamik piumasaqaat aporfiusinnaanngilaq.

§ 5-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 5-imi atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Imm. 1-imut

Inatsisartunut ilaasortat qassit qinerneqassanersut aalajangersakkami aalajangersarneqarput.

Inatsisartunut ilaasortat amerlassusissaat Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 2, imm. 1 malillugu aalajangersarneqarsimapput, taamaattumillu tassunga innersuussisoqarluni.

Imm. 2-imut aamma 3-imut

Kalaallit Nunaat qinersiviuvoq ataaseq.

Qinersivik kommuninut taasiartorfissanullu agguataarneqarsimavoq. Kalaallit Nunaata nunap immikkoortuinut kommuneqarfinnullu aggorneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu kommuninut agguataarisooqarsimavoq. Taasiartorfissat inatsimmi matumani § 11, imm. 1 naapertorlugu kommunini tamani qinersinermik siulersuisunit aalajangerneqartarput.

Imm. 4-imut

Sumiiffiit kommunit aggornerisa avataanniittut eqqarsaatigalugit taakku Kommuneqarfik Sermersuumi taasiartorfissanut ilaapput.

§ 6-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 6-imik maannamut atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarmissaalu eqqarsaataanani.

Imm. 1-imut aamma 2-imut

Qinigaaffiup sivisussusia Inatsisartut Naalackersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni aalajangersarneqarpoq, tassungalu innersuussisoqarluni.

Imm. 3-imut aamma 4-imut

Inatsisartunut ilaasortamut sinniisussaq qaqugukkut Inatsisartunut ilaasortaalissanersaq, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Ilanngullugu aalajangersakkami allassimavoq, Inatsisartunut ilaasortap qinigaasinnaatitaanini annaappagu, sinniisussaq ilaasortanngussasq. Ilaasortat aamma sinniisussat qinigaasinnaatitaanerannik nalilersuineq Inatsisartunit ingerlanneqatarpoq Inatsisartut aamma Naalackersuisut pillugit Inatsisartut inatsisaanni aalajangersagaasut naapertorlugit pisarpoq, tassungalu innersuussisoqarluni.

Imm. 5-imut

Partiit avataanni qinigassanngortittoq kattusseqatigiinni ilaanngitsoq imm. 3-4-imi taaneqartut tunngavigalugit ilaasortaajunnaarluni pisut aalajangersakkami maleruagassiivigineqarput. Taamatut pisoqartillugu qinigaaneq atorunnaassaaq.

§ 7-imut

Aalajangersakkami Qinersinermut ataatsimiititaliap katitigaanera Qinersinermullu ataatsimiititaliap suliassai malittarisassaqaartinneqarput.

Imm. 1-imut

Qinersinermut ataatsimiititaliaq Inatsisartut inatsisaat manna aamma kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinni aqutsisunut ilagiillu sinniisaannut qinersisarnerit pillugit Inatsisartut inatsisaat malillugu suliassanik ataatsimiititaliamut suliassanngortinneqarsimasuni aalajangiisarpoq. Qinersinermut ataatsimiititaliap aalajangiineri inaarutaapput taamaattumillu allaffissornikkut

oqartussanut allanut naammagittaalliuutigineqarsinnaanatik.

Naalackersuisut Qinersinermut ataatsimiititaliamut allattoqarfeqartitsissapput. Ulluinnarni suliaasaq Nunamut Namminermut Immikkoortortaqaqfimmitt isumagineqartarpoq.

Imm. 2-imut

Aalajangersakkami qinersinermut ataatsimiititaliap katitigaanerata allangortinneqarpoq, taamaalilluni Qinersinermut ataatsimiititaliap siunissami ilaasortarissavai Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiani naalackersuisoqarfimmi pisortaaneq, Naalackersuisuni inatsisilerinermut pisortaq, ilaasortaq ataaseq kommunit peqatigiillutik toqqagaat kiisalu biskoppi taakkuluunniit ilaasortat sisamat sinniisussaat. Qinersinermut ataatsimiititaliap katitigaanerata allangortinneqarnerani ilaasortat amerlaqqatigiilissapput. Taamaattoq taasinerit amerlaqqatigiillutik pisoqarnerani siulittaasup taasina aalajangiisuussasoq, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Aalajangersakkamut maannamut atuussimasumut sanilliullugu inatsisilerinermut pisortap Qinersinermut ataatsimiititaliamut aamma ilaasortangornissaa siunnersuutigineqarpoq. Ilaasortat taamatut amerlineqarnissaannut Qinersinermut ataatsimiititaliap inatsisilerinikkut piginnaasaasa nukittorsarneqarnissaannik kissaateqarnermik tunngaveqarpoq. Peqatigitillugu siunnersuutigineqarpoq kommunit peqatigiillutik kommuninut tamanut sinniisuussanik ilaasortamik ataatsimik toqqaasassasut. KANUKOKA-p atorunnaarsinneqarneranut nangissutitut siunnersuut isigineqassaaq. Taamaalilluni ilaasortamik toqqaanissaq kommuninut peqatigiilluni isumagisassangortinneqarpoq.

Imm. 3-imut

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiani pisortaanermut siulittaasutut aamma Naalackersuisuni Inatsisilerinermut pisortamut sinniisussaq, tassaavoq pineqartumut aamma sinniisussaq.

Imm. 4-imut

Qinersinermut ataatsimiititaliap aalajangiineri inaarutaapput aammalu allaffissornikkut oqartussamut allamut suliakkiunneqarsinnaanatik. Aalajangiineq tunngaviusumik inatsimmi tamanna pillugu aalajangersakkat malillugit eqqartuussivinnut sulii suliakkiunneqarsinnaassapput.

§ 8-imut

Aalajangersagaq § 7-imik maannamut atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allangortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Qinersinerup qulliunerusumik aqunneqarnera aalajangersakkakkut

malittarisassaqartinneqarpoq.

Imm. 1-imut aamma 2-imut

Aalajangersagaq malillugu qinersineq qulliunerusumik Qinersinermut ataatsimiititaliamit siulersorneqassaaq. Qinersinermut ataatsimiititaliaq pisussaavoq qinersinermut allattaaveqassalluni, qinersineq eqqarsaatigalugu aalajangiinerit pingaarutillit nalunaarneqartarfissaannik. Tamatumani minnerunngitsumik pineqarput qinigassanngortittut partiillu nalunaarutigineqartut kiisalu qinersinerup naatsorsorneqarnera pillugu paasissutissat, kisiannili aamma ilaatinneqassallutik aalajangiinerit allat qinersinermut annertuumik pingaarutillit pillugit paasissutissat. Assersuutigalugu immikkut akuersissuteqarnerit qinersinermut allattaavinni atuarneqarsinnaasariaqarput.

Imm. 3-imut

Qinersinermut ataatsimiititaliaq pisussaavoq qinersinissap nalunaarutigineqarnerata kinguninngua piaarnerpaamik kommunini ataasiakkaani qinersinermik siulersuisunut nalunaarutigissallugu ullormi sumi qinersisoqassanersoq aammalu qinigassanngortitanik nalunaaruteqarnissamut piffissaliussat attuumassuteqartut suunersut.

Imm. 4-imut

Aalajangersakkakut qinersisarneq pillugu inatsimmi aalajangersakkat sanioqqunneqarnissaannut immikkut akuersissuteqartarnissamut Qinersinermut ataatsimiititaliaq piginnaatinneqarpoq. Aalajangersakkami takuneqarsinnaavoq sanioqqutsinissamut immikkut akuersissuteqartoqarsinnaaneq aatsaat pisinnaasoq pisuni immikkut ittuni, tamanna pissutsit, sila ilanngullugu, pisariaqartilerpasuk.

Taamaalilluni aalajangersagaq malillugu sanioqqutsinissamut immikkut akuersissuteqarnissamut pissutissat aalajangersimasuullutillu pingaaruteqartariaqarput. Assersuutigalugu sila teknikikkulluunniit ajornartorsiutit pissutigalugit atortussat nassiunneqarsinnaanngikkaangata piffissaliussaq qinersisarneq pillugu inatsimmi aalajangersarneqarsimasut sanioqqunneqarnissaannut Qinersinermut ataatsimiititaliaq akuersissuteqarsinnaavoq. Qinersisarnernut atatillugu misigineqartareerpoq sila pissutaalluni qinersinermi atortussat taasiortorfissamut apuunniarnerat ajornakusoorsinnaasartuq.

Qinersisarneq pillugu inatsimmi aalajangersakkanik sanioqqutsinissamik immikkut akuersissuteqartoqassagaluarpat tamanna qinersinermut allattaavimmi nalunaarneqassaaq, pisoq aalajangersimasoq pillugu erseqqissumik nassuiaatitalerlugu.

§ 9-imut

Kommunini ataasiakkaani qinersinerup aqunneqarnera qinersinermillu siulersuisunik qinersisarneq aalajangersakkami malittarisassaqartinneqarput.

Qinersinermik siulersuisut katitigaanerisa pisariillisarneqarnissaat aalajangersakkami oqariartuutigalugu siunnersuutigineqarpoq. Tamatumaa itisilerneqarnissaanut immikkoortoq 2-ip ataani nalinginnaasumik nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Qinersinermik siulersuisut kommunini tamani qinersinerup ingerlanneqarneranut najukkami oqartussat akisussaasut qullersaraat. Qinersinerup nalinginnaasumik ingerlanneqarnissaata qularnaarneqarnissaa eqqarsaatigalugu qinersinermik siulersuisut assigiinngitsunik suliassaqarput.

Imm. 1-imut aamma 2-imut

Qinersinermik siulersuisut qinersinerup piareersarneqarnerani ingerlanneqarneranilu ulluinnarni suliassanik assigiinngitsunik kommunimi allaffissornikkut sulisunut isumagisassanngortitsinnaanerit aalajangersakkami erseqqissarneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Taamaattorli aalajangiisinnaatitaaneq qulliunerumillu akisussaaneq allanut isumagisassanngortinneqarsinnaanngilaq. Kommunini arlalinni ullumikkut suleriaasioreersumik siunnersuut inatsisinnngortitsineruvoq.

Aalajangersagaq malillugu qinersinermik siulersuisunut ilaasortat siunissami tassaassapput borgmesteri kiisalu kommunalbestyrelsimut ilaasortat marluk qanoq amerlatigisunik kommunalbestyrelsimut ilaasortaataqarneq tunngavigalugu qinerneqartussat (d'Hondt-ip periaasia malillugu). Taamaaliornikkut qinersinermut siulersuisunik eqaannerusunik qinersinermut atatillugu ajornannginnerusumik naapipallassinnaasunik pilersitsisoqarnissaa siunertaavoq.

Imm. 3-imut, 4-imut aamma 5-imut

Qinigassanngortittoq peqatigitillugu qinersinermik siulersuisunut ilaasortaasinnaanngilaq. Qinersinermik siulersuisunut ilaasorta qinigassanngortippat, taassuma sinniisua siulersuisunut ilaasortanngussaaq.

§ 10-imut

Aalajangersagaq oqaasertalerneqarnermigut iluarsineqarluni, sulisunut qinersinerup nalaani suliassanik isumaginnittunut ullormusiassanik tunniussisarnermut tunngatillugu suleriaaseq atuuttoq erseqqissarneqarluni, pingaarnerusutigut § 9-imik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq. Allatigut allanngortitsisoqarnissaa eqqarsaatigineqanngilaq.

Taasiartorfissani tamani taasisitsinermik aqutsisussamik pisariaqarpallu qinersisartunik ikiuuttussanik toqqaasinnaaneq aalajangersakkami malittarisassaqartinneqarpoq.

Imm. 1-imut

Qinersinermik siulersuisut aalajangersinnaavaa taasisitsinermik aqutsisup qinersisartullu ikiuuttussat kommunimi atorfeqartuusinnaanerat, atorfeqarnerminnut atatillugu suliassamik isumaginnittut.

Taasisitsinermik aqutsisoq peqatigitillugu qinersinissamut qinigassangortissinnaanngilaq. Taasisitsinermik aqutsisoq qinigassangortippat qinersinermik siulersuisut taasisitsinermik aqutsisussamik nutaamik toqqaassapput. Qinersinermut atatillugu kisitsinerup inerpera imaluunniit taasisitsinermik aqutsisup illuinnaasiunngitsutut inissisimanagera pillugu nalornissuteqartoqannginnissaa aalajangersakkap qularnaassavaa.

Imm. 3-imut

Taasisitsinermik aqutsisoq ikiuuttussarlu ullormusiaqarsinnaapput. Taamaattoqarpat kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni malittarisassat aalajangersarneqarsimasut malillugit ullormusiaqartitsisoqassaaq.

Ullormusiaqartitsisoqannginnissaanik kommunalbestyrelse aalajangiisinnaasoq inatsimmi nutaatut erseqqissarneqarpoq. Aalajangersakkami kommunimi atorfeqartut taasisitsinermik aqutsisoq aamma qinersisartunut ikiuuttussaq kommunimi atorfeqarnerminnut atatillugu suliassamik isumaginnittartut pineqartillugit, taamaalilluni taakkua peqatigisaanik ullormusiaqartinneqassanngitsut kommunalbestyrelsit aalajangiinissamut periarfissinneqarput.

§ 11-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 10-imik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Qarasaasiarsornerulernissamik nalinginnaasumik kissaateqarnermut nangissutitut aalajangersarneqarpoq qinersinermik siulersuisut ataasiakkaat aalajangersinnaassagaat qinersinerup ingerlanneqarnissaa eqqarsaatigalugu paasissutissat kommunip nittartagaatigut avammut nalunaarutigineqartassasut.

Qinersinissap tungaanut qinersinermik siulersuisut suliassaat aalajangersakkami aalajangersarneqarput.

Imm. 1-imut

Qinersinerup ingerlanneqarnissaata qaqugu pinissaata, taasiartorfissat pillugit paasissutissat kiisalu taasisitsinermik aqutsisussat aqqisa tamanut saqqummiunneqarnissaat Qinersinermik siulersuisut qularnaassavaat. Tamanut saqqummiussineq piaarnerpaamik pissaaq Qinersinermut ataatsimiititaliap ulloq qinersivissaq pillugu qinersinermik siulersuisunik ataasiakkaanik ilisimatitsereernerata kingorna.

Imm. 2-imut aamma 3-imut

Qinersinermik siulersuisut taasisitsinermillu aqutsisut ataasiakkaat qinersinermi allattaaveqarnissamut pisussaaffeqartut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Qinersinermi allattaavik qinersinerup ingerlanneqarneranut nassuiaataavoq, taamaattumillu qinersinerup ingerlanneqarsimaneranut takussutissaalluni pingaarutilik.

Qinersinermi allattaaviit imarisassaasut qanorlu ilusilersorneqarnissaasut Qinersinermut ataatsimiititaliamit akuerineqareerpata Naalakkersuisut aalajangissavaat.

Imm. 4-imut aamma 5-imut

Taasisitsinermik aqutsisut ataasiakkaat inuit taasiviusussat inatsisartut inatsisaanni piunasaqaatit naapertorlugit aqqissuuneqarsimanissaasut akisussaaffigigaat aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Tamatuma saniatigut qinersinermik siulersuisut ataasiakkaat piginnaatinneqarput qinersineq pillugu paasissutissat tamanut saqqummiunneqartarnissaannut killiliussat aalajangersarneqarnissaannut. Qinersinermik siulersuisut taamaalillutik aalajangersinnaavaat paasissutissat kommunip nittartagaa aqutigalugu tamanut saqqummiunneqartassasut.

§ 12-imut

Partiit sorliit qinersinissamut qinigassanngortitsisinnaanersut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Imm. 1-imut

Partiit sorliit qinersinissamut qinigassanngortitsinissamut piunasaqaatinik naammassinninersut naliliinissamut aalajangiisinnaatitaaneq Inatsisartut Siulittaasuanni inissisimavoq.

Imm. 2-imut

Partiit Inatsisartunut qinersinermi kingullermi Inatsisartunut sinniisuutitaqalersut ingerlaannartumik qinersinermi qinigassanngortitsisinnaanissaasut nutaaliornerut siunnersuutigineqarpoq.

Tamatuma itisilerneqarnissaanut immikkoortoq 2.6-ip ataani nalinginnaasumik nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 3-imut, 4-imut, 5-imut, 6-imut aamma 7-imut

Aalajangersakkat aqqissuussaannikkut allannguuteqartillugit § 11, imm. 2-imi aamma 3-imi aalajangersakkanik atuuttunik ingerlatitseqqiinerupput, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Partiit kingullermik qinersinermi qinigaatitaqanngitsut qinigassanngortissinnaaneranut piunasaqaatit aalajangersakkami aalajangersarneqarput.

Taamatuttaa qinersisartunut partiinik ataasiakkaanik nalunaarutiginnittunut uppersaaitut immersugassamut, Qinersinermut ataatsimiititaliap akuersissuteqarnerata piffissaq atuuffia ilanngullugu, killiliussat malittarisassiuunneqarput.

Imm. 9-imut aamma 10-imut

Naalackersuisut uppersaaitut immersugassaliussapput. Peqatigitillugu partiinik nalunaarutiginninnermi suleriaasissamut malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaanissamut Naalackersuisut piginnaatinneqarput. Tamatumunnga atatillugu Naalackersuisut aalajangersinnaavaat nalunaarutiginninneq qarasaasiatigut pissasoq.

§ 13-imut

Aalajangersagaq maannamut § 12-imi aalajangersakkamik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Aalajangersagaq malillugu qinersinissamut qinigassanngortittut partii sinnerlugu, partiit avataasigut kattuseqatigiillutilluunniit qinigassanngortissinnaapput, takuuk § 16.

§ 14-imut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut § 13-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq.

Taamaattorli taasivissani aternik taaguutini atuisinnaaneq erseqqissaavigineqarsimavoq. Tamatuma itisilerneqarnissaanut immikkoortoq 2-ip ataani nalinginnaasumik nassuiaatit innersuussutigineqarput, aamma nalinginnaasumik nassuiaatini imm. 4 aamma 5 ataaniittuni.

Imm. 1-imut

Partiit tamaasa eqqarsaatigalugit qinigassanngortittunik tamanik nalunaarutiginninneq ataatsimut qinersinermik siulersuisunut tunniunneqartassasoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Qinigassanngortittunik partiip nalunaarutiginninnera taamaalilluni qinersinermik siulersuisunut arlalinnut tunniussinikkut pisinnaanngilaq, taamatullu aamma arlaleriarluni tulleriissiinnarlugit nassiussisarnikkut pisinnaanani.

Imm. 3-imut

Qinigassanngortittup nalunaarutiginninneranut peqatigitillugu qinigassanngortittup pinerluttulerinermi inatsisit tunngavigalugit pineqaatissinneqarsimasinnaaneri pillugit paasissutissanik pissarsiniartoqarsinnaasoq namminneq atsiorlutik uppersaassavaat.

Paasissutissat taakku qinigassanngortittut qinigaasut kisiisa eqqarsaatigalugit qinigaanerup misilinneqarnissaanut atugassatut pissarsiarineqassapput. Taamaalilluni qinigassanngortittup taamatut uppernarsaasimanissaa qinersinermut qinigassanngortissinnaanermut piunasaqaataavoq.

Imm. 4-imut

Qinigassanngortittut ataasiakkaat taasivissami ateq taaguut allatsissinnaavaat.

Qinigassanngortittut arlallit akornanni aternik assigiittoqartillugu atit allanngortinneqarnissaat Qinersinermut ataatsimiititaliap aalajangersinnaavaa. Tamanna sapinngisamik qinigassanngortittut pineqartut isumasioqatigalugit pissaaq. Qinersinermut ataatsimiititaliap aalajangiinera inaarutaavoq, taamaattumillu allaffissornikkut oqartussaasunut allanut naammagittaalliutigineqarsinnaanani, takuuk 7, imm. 4.

Imm. 5-imut

Atit taaguutit assigiissimappata, imaluunniit ateq taaguut kissaatigineqartoq qinigassanngortittut ataasiakkaat kinaassusaannik nalornilersitsisinnaappat, atip taaguutip atorineqarnissaa Qinersinermut ataatsimiititaliap itigartissinnaavaa. Qinersinermut ataatsimiititaliap aalajangiinera inaarutaasuuvoq, taamaattumillu allaffissornikkut oqartussamut allamut suliaassanngortinneqarsinnaanani, takuuk § 7, imm. 4.

Imm. 6-imut

Partii sinnerlugu qinigassanngortittunik nalunaarut inummit partiimiluunniit oqartussaasunit, partiip malittarisassai malillugit atsiorsinnaatitaasunit atsiorneqarsimassaaq.

Atsiornerit taakku atuussinnaassuseqarnissaasa qularnaarneqarnissaa partiit ataasiakkaat akisussaaffigaat. Nalunaarutiginninneq ilusissaannut piunasaqaat naammassineqarsimangippat, itigartinneqarsinnaavoq.

Imm. 7-imut

Partii sinnerlugu qinigassanngortittunik nalunaaruteqarfissat qanoq isikkoqarnissaat pillugu malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput, tamatumunngalu ilanngullugu partiit qinigassanngortitaannut allattuiffinnik nalunaarutiginninneq qarasaasiatigunnaq pissasoq aalajangiisinnalutik.

Imm. 8-imut

Qinigassanngortittunik partii tunuliaqutaralugu qinigassanngortittussanik nalunaarutiginninnermi periaaseq pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput, tassungalu ilanngullugu nalunaarutiginninneq taamaallaat qarasaasiatigut pisinnaasoq aalajangersinnaallugu.

§ 15-imut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut § 14, imm. 1-imi aamma 2-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq.

Taamaattorli taasivissani aternik taaguutinik atuisinnaaneq erseqqissaavigineqarsimavoq. Tamatuma itisilerneqarnissaanut immikkoortoq 2-ip ataani nalinginnaasumik nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami takuneqarsinnaavoq partiit avataasigut qinigassanngortinniartup qinigassanngortinnini qinersinermik siulersuisunut nalunaarutigereersimassagaa qinersinissaq sapaatit akunnerinik pingasunik sioqqullugu nal. 12:00. Qinigassanngortittoq najukkami taasineramik aqutsisumut qinigassanngortinnerminik nalunaarutiginnittoq taamaalilluni qinersinermut atuussinnaassusilimmik qinigassanngortissinnaangilaq.

Imm. 2-imut

Qinigassanngortittup nalunaarutiginninneranut peqatigitillugu qinigassanngortittup pinerluttulerinermi inatsisit tunngavigalugit pineqaatissinneqarsimasinnaaneri pillugit paasissutissanik pissarsiniartoqarsinnaasoq namminneq atsiorlutik uppersarsassavaat. Paasissutissat taakku qinigassanngortittut qinigaasut kisiisa eqqarsaatigalugit qinigaanerup misilinneqarnissaanut atugassatut pissarsiarineqassapput. Taamaalilluni qinigassanngortittup taamatut uppersarsaasimanissaa qinersinermut qinigassanngortissinnaanermut piunasaqaataavoq.

Imm. 3-imut

Qinigassanngortittut ataasiakkaat taaguutertik taasivissamut ilanngutsissinnaavaat.

Qinigassanngortittut arlallit akornanni atinik taaguutinillu aternik assigiittoqartillugu atit allanngortinneqarnissaat Qinersinermut ataatsimiititaliap aalajangersinnaavaa. Tamanna sapinngisamik qinigassanngortittut pineqartut isumasioqatigalugit pissaaq. Qinersinermut ataatsimiititaliap aalajangiinera inaarutaavoq, taamaattumillu allaffissornikkut oqartussaasunut allanut naammagittaalliutigineqarsinnaanani, takuuk § 7, imm. 4.

Imm. 4-imut

Aqqit taaguutit akornanni aternik assigiittoqartillugu imaluunniit taaguut kissaatigineqartoq qinigassanngortittup kinaaneranik nalorngisitsisinnaappat aternik taaguummik atuisoqarnissaa Qinersinermut ataatsimiititaliap itigartissinnaavaa. Qinersinermut ataatsimiititaliap aalajangiinera inaarutaavoq, taamaattumillu allaffissornikkut oqartussaasunut allanut naammagittaalliutigineqarsinnaanani.

Imm. 5-imut

Qinigassanngortittunik nalunaarutit qanoq isikkoqarnissaat pillugu malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput, tamatumunngalu ilanngullugu aalajangersinnaallugu nassiussineq taamaallaat qarasaasiakkut pisinnaasoq.

§ 16-imut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut § 14, imm. 3-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Partiit avataasigut qinigassanngortittut qinigassanngortittunik allanik partiit avataasigut qinigassanngortittunik kattusseqateqarsinnaanerit aalajangersakkakkut periarfissinneqarpoq.

§ 17-imut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut § 15-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq malillugu partiit avataasigut qinigassanngortittut ikinnerpaamik qinersisartunik 40-inik qinigassanngortitsisoqassapput. Qinersisartut atsiorneri nalunaarummi taassumaluunniit assilinerani takuneqarsinnaassapput.

Imm. 2-imut

Aalajangersakkami qinigassanngortittut ataasiakkaat pillugit kinaassusaannut paasissutissanut piumasagaatit aalajangersarneqarput. Inuup ataatsip qinigassanngortitsisuni arlalinni qineqqusaannginnissaanut aalajangersagaq qulakkeereqataassaaq.

Imm. 3-imut

Qinigassanngortitsisut ilaat nalunaarut pillugu qinigassanngortitsisut tamaasa sinnerlugit saaffiginnissutinik tiguisinnaassaaq. Assersuutigalugu nalunaarutiginninnerup piviusuunerata uppennarsartinnissaanik pisariaqalersinnaavoq.

Imm. 4-imut

Qinigassanngortittunik partiimik tunuliaqataqaratik qinigassanngortittussanik nalunaarutiginninnermi periaaseq pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput, tassungalu ilanngullugu nalunaarutiginninneq taamaallaat qarasaasiatigut pisinnaasoq aalajangersinnaallugu.

§ 18-imut

Aalajangersagaq § 16-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Imm. 1-imut aamma 2-imut

Aalajangersagaq malillugu qinigassanngortittoq taamaallaat partiimut ataatsimut kattusseqatigiinnulluunniit ataatsinut qinigassanngortissinnaavoq.

Imm. 3-imut

Ilanngullugu aalajangersarneqarpoq qinersisartooq taamaallaat qinigassanngortumut ataatsimut qinigassanngortitsisuusinnaasoq. Qinersisartooq taamaattumik qinigassanngortittunut arlalinnut qinigassanngortitsisuuppat, qinersisartumit nalunaarutit tamarmik atuussinnaassanngillat.

§ 19-imut

Aalajangersagaq oqaatitsigut allannguuteqartillugu § 17-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq malillugu qinigassanngortittup qinigassanngortinnermik nalunaarut qinersinermik siulersuisunut tunuartissinnaavaa. Qinersinissaq sapaatit akunnerinik pingasunik sioqqullugu kingusinnerpaamik kl. 12:00 tunuartitsineq pissaaq. Tamatumaa kingorna qinigassanngortup qinigassanngortinnini uterteqqissinnaajunnaassavaa.

Imm. 2-imut

Taamaaqataanik aalajangersarneqarpoq qinigassanngortitseqataasimasup qinigassanngortitseqataassutini qinersinermik siulersuisunut tunniunneqarnerata kingorna utertissinnaanngikkaa.

§ 20-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 18-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Qinersinissamut qinigassanngortittut inaarutaasumik akuerineqarnissaannut suleriaasissaq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Imm. 1-imut

Qinersinermik siulersuisut ataasiakkaat tassaapput aallaqqaammut naliliisussat qinigassanngortittunik nalunaarutit qinigassanngortitsisullu nalunaarutaat inatsimmi piunasaqaatinik naammassinnissimanersut.

Imm. 2-imut

Qinersinermut ataatsimiititaliap qinigassanngartittut inaarutaasumik akuerissavai. Nalunaarummi kukkusoqarsimanera paasineqarpat pineqartoq ulluinnarnik marlunnik periarfissinneqassaaq nalunaarutip iluarsineqarnissaanut.

Imm. 3-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Qinersinermut ataatsimiititaliap akuersissuteqareernerup kingorna sapinngisamik piaartumik qinigassanngartittut aqqi tamanut saqqummersissagai. Kiisalu qinersinermik siulersuisut ilisimatissallugit, taassuma tamatuma kingorna piaartumik qinigassanngartittut aqqi pillugit taasisitsinermik aqutsisut ataasiakkaat ilisimatissallugit.

Imm. 4-imut

Qinigassanngartittut aqqi qanoq tamanut saqqummersinneqassanersut, qinersinermik siulersuisut ataasiakkaat nammineerlutik aalajangissavaat.

§ 21-imut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut § 19-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngartitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Qinigassanngartitanik nalunaaruteqarnissamut piffissaliussap naanerani qinigassanngartitat Inatsisartunut ilaasortassatut qinerneqartussaniit ikinnerusut nalunaarutigineqarsimappata Qinersinermut ataatsimiititaliap qinersisartut kajumissaassavai qinigassanngartitanik amerlanerusunik nalunaarutiginneqqullugit.

§ 22-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 20-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngartitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Imm. 1-imut

Inuit ullormi qinersivimmi qinersisinnaatitaanermut piunasaqaatinik naammassinnittut allattorsimaffiannik suliaqarnissamut qinersinermik siulersuisunut ataasiakkaanut piunasaqaatit aalajangersakkakut aalajangersarneqarput.

Taamaalilluni erserpoq qinersisinnaasut allattorsimaffiata suliarineqarnissaannut qinersinermik siulersuisut ataasiakkaat akisussaasusut. Qinersisinnaasut allattorsimaffiata suliarineqarnissaanik ulluinnarni suliaasaq qinersinermik siulersuisut ataasiakkaat kommunimi allaffeqarfimmut isumagisassanngartissinnaavaat.

Imm. 2-imut

Qinersisartut ulloq qinersiviususaaq kingusinnerpaamik sapaatit akunnerinik 6-inik

sioqqullugu kommunimut nuussimasut, aammalu kingusinnerpaamik ulloq taanna kommunimut nuullutik nalunaarsimasut, qinersisinnaatitaasut allassimaffianni ilanngunneqassapput.

Najukkamik allanngortitsinermik nalunaarutiginninnermut piffissaq, qinersisartup qinersisinnaatitaasut allassimaffianni ilanngunneqarsinnaanissaanut, aalajangiisuusaaq, kisianni najukkamik allanngortitsineq ulloq pineqartoq taanna Qitiusumi Inuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsorsimannngissinnaavoq.

Imm. 3-imut

Qinersisartut ulloq qinersiviususaaq kingusinnerpaamik sapaatit akunnerinik 6-inik sioqqullugu kommunip iluani nuussimasut, aammalu kingusinnerpaamik ulloq taanna kommunimut nuunnerminnik nalunaarutiginnissimasut, najukkamik nutaap ataani qinersisinnaatitaasut allassimaffianni ilanngunneqassapput.

Qinersisartup qinersisinnaatitaasut allassimaffianni ilanngunneqarsinnaanissaanut najukkap allanngorneranik nalunaarutiginninnermut piffissaq aalajangiisuusaaq, kisianni najukkamik allanngortitsineq ulloq pineqartoq taanna Qitiusumi Inuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsorsimannngissinnaavoq.

Imm. 4-imut

Qinersisartut ulloq qinersiviususaaq sioqqullugu sapaatit akunnerinit 6-init kingusinnerusukkut kommunimut allamut imaluunniit kommunip iluani nuussimasut, imaluunniit ullup taassuma kingornatigut nuunnerminnik nalunaarutiginnissimasut, maannamut najugarisimasamik ataani qinersisinnaatitaasut allassimaffianni ilanngussimaannassapput.

Najukkap allanngornera ulloq qinersiviususaaq sioqqullugu kingusinnerpaamik sapaatit akunnerisa 6-it qaangiunneranni nalunaarutigineqarsimanngippat, qinersisartoq pineqartoq maannamut najugarisimasap ataani qinersisinnaatitaasut allassimaffianni ilanngussimaannassaaq.

Imm. 5-imut

Qinersisartut Kalaallit Nunaata avataaniikkallarsimasut aammalu § 2-imi piumasaqaatinik naammassinnissimasut, kingusinnerpaamik ulloq qinersiviususaaq sioqqullugu sapaatit akunnerisa pingasut qaangiunneranni tamanna pillugu aalajangiisoqarsimappat, qinersisinnaatitaasut allassimaffianni ilanngunneqassapput.

Qinersisinnaatitaasut allassimaffianni ilanngunnissaq pillugu qinnuteqaatip kingusinnerpaamik ulloq qinersiviususaaq sioqqullugu sapaatit akunnerisa pingasut

qaangiunneranni tiguneqarsimanera naammanngilaq. Kingusinnerpaamik ulloq qinersiviusussaq sioqqullugu sapaatit akunnerisa pingasut qaangiunneranni aalajangiisoqareersimassaaq.

§ 23-imut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut § 21-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Imm. 1-imut

Inuit sumiiffinni Kalaallit Nunaata kommuninut aggorneqarnerata avataanniittut Kommuneqarfik Sermersuumi qinersisinnaatitaasut allattorsimaffianni immikkoortumi immikkut ittumi ilanngunneqassasut aalajangersakkakut aalajangersarneqarpoq.

Imm. 2-imut

Aalajangersagaq malillugu inuit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarunnaarsimasut qinersisinnaatitaasut allassimaffiannit peerneqassapput. Taamaattoq takuuk § 24, imm. 1-3, taanna malillugu qinersisartut pisut ilaanni qinersisinnaatitaasut allassimaffianniiginnarsinnaallutik.

Imm. 3-imut

Qinersisinnaatitaasut allattorsimaffiata qanoq isikkoqarnissaa ilanngullugu qinersisinnaatitaasut allattorsimaffiata suliarineqarnissaa pillugu aalajangersakkanik sukumiinerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

§ 24-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 22-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Imm. 1-imut, 2-imut aamma 3-imut

Qinersisinnaasut allattorsimaffiannut ilanngunneqarnissamik qinnuteqaatip qinersinermik siulersuisuni suliarineqarnissaanut piumasaqaatit sukumiinerusut aalajangersakkakut aalajangersarneqarput, ilanngullugu qinnuteqaatinik suliarinninnermut oqartussap akisussaaffia kiisalu piffissaq qinersisartup qinersisinnaatitaasut allassimaffianniiginnarsinnaaffia.

Imm. 4-imut

Qinersinermik siulersuisut qinersisinnaasut allattorsimaffiannut ilanngunneqarnissaq pillugu aalajangiinera qinersinermik siulersuisut aalajangiinerata kingorna sapaatit akunnerisa marluk iluanni Qinersinermut ataatsimiititaliamut naammagittaalliuutigineqarsinnaavoq.

Imm. 5-imut

Qinersisinnaasut allattorsimaffiannut ilanngunneqarnissamik qinnuteqartarnermut malittarisassanik sukumiinerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, tamatumunngalu ilanngullugu aalajangersinnaallugu qinnuteqarnek qarasaasiakkut pissasoq.

§ 25-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 23, imm. 3-imi aamma 4-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Qinersisinnaasut allattorsimaffiata qanoq isikkoqarnissaanut piumasaqaatit aalajangersakkakkut aalajangersarneqarput.

§ 26-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 24-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Qinersisinnaatitaasut allattorsimaffiata qinersinermik siulersuisunit tamanut saqqummiunneqarnissaannut piumasaqaatit aalajangersakkami aalajangersarneqarput.

Imm. 1-imut

Qinersisinnaatitaasut allattorsimaffiat kingusinnerpaamik ulloq qinersivissaq sapaatit akunnerinik pingasunik sioqqullugu kommunimi sumiiffimmi tamanit tikinneqarsinnaasumi ulluinnarni marlunni saqqumitinneqassaaq.

Imm. 2-imut aamma 3-imut

Aalajangersakkami kommunit aggornerisa iluani aammalu avataanni qinersisinnaatitaasut allassimaffiinik tamanut saqqummiisarnermut piumasaqaatit aalajangersarneqarput.

Imm. 4-imut

Tamanut saqqummiussinerup kommunip nittartagaatigut pinissaa qinersinermik siulersuisut aalajangersinnaavaat.

§ 27-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 25-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Qinersisartup qinersisinnaatitaasut allattorfiannut ilanngunneqarsimaneramik ilaatinneqannginneranilluunniit naammagittaalliortoqartillugu suleriaasissaq aalajangersakkakkut aalajangersarneqarpoq.

Imm. 1-imut

Naammagittaalliuut allakkatigut qinersinermik siulersuisunut tunniunneqassaaq naatsumik tunngavilersuutitalerlugu. Atuussinnaanissamut piunasaqaat taanna naammassineqarsimanngippat qinersinermik siulersuisut naammagittaalliuut paasiniassavaat nalinginnaasumik ingerlatsinermi inatsisitigut ilitersuisussaaitaanermut ilagitillugu pisariaqarpalluunniit naammagittaalliuut itigartillugu.

Imm. 2-imut

Qinersinermik siulersuisut sapinngisamik piaartumik naammagittaalliuut suliarissavaa.

Imm. 3-imut

Pisortat ingerlatsineranni aalajangiineq tassani pineqarpoq, taamaattumik pisortat suliassanik suliarinnittarnerannut inatsimmi tunngavilersuuteqarnissaq aamma naammagittaalliornissamut ilitersuinissaq pillugit maleruagassat nalinginnaasut malinneqartussaallutik.

Imm. 4-imut

Qinersinermik siulersuisut aalajangiinerat tamatuma kingorna ullut nalinginnaasut marluk iluanni Qinersinermut ataatsimiititaliamut tunniunneqarsinnaavoq, taassumalu aalajangiinera inaarutaasuulluni, takuuk § 7, imm. 4.

Imm. 5-imut

Qinersinermut ataatsimiititaliap naammagittaalliuut sapinngisamik piaartumik suliarissavaa.

Imm. 6-imut

Qinersisinnaasut allattorsimaffiannut allannguutit allat qinersinermik siulersuisut akuersissuteqarnerisigut aatsaat pisinnaapput. Allannguutit matumani pineqartillugit taamaallaat qinersisinnaatitaasut allassimaffiaa oqaasertaanni kukkunernik iluarsiinissaq pineqarpoq. Ateq kukkuneqarsimappat tamatumunnga assersuutaasinnaavoq.

§ 28-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Qarasaasiatigut allakkatigut taasinissamut periarfissamik atuutsitsilernissamik Naalakkersuisut aalajangiisinnaanerannut periarfissaq, aalajangersakkami atuutsinneqalerpoq. Erseqqinnerusumik itisiliisunut tunngatillugu, immikkoortoq 1-imi aamma 2-imi nassuiaatit nalinginnaasut innersuussutigineqarput.

Aalajangersakkami qarasaasiatigut allakkatigut taasinissamut periarfissamik atuutsitsilernissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Qarasaasiatigut allakkatigut

taasinissamut periarfissaqarneq taamaallaat taasinissamut periarfissanik annertusititsinerussaaq, aammalu aalajangersagaq malillugu taasinissamut periarfissat allat ilisimaneqartut atorunnaarsinneqarnerannik kinguneqartariaqarnani.

§ 29-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Qarasaasiatigut allakkatigut taasinerup aaqqissuunneqarneranut nalunaarutitut ilusilimmik maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut aalajangersakkami piginnaatinnearput. Tassunga atatillugu Naalakkersuisut qarasaasiatigut taasinerup najoqqutassanik ilusilersuinnermut maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaassapput.

Qarasaasiatigut allakkatigut taasineq attatiinnarneqarsinnaanersoq, taamaassappallu qanoq iliorluni tamanna pisinnaanersoq nalilersuinissaq siunertaralugu, qarasaasiatigut allakkatigut taasinerup atorneqarneranik misilittakkat siulliit marluk Naalakkersuisut naliliiffigisinnaassavaat. Itisiliinnermut tunngatillugu immikkoortoq 1-imi aamma 2-imi nassuiaatit nalinginnaasut innersuussutigineqarput.

§ 30-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangersagaq malillugu Naalakkersuisut qarasaasiatigut allakkatigut taasinerup qarasaasiatigut aallaaviusussamik atugassiissapput. Qarasaasiatigut aallaaviusussamut piunasaqaatit immikkoortoq 2.9.10-2.9.13-imi nassuiaatini nalinginnaasuni erseqqinnerusunik nassuiarneqarput, taakkualu innersuussutigineqarput.

Qarasaasiatigut aallaaviusussaq inaarutaasoq Qinersinnermut ataatsimiititaliap akuerissavaa, tassungalu atatillugu qinersinnermut inatsimmi taasisarnermut piunasaqaatit allat naammassineqarsimanersut misissussallugu.

§ 31-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangersakkami qarasaasiatigut allakkatigut taasinerup atugassap qarasaasiatigut aallaaviusussap ilusilersugaaneranut piunasaqaatinik tunngaviusunik arlalinnik aalajangersaaviulluni.

Imm. 1-imut

Tigussaasunik allakkatigut taasivissat assigalugit taaguut ”Inatsisartunut qinersineq” aamma

”Valg til Inatsisartut” allassimassapput.

Imm. 2-imut

Tigussaasumik allakkatigut taasivissat assigalugit qinigassanngortittut aqqi allassimassapput. Tassunga atatillugu qinigassanngortittut aqqisa allatorneqarneranni inatsimmi § 14, imm. 4 aamma 5 aamma § 15, imm. 3 aamma 4. taamaaqataanik atuutissapput. Aammattaaq aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit aalajangersakkanut taakkununga atasut innersuussutigineqarput.

§ 32-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangersakkamiqarasaasiatigut taasineq pisuni suni atorneqarsinnaannginnersoq, taamaattumillu atuutinngitsutut isigineqassanersoq aalajangersaaviulluni.

Aalajangersagaq malillugu qinersisartoq qinersisartut allassimaffianni allassimangippat, qarasaasiatigut taasineq ilanngunneqassanngilaq. Aammattaaq qinersisartoq ulloq qinersiviusoq nallertinnagu toqukkut qimagussimappat, kisianni ulloq toqukkut qimagunnini sioqqullugu qarasaasiatigut allakkatigut taasisimalluni, qarasaasiatigut allakkatigut taasineq atuutissanngilaq.

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisarnernut periaasissaq maleruagassiivigineqartoq malinneqarsimangippat, imaluunniit piffissap taasiviusussap avataani qarasaasiatigut allakkatigut taasineruppat, qarasaasiatigut allakkatigut taasineq ilanngunneqarsinnaanngilaq.

Matuma siuliani allassimasut qaqutiguinnaq pisartussatut isigineqartariaqarput, tassami qarasaasiatigut allakkatigut taasinerup piffissami aalajangersimasumi ilaalu ilanngullugit taamaallaat pisinnaanera, qarasaasiatigut taasivissanik ineriartortitsinermi annertuumik sillimaffigineqartussaammat.

Aammattaaq qinersisartoq sioqqutsisumik taasisimappat, imaluunniit qinersisartoq ulloq qinersivimmi taasisimappat, qarasaasiatigut allakkatigut taasineq ilanngunneqarsinnaanngilaq. Piumasaqaatit inatsimmi § 46, imm. 2, nr. 8-imut aamma 9-imut annertuumik naapertuupput.

§ 33-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Imm. 1-imut

Tigussaasumik sioqqutsisumik taasinernik aamma qarasaasiatigut allakkatigut taasinernik kisitsineq qitiusumut inissinneqassasoq Naalakkersuisut aalajangiisinnaassapput,

taamaalilluni kisitsineq qitiusumi pisalissalluni, kommunini ataasiakkaani pisarneranut taarsiullugu.

Qitiusumi kisitsisalertermik atuutsitsilernissamut periarfissaq tigussaasumik sioqqutsisumik taasinernut taamatullu qarasaasiatigut allakkatigut taasinernut atuutissaaq.

Tigussaasumik sioqqutsisumik taasinernik aamma qarasaasiatigut taasinernik kisitsinerup qitiusumut inissinneqarnerani, Qinersinermut ataatsimiititaliamut kisitsinerup naammagittaalliuutigineqarsinnaanera suli periarfissaassaaq.

Imm. 2-imut

Naalackersuisut tassunga atatillugu kisitsinermi periaasissaq pillugu aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaassapput, ilanngullugu kisitsinermi suleriaatsinik aqqissuussineq pillugu kiisalu sioqqutsisumik taasinerit sumut nassiunneqassanersoq maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaassallutik.

Imm. 3-imut

Sioqqutsisumik taasinernik aamma qarasaasiatigut taasinernik kisitsinerup qitiusumi inissinneqarnerani inatsimmi §§ 46-48 aamma § 49, imm. 2, §§ 50-52 aamma § 58 taamaaqataanik atuutissapput, aammalu itisiliinissamut aalajangersakkanut taakkununga aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit innersuussutigineqarput. Taamaattoq kisitsinerit qitiusumut inissinneqarneranni, taasivissanik karsinik atuinissaq pillugu piumasaqaat atuutissanngilaq.

§ 34-imut

Aalajangersagaq aqqissuussaannikkut allannguuteqartillugu § 31, imm. 1-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq. Taamaattoq taaguutaa allanngortinneqarpoq, taamaalilluni taasineq sioqqutsisumik taasinermut allanngortinneqarluni. Allatigut allanngortitsisoqarnissaa eqqarsaataanngilaq.

§ 35-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 31, imm. 2-9-imi aalajangersakkamik atuuttumik ilaatigut ingerlatitseqqiineruvoq, tassani allanngortitsisoqarnissaa eqqarsaataanani.

Nutaatut siunnersuutigineqarpoq Naalackersuisut aalajangersagaq malillugu sioqqutsisumik taasisarneq pillugu aalajangersakkanik aalajangersaasinnaassasut, ilanngullugit taasinernut piffissaliussaq kiisalu sioqqutsisumik taasinernik oqartussamut allamut nassiussisarnissaaq.

Imm. 1-imut, 2-imut, 3-imut, 4-imut 5-imut, 6-imut aamma 7-imut

Qinersisartut napparsimmavinni uninngasut, pinerluuteqarsimasunik isumaginnittoqarfiup inissiisarfii inissinneqarsimasut, silasiorfinni umiarsuarnilu sulisut il.il., imaluunniit

Kalaallit Nunaata avataaniittut tigussaasumik sioqqutsisumik taasisinnaanerannut periarfissaq aalajangersakkakut aalajangersarneqarpoq.

Tigussaasumik sioqqutsisumik taasinermi pineqarput, qinersisartuq ulloq qinersiviusorpiaq sioqqullugu sioqqutsisumik taasivissamut ornigulluni tigussaasumik sioqqutsisumik taasisoq. Taaguutinik toqqaanermut nassuiaatinut tunngasut takuuk nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 2.8.3.

Imm. 8-imut

Sioqqutsisumik tigussaasumik taasinerup qinersinissaq sioqqullugu siusinnerpaamik pisinnaaffia, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Imm. 9-imut

Sioqqutsisumik tigussaasumik taasisarneq pillugu aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut, aalajangersakkami Naalakkersuisut piginnaatinneqarput, ilanngullugit taasinermut najoqqutassanik ilusilersuineq kiisalu sioqqutsisumik tigussaasumik taasisarneq, aammalu sioqqutsisumik tigussaasumik taasinerit sumut nassiunneqassanersut.

§ 36-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq malillugu qinersisartuq taasivissamukarsinnaanngitsoq angerlarsimaffimmini tigussaasumik sioqqutsisumik taasisinnaassaaq. Tamatuminnga qinnuteqartoqareersimassaaq kingusinnerpaamik ulloq taasivissaq ullunik pingasunik sioqqullugu nal. 16:00 nallertinnagu.

Angerlarsimaffinni tigussaasumik sioqqutsisumik taasisinnaaneq taamaallaat atuuppoq qinersisartunut napparsimanertik angallarunnertilluunniit pissutigalugit taasivimmukarsinnaanngitsunut. Qinersisartut allat assigiinngitsunik pissuteqarlutik ullormi taasiviusumi apuussinnaanngitsut sioqqutsisumik taasinissamut imaluunniit qarasaasiatigut taasineq periarfissaq atorsinnaavaat.

Imm. 2-imut

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisarnerup atuutsinneqalerneranut aammalu sioqqutsisumik taasinernek aamma qarasaasiatigut allakkatigut taasinernek kisitsisarnerit qitiusumiitilerannut atatillugu, sioqqutsisumik taasinerit nassuineqartarnerannut aammalu qarasaasiatigut allakkatigut taasinernek iliuuseqarfiginninnermut killissaliussat allanngortinneqarnissaat pisariaqarsinnaavoq. Taamaattumik nalunaarutit ilusilimmik tamanna pillugu aalajangersakkanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut

aalajangersakkami periarfissinneqarput.

§ 37-imut

Aalajangersagaq aaqqissuussaanikkut allannguuteqartillugu § 32-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Imm. 1-imut

Qinersinermut ataatsimiititaliaq sioqqutsisumik tigussaasumut taasinernut, taasinermut najoqqutassanik ilusilersuineranut akuersissuteqarnermullu akisussaasuvoq.

Imm. 2-imut

Massakkutut Kalaallit Nunaata avataani tigussaasumik sioqqutsisumik allakkatigut taasinermi atortussat Danmarkimi folketingimut qinersinermi atorneqartartut atorneqassapput.

§ 38-imut

Aalajangersagaq aaqqissuussaanikkut allannguuteqartillugu § 33-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Aalajangersakkami tigussaasumik sioqqutsisumik taasinermi suleriaasissaq aalajangersarneqarpoq. Suleriaasissaq malinneqanngippat ornigulluni sioqqutsisumik taasineq atuussinnaassanngilaq. Suleriaasissap malinneqarnissaa sioqqutsisumik taasinermik tiguisussap qularnaassavaa.

§ 39-imut

Aalajangersagaq aaqqissuussinikkut allannguuteqartillugu § 34-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, aammalu allanngortitsinissaq eqqarsaatigineqarani.

Aalajangersagaq malillugu sioqqutsisumik taasineq tigussaasoq kommunimut qinersisartup qinersisinnaatitaasut nalunaarsorsimaffianni allasimaffigisaanut nassiunneqassasoq.

§ 40-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq § 35-imi aalajangersakkamik atuuttumik ilaatigut ingerlatitseqqiineruvoq. Taamaattoq inatsimmi matumani sioqqutsisumik taasinerit taasinerup ammarnissaa sioqqullugu taasivissami tiguneqareersimassasut, allannguutaalluni.

Sioqqutsisumik taasineq tigussaasoq kommunimi tiguneqarpat sioqqutsisumik taasineq tigussaasoq ingerlaannaq qinersisartup taasiartorfissaani taasisitsinermik aqutsisumut ingerlateqqinneqassaaq.

Sioqqutsisumik taasineq tigussaasoq taasisitsinermik aqutsisup taasisitsinerup ammarneqannginnerani tigoreersimassavaa. Sioqqutsisumik taasinerit tigussaasut taasisitsinerup ammarneqannginnerani taasivissami tiguneqareersimanissaat nutaajuvoq. Taasivissap ammarnissaa sioqqullugu sioqqutsisumik tigussaasumik taasinerit tiguneqarsimappata, taasinerit kisitsineq oqinnerulertussaavoq, tassami sioqqutsisumik tigussaasumik taasinerit tiguneqartunik nalunaarsuineq ulloq taasiviususaaq sioqqullugu aallartissinnaassamat. Tamatuma saniatigut nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 2.10 innersuussutigineqarpoq.

Imm. 2-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Sioqqutsisumik taasinerit aamma qarasaasiatigut taasinerit kisitsineq qitiusumik inissinneqarpat, Naalakkersuisut sioqqutsisumik taasinerit nassiussinerit periaasissaq pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaassapput. Ilanngullugu sioqqutsisumik taasinerit piffissamat killissaliussaq saneqqunneqarsinnaassaaq.

§ 41-imut

Taasivissat pissarsiarinissaannut, qanoq isikkoqarnissaannut agguataarneqarnissaannullu piumasaqaatit aalajangersakkami aalajangersarneqarput.

Imm. 1-imut

Qinersinermut ataatsimiititaliaq taasivissat pisariaqartut pissarsiarinissaannut, qanoq iluseqarnissaannut agguataarneqarnissaallu pillugit aalajangiissasoq aalajangersakkami atuarneqarsinnaavoq. Ulluinnarni suliaasaq taanna Qinersinermut ataatsimiititaliaq allattoqarfianut suliaasangortinneqarsinnaavoq.

Qarasaasiatigut taasisinnaaneq periarfissiissutigineqarsimappat, taasivissanik ilusilersuinerit piumasaqaatit nalunaarutit ilusilimmi saneqqunneqarsinnaassapput.

Imm. 2-imut, 3-imut aamma 4-imut

Nutaatut erseqqissarneqarpoq qinigassanngortittut naqinnerit malillugit tulleriinnilersorneqarneri qinigassanngortittut naggataat imaluunniit qinigassanngortittut aqqi siulequtit tunngavigalugit pisinnaasoq. Naqinnerit malillugit qanoq tulleriiaarisooqarnissaa taasivissap qanoq isikkoqarneranut ilaamat tamatuminnga Qinersinermut ataatsimiititaliaq aalajangiisusaaq.

Naqinnerit malillugit tulleriiaarinissamat tunngavik tamanna qinigassanngortittut immikkoortut tamaasa eqqarsaatigalugit naqinnerit malillugit tulleriiaarinermi malinneqassaaq. Qinigassanngortittunik naqinnerit malillugit tulleriiaarinermi tamarmik

siulequt aallaaviginngikkunikku naggammik aallaaveqassapput.

§ 42-imut

Kommunalbestyrelsinut, nunaqarfimmi aqutsisunut ilagiillu sinniisaannut qinersineritut inimi taasiviusumi qineqqusaartoqarsinnaanerani inerteqquteqqutaassasoq aalajangerneqarpoq.

Imm. 1-imut

Ininut taasiviusussanut kiisalu ineeqqanut taasivissanut karsinullu taasinerit nakkaatitsivissanut piunasaqaatit aalajangersakkami aalajangersarneqarput.

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq qinersinerit ineeqqanik taasivissanik karsinullu taasinerit nakkaatitsivissanik naammattumik peqarnissaa qularnaarneqarnissaa kommunalbestyrelsit ataasiakkaat akisussaaffigaa.

Imm. 2-imut

Taamatuttaaq ineeqqat taasivissat qanoq aaqqissuunneqarsimanissaat aalajangersakkami maleruagassiivigineqarpoq. Tamatumunnga ilanngullugu aalajangersarneqarpoq tulluurtumik allaataasinnaasumik peqassasoq qanoq taasisoqarnerani nalornisitsisinnaanngitsumik. Tamanna qinersisarneq pillugu inatsimmut atuuttumut sanilliullugu allanngortitsineruvoq, tassanimi piunasaqaataamat aqerluusaq nalinginnaasumik qernertumik allasinnaasoq atorineqassasoq. Siunissami allaatit allat, assersuutigalugu kuglepenit, atorineqarsinnaalissapput. Ineeqqami taasivissami allaateqarnissaa, taamatullu aamma taarsiartorfimmi allaatip qanoq qinersisoqarsimaneranik nalornisitsinnginnissaata qularnaarneqarnissaa aalajangiisuussapput. Taamaattumik allaammik allamik aqerluusaanngitsumik atuigaanni allaatip atorsinnaanissaa erseqqissumillu allasinnaanissaa qularnaarneqartariaqarpoq.

Imm. 3-imut

Kiisalu erseqqissarneqarpoq karsit taasivinnut nakkartitsiviit paarnaarneqarsinnaanngikkunik illersorneqarsinnaasumik ammarneqarsinnaajunnaarsinneqarsimassasut.

Ammarneqarsinnaajunnaarsitsineq assersuutigalugu ungerutissiamik nipittartumik pisinnaavoq. Qinersinerup ingerlanerani susasaqanngitsut karsinut taasivinnut nakkaatitsiviusunut isersinnaannginnissaat aalajangiisuuvoq, takuuk § 44, imm. 1.

Imm. 4-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq inimilu taasiviusumi qineqqusaartoqarsinnaannginnera aalajangersarlugu. Qineqqusaarnertut paasineqassapput qineqqusaarutiniq erfalasuaqqanilluunniit agguaassinerit, oqaaseqarluni kaammattuinerit isummanilluunniit ersersitsinerit il.il.

§ 43-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 29-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Qinersineq unnukkut nal. 20:00 sioqqullugu naammassineqarsinnaasoq, qinersisartut taaserusuttut tamarmik taasereerpata. Tamatuma kingunerisaanik qinersisartut taasinissamik kissaateqartut tamakkersimasut taasinermut aqutsisup qularutigiunnaarpagu, qinersineq nal. 20:00 sioqqullugu naammassineqarsinnaavoq.

§ 44-imut

Taasiartorfissani ataasiakkaani qinersinerup ingerlanneqarnissaanut killiliussat aalajangersakkami aalajangersarneqarput.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq malillugu taasisitsinermik aqutsisup taasinerup aallartinnerani karsit taasivinnut nakkartitsiviit imaqaannginnissaat qularnaassavaa, tamatumalu kingorna karsit parnaarlugit ammarneqarsinnaajunnaarsillugilluunniit. Qinersinerup inatsisit atuuttut naapertorlugit ingerlanneqarnissaa eqqarsaatigalugu tamanna qinersinerup ingerlanneqarnerata ammarneqarnerani najuuttut isigitillugit pisassaaq.

Imm. 2-imut

Taasisitsinermik aqutsisup qularnaassavaa inimi qinersivimmi takussaasumik inissitamik allagartaqassasoq partiit inuillu qinigassanngortittut aqqi pillugit paasissutissanik imalimmik. Allagartaq saqqumisumiissaaq qinersisartunillu ajornanngitsumik takuneqarsinnaassalluni.

Imm. 3-imut

Qinersisinnaatitaaneq nammineerluni inimut qinersivimmukarnikkut ingerlanneqassasoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Taamaattumik piginnaatitaalluni taasisoqarsinnaanngilaq. Taasisitsinermik aqutsisup tamatumunngaluunniit taassuma piginnaatitaata qinersisartup kinaassusia qularnaassavaat pineqartup aqqata inuuiatalu pissarsiarinerigisut. Tamanna naammangippat qinersisartup najukkani ilanngullugu ilisimatitsissutigissavaa.

Qinersisartup kinaassusia suli nalornineqarpat tamanna aalajangiunneqarsinnaavoq pineqartup kinaassusianut uppersaammik saqqummiussinikkut. Tamanna assersuutigalugu pisinnaavoq passimik imaluunniit kinaassutsimut uppersaammik assitalimmik takutitsinikkut.

Imm. 4-imut, 5-imut, 6-imut, 7-imut aamma 8-imut

Meeqqat mikinerusut ineeqqamat taasivissamut nassarneqarsinnaanerata taasitsinermik

aqutsisup akuerisinnaagaa aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq. Meeqqat nassarneqarsinnaanersut ataasiakkaatigut naliliisoqassaaq, meeqqat sulii miluttut meeqqerivinniittutullu ukiullit ineeqqamut taasivissamut aalajangersagaq malillugu nassarneqarsinnaassapput, akerlianillu meeqqat anginerusut nassarneqarsinnaassanatik.

Taamatuttaaq erseqqissarneqarpoq qinersisartooq pisuni immikkut ittuni inip taasiviusussap avataani taasisinnaasoq imaluunniit taasinermini allanit ikiorneqarsinnaasoq. Taasisitsinermik aqutsisup ingerlaannaq nalilissavaa immikkut pisoqarnersoq pisariaqarpallu qinersisartooq ikiorlugu.

Kiisalu qinersisartooq taasivissani taarsertissinnaavaa, taasiviup karsimut nakkartitsivissamut nakkartinneqannginnerani taamatut kissaateqartoqarpat. Taasisitsinermik aqutsisup taasivissat taasiviilluunniit utertinneqartut immikkut katersussavai, immikkullu kisinneqassallutik.

Imm. 9-imut

Taasisitsinermik aqutsisoq qinersisitsinerup naammassinissaanut kingulliulluni taasissasoq, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

§ 45-imut

Aalajangersagaq § 37, imm. 1-imi aalajangersakkamik atuuttumik ilaatigut ingerlatitseqqiineruvoq, taamaattoq najoqqutassat qinersinermik siulersuisunut nassiunneqassasut imm. 2-imi erseqqissarneqarluni.

Imm. 1-imut aamma 2-imut

Taasineq naammassineqaannartoq immikkut poortugakkuutaarlugit taasivissat tunniunneqarsimangitsut qilersuutissavai, aamma taasivissat allamik taarsigassatut utertinneqartut immikkut poortorlugit ataatsimut qilersuunneqassapput, aammalu qinersinermik siulersuisunut nassiunneqassallutik.

§ 46-imut

Aalajangersagaq aaqqissuussaannikkut allannguuteqartillugu § 36-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Taamaattorli aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq sioqqutsisumik taasinerit tigussaasut qinersinerup ammarneqarnerata kingorna takkuttut isiginiarneqarsinnaassanngitsut taamalu atuuttussaananatik.

Imm. 1-imut

Sioqqutsisumik taasinerit tigussaasut passunneqartarneranni suleriaasissaq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Imm. 2-imut

Qaqugukkut sioqutsisumik taasineq tigussaasoq isiginiarneqartassannginnersoq aalajangersakkami allaaserineqarpoq. Taamaalilluni taasisitsinermik aqutsisup sumiiffimmi aalajangertassavaa sioqutsisumik taasineq tigussaasoq atuussinnaassutsimut piumasaqaatinik aalajangersakkanik naammassinnissimanersoq.

Imm. 3-imut

Taasisitsinermik aqutsisup najoqqutassat §§ 45-imi aamma 46-imi pineqartunut ilaasut qinersinermik siulersuisunut nassiunneqarnissaat qulakkiissagaa, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

§ 47-imut**Imm. 1-imut, 2-imut, 3-imut aamma 4-imut**

Taasiviit naatsorsorneqartarnerannut periaasissaq aalajangersakkami aalajangersarneqarput.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq taasinernik kisitsineq tamanut ammasuusoq, taamatullu aamma qinigassanngortittoq peqataasinnaanngitsoq qinigassanngortittup partiata imaluunniit qinigassanngortittumut namminermut taasinerit kisinneqarneranni. Tamanut ammasuusoq suliaqarnermi isumaqarpoq, qinersisartut minnerpaamik marluk aallaaviatigut uppernarsaatut kisitsineq najuullutik malinnaaffigissagaat.

Imm. 6-imut

Qinersisartut marlunnit ikinnerusut kisitsinermi najuutsillugit, aalajangersakkami maleruagassiivigineqarpoq. Taamatut pisoqarnerani taasinerit aqutsisup qinersisinnaatitaasut akornanni uppernarsaasussat marluk toqqassavai, taamaalillutik taakkua kisitsineq malinnaaffigissallugu. Qinersisinnaatitaasut kisitsinermi peqataaqqusaannginnerannik aalajangersagaq malitseqanngilaq.

§ 48-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut arlalinnik erseqqissarlugu ilaatigut § 38-imik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq.

Imm. 1-imut

Tassunga inissap nalaani qinersisartuq krydsiliisimappat (partiimut taasineq) taasineq partiimut qinersinerussasoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Sioqutsisumik taasinerit tigussaasut eqqarsaatigalugit taasineq partiimut qinersisartup sioqutsisumik taasivimmi (partiimut taasineq) allassimasaanut taasinerussaaq.

Imm. 2-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, partiit avataanni qinigassanngortittumut, aqqata nalaani qinersisartup krydsilersimappagu taasineq pisimassasoq (inummik taasineq). Sioqqutsilluni taasivissami partiit avataanni qinigassanngortittup aqqa allassimappat, taasineq qinigassanngortittumut taasinerusutut isigineqassaaq (inummik taasineq).

Imm. 3-imut

Qinersisartup qinigassanngortittup aqqa imaluunniit qinigassanngortittup partiillu aqqi tamaasa krydsilersimappagit taasivik qinigassanngortittumik taasinerit (inummik taasineq) naatsorsuunneqassasoq aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq. Sioqqutsisumik taasinerit tigussaasut eqqarsaatigalugit qinigassanngortittup aqqa allassimappat qinigassanngortittoq qinerneqarsimasutut (inummik taasineq) isigineqassaaq.

Imm. 4-imut

Qinigassanngortittut partii qinersisartup taasimasaa tunuliaqutaralugu qinigassanngortittut arlarineraat nalornissutaasinnaalluni pisoqarneri aalajangersakkami maleruagassiivigineqarput. Qinigassanngortittoq partii tunuliaqutaralugu qinigassanngortittut arlaat qinersisartup taasimaneraa ersarigani qinersisartoq krydsiliisimatillugu, taasineq partiimik taasinerit isigineqassaaq (partiimut taasineq).

Qinersisartoq sioqqutsisumik taasineri qinersisartut partii ataaseq tunuliaqutaralugu qinigassanngortittut arlallit atiinik allataqarsimappat, tamanna taamaaqataani atuutissaaq.

Allatigut partiit arlaat imaluunniit qinigassanngortittut arlaat taaneqarsimanersoq nalornissutaappat, taasineq atuutissanngilaq, takuuk § 49, imm. 1, nr. 2, aamma imm. 2, nr. 2.

§ 49-imut

Aalajangersagaq aaqqissuusaanikkut allannguuteqartillugu § 39-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Taasineq qaqugukkut atuussinnaanngitsutut nalilerneqartassanersoq eqqarsaatigalugu killiliuussat aalajangersakkami aalajangersarneqarput.

Imm. 1-imut

Taasivik taasiartorfissami taasivigineqarsimasoq qaqugukkut atuussinnaaneq ajornersoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Taasivik atuussinnaassuseqanngilaq allaffigineqarsimanngikkuni imaluunniit erseqqissumik takuneqarsinnaanngippat qinigassanngortittoq kina partiiluunniit sorleq qinerneqarsimanersoq. Tamatumunnga assersuutitut taaneqarsinnaavoq qinersisartup

taasivissami krydsiliiviusussatut nalunaakkat avataatigut maaniinnaq krydsiliisimappat.

Taamatuttaaq taasivik atuussinnaassuseqanngilaq taasiviup isikkua malillugu isumaqarnarpat taasivik inatsit naapertorlugu suliarineqarsimanngitsoq.

Kiisalu erseqqissarneqarpoq taasivik aamma atuussinnaassuseqassanngitsoq arlaatigut immikkooruserneqarsimaguni. Tamatumunnga assersuutitut taaneqarsinnaavoq qinigassanngortittumut inuulluaqqusummik taasivimmut allattoqarsimappat.

Imm. 2-imut

Sioqqutsisumik taasineq tigussaasoq qaqugukkut atuussinnaassannginnersoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Sioqqutsisumik taasineq tigussaasoq atuussinnaanngilaq sioqqutsisumik taasivissaq allaffigineqarsimanngippat imaluunniit qinigassanngortittoq kina partiiluunniit sorleq qinerneqarsimanersoq qularnaatsumik allassimanngippat. Tamatumunnga assersuutitut taaneqarsinnaavoq qinersisartup partii qinigassanngortittulluunniip aqqa kukkusumik allassimappagu naalisarsimappaguluunniit. Allannerlunneq annikitsoq, kina taaneqarnersoq nalornilersitsinngitsoq pineqarpat, sioqqutsisumik taasivik atuussinnaatinneqassaaq.

Taasivik atuussinnaassuseqassanngilaq taasiviup isikkua malillugu isumaqarnarpat taasivik inatsit naapertorlugu suliarineqarsimasuunngitsoq.

Kiisalu erseqqissarneqarpoq taasivik immikkut ilisarnaaserneqarsimaguni atuussinnaassanngitsoq. Tamatumunnga assertuutitut taaneqarsinnaavoq qinigassanngortittumut inuulluaqqusummik taasivimmi allattoqarsimappat.

Imm. 3-imut

Taasineramik aqutsisup qinersinermi allattaavimmi nalunaassavaa taasiviit qassit atuussinnaanngitsutut nalunaarutigineqarnerisut, taasiviit atuussinnaanngitsut ataasiakkaat atuussinnaannginnerinut pissutaasoq naatsumik tunngavilersuutitalerlugu.

Imm. 4-imut

Taasivissat, ilanngullugit sioqqutsisumik taasiviit tigussaasut, nalilerneqartarnerat pillugu malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput.

§ 50-imut

Aalajangersagaq aaqqissuussaannikkut allannguuteqartillugu § 40-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Kisitsinerit imminnut tulleriittut marluk assigiimmik inerneqarpata aatsaat taasinerup inenera inaarutaasuusoq, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Taamaattumik aamma kisitsinerup ulloq qinersiviusoq taanna pisarnissaa, taamaalillunilu ullup tullianut kinguartinneqarsinnaannginnissaa, aalajangersakkami tunngavissaatinneqarpoq. Kisitsinerit imminnut tulleriittut marluk assigiimmik inerneqarpata aatsaat ulloq qinersiviusoq kitsitsineq naammassissaaq.

§ 51-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq aaqqissuussaannikkut allannguuteqartillugu § 41-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Partiit qinigassanngortittullu ataasiakkaat taasinerit qasseraarsimanersut qinersinermit allattaavimmi takuneqarsinnaassasoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Imm. 2-imut

Qinersinermit allattaavinni paasissutissat allat aamma ilaanissaat nutaatut erseqqissarneqarpoq. Paasissutissat pineqartut tassaapput:

- 1) Taasiviit qinigassanngortittut aqqinik allaffigineqarsimasut tiguneqartut amerlassusii.
- 2) Taasiviit atuussinnaasut amerlassusii.
- 3) Taasiviit allaffigineqarsimanngitsut amerlassusii.
- 4) Taasiviit atuussinnaanngitsut allat amerlassusii.
- 5) Sioqqutsisumik taasinerit tigussaasut tiguneqartut amerlassusii.
- 6) Sioqqutsisumik taasinerit tigussaasut isiginiarneqarsimanngitsut amerlassusii.
- 7) Taasivissat taarserneqarsimasut qassiuneri.
- 8) Taasivissat atorineqanngitsut qassiuneri.
- 9) Qinersisartut qinersisinnaatitaasut qassiuneri.

Paasissutissat aamma massakkut ilanngunneqartareerput. Paasissutissat qinersinermit allattaavimmi maannakkut ilanngunneqartassasut nutaajuvoq.

§ 52-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 42, imm. 1-imi aamma 2-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani. Aalajangersakkami imm. 3 nutaajuvoq.

Qinersinerup inernerata qanoq nalunaarutigineqartarnissaa aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Imm. 1-imut aamma 2-imut

Taasiartorfissani ataasiakkaani qinersinerup inernerata naatsorsorneqareerpat taasisitsinermik aqutsisut ataasiakkaat qinersinerup inernerata ingerlaannaq kommunimi qinersinermik siulersuisunut nalunaarutigissavaa, taakkualu qinersinerup inernerata ingerlaannaq qarasaasianut immiullugulu ajunnginnersoq nakkutigalugu paasiniassavaat, tamatumalu kingorna ingerlaannaq qinersinerup inernerata Qinersinermut ataatsimiititaliamut nalunaarutigissallugu.

Imm. 3-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Qinersinermut ataatsimiititaliap taasiartorfissanit qinersinermik siulersuisunut kiisalu qinersinermik siulersuisunit Qinersinermut ataatsimiititaliamut nalunaaruteqarnermi erseqqinnerusumik periaasissaq aalajangersinnaavaat. Qinersinermut ataatsimiititaliap tamatumunnga atatillugu aalajangersinnaavaa taasiartorfissanit qinersinermik siulersuisunut nalunaarutiginninneq qarasaasiatigut pissasoq, kiisalu qinersinermik siulersuisunit Qinersinermut ataatsimiititaliamut nalunaarutiginninneq qarasaasiatigut pissasoq.

Taamaattorli qarasaasiatigut taasisinnaaneq periarfissinneqarpat, sioqqutsisumik tigussaasumik taasinernik aamma qarasaasiatigut taasinernik kisitsinerup qitiusumik inissinneqarnissaa pillugu aalajangiinermut atatillugu aalajangersagaq nalunaarutitut ilusilimmi saneqqunneqarsinnaavoq.

§ 53-imut

Aalajangersagaq aqqissuussaanikkut allannguuteqartillugu § 43-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Qinersinerup inernerata tamarmiusup naatsorsorneqarnissaannut ilaasortannortullu inatsisip oqaasertaani allaaserineqartutut suleriaaseq naapertorlugu d'Hondtip inissat qassinik qinerneqarsimaneq tungavigalugu agguataarneqartarnerannik periaasia malillugu agguataarneqarnissaannut Qinersinermut ataatsimiititaliap akisussaaffia aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Qinersinerup inernerata tamarmiusup siullermik naatsorsorneqarnerata qinersinerup ulluani naatsorsuinertut taaneqartarnissaa aalajangersakkami nutaatut nassuiarneqarpoq.

§ 54-imut

Aalajangersagaq aqqissuussaanikkut allannguuteqartillugu § 45-imi aamma 46-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Suleriaasissaq inatsisip oqaasertaani allaaserineqartoq naapertorlugu sinniisussat allattorsimaffiannik suliaqarnissamut Qinersinermut ataatsimiititaliap akisussaaffia aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

§ 55-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 47-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allannqortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani. Nutaatut imm. 2-imi erseqqissarneqarpoq, Qinersinermut ataatsimiititaliap ulloq qinersiviusoq kitsitsineq tunngavigalugu qinersinernik kisitsinerup inerneru pillugu Inatsisartut nalunaarfigeriissagai. Tamanna suleriaatsimik atuuttumik atuutsitsilernerinnarpoq. Inatsisartunut inerneranik ilisimatitsinissaq pillugu aalajangersagaq atuuttoq § 50, imm. 3-imiippoq. Allatigut nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 2.11 innersuussutigineqarpoq.

Imm. 1-imut aamma 2-imut Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Qinersinermut ataatsimiititaliap qinersinermut allattaavimmi nalunaassagai kikkut qinerneqarsimanersut, qinerneqartullu tamanna pillugu nalunaarfigissagai kiisalu ulloq qinersiviusoq naatsorsuineq pillugu Inatsisartut nalunaarfigissallugit.

§ 56-imut

Aalajangersakkami qinersinerup atuuttussaananeranut naammagittaalliuutini periaasissaq aalajangersarneqarpoq. Tamanna maannamut § 50-imi maleruagassiivigineqarpoq. Taamaattoq aalajangersagaq siunnersuutigineqarpoq arlalitsigut allatut oqaasertalerneqarpoq.

Imm. 1-imut

Qinersinerup atuussinnaassusiata qinersisartumit qinigassanngortittumilluunniit naammagittaalliuuteqarsinnaanera aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Naammagittaalliornissamut piffissarititaq tassaavoq qinersinerup ingerlanneqarnerata kingorna ullut 7-t. Ullut 7-t isumaqarpoq qaammatisiutit malillugit ullut 7-it. Qinersineq assersuutigalugu marlunngornermi ingerlanneqarpat, naammagittaalliornissamut killissaliussaq marlunngornerup tulliani unnuap qeqqani naassaaq. Naammagittaalliuut allakkatigut tunngavilersugaallunilu qinersinermik siulersuisunut attuumassutilinnut saqqummiunneqassaaq.

Imm. 2-imut

Qinersinermik siulersuisut naammagittaalliuut ingerlaannaq suliarissavaat Qinersinermullu ataatsimiititaliamut ingerlateqqillugu naammagittaalliummut qinersinermik siulersuisut oqaaseqaataannik ilallugu.

Imm. 3-imut aamma 4-imut

Nutaatut erseqqissarneqarpoq Qinersinermut ataatsimiititaliaq naammagittaalliuutaajunnartunik suliaqareeruni qinersinerup inernerigallagaanik naatsorsuusiussasoq. Tamatuma kinguinngua Qinersinermut ataatsimiititaliap Qinersinermut ataatsimiititaliap qinersinermut allattaavii Inatsisartunut ilisimatitsissutitut nassitutissavaat.

§ 57-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu qinerseqqinnissamut killissaliussanik aalajangersaaviulluni. Tamanna maannamut inatsimmi § 51-imi maleruagassiivigineqarpoq.

Imm. 1-imut

Qinersinerup atuussinnaassusia naammagittaalliuutigineqassagaluarpat Qinersinermut ataatsimiititaliap qinersineq atuussinnaanngitsutut nalunaarutigisinnaavaa peqatigitillugulu aalajangerlugu qinerseqqittoqassasoq.

Tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit qinerseqqittoqarnissanik aalajangiisoqarsinnaassappat qinersinermi annertuunik kukkussuteqartoqarsimanera pineqassaaq. Aalajangersagaq tunuarsimaartumik atorpeqartassaaq. Kukkuneq ilungersunartoq assersuutigalugu tassaasinnaavoq qinigassanngortittup qinersisussat allattorsimaffiannut ilanngunneqarsimannginnera. Akerlianik qinigassanngortittup aqqata taasivissami kukkusumik allanneqarsimanera kukkunerusariaqanngilaq annertoq.

Imm. 2-imut

Qinersisartut allattorsimaffianni atorpeqartumi annertuut amigaataasut paasineqassagaluarpat, qinersisartut allattorsimaffiannik suliaqartoqassasoq Qinersinermut ataatsimiititaliaq peqatigisaanik aalajangiisinnaavoq. Saqqummiussinermi periaaseq § 26, imm. 1-imi aalajangersarneqartoq malinneqassaaq.

Qinersinermut ataatsimiititaliap aalajangiinera inaarutaavoq, taamaattumillu allaffissornikkut oqartussamut allamut naammagittaalliuutigineqarsinnaanani, takuuk § 7, imm. 4.

§ 58-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 48-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Imm. 1-imut aamma 2-imut

Kingusinnerpaamik ullup qinersiviusup aqaguani taasinermik aqutsisut ataasiakkaat qularnaassavaat taasinerit taasivinnut atuussinnaasunut aamma taasivinnut atuussinnaanngitsunut immikkut poortorlugit kommunimi qinersinermik siulersuisunut nassiunneqassasut. Atortussanut ilanngullugit qinersinermut allattaavik qinersisinnaatitaasullu

allattorsimaffii atorneqarsimasut nassiunneqassapput.

Sioqqustisumik tigussaasumik taasinerit aamma qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit passunneqartarnerannut tunngatillugu, kisitsinerit qitiusumut inissinneqassappata, aalajangersagaq nalunaarutitut ilusilimmi saneqqunneqarsinnaavoq.

§ 59-imut

Aalajangersagaq § 49-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allangortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Imm. 1-imut

Taasivinnik, qinersisinnaatitaasut allattorsimaffiinik qinersinermillu allattaavinnik qinersinermik siulersuisut Qinersinermut ataatsimiititaliamut nassiussinissaannut piunasaqaatit aalajangersakkami aalajangersarneqarput.

Imm. 2-imut

Najoqqutassat tigoreerneranni, takuuk imm. 1, qinersineq inaarutaasumik kisinneqassapput.

Imm. 3-imut

Najoqqutassat taasiartorfissat ataasiakkaat sumiiffiineersut tamakkerlutik qinersinermik siulersuisunut anngussimanngikkaluartut, najoqqutassat pigineqartut qinersinermik siulersuisunit tigungissaat Qinersinermut ataatsimiititaliap piunasarisinnaavaa.

Imm. 4-imut

Nutaatut erseqqissarneqarpoq aatsaat Qinersinermut ataatsimiititaliap qinersinermik inaarutaasumik naatsorsuinerani Qinersinermut ataatsimiititaliap qinersinermik naatsorsuigallarneranut sanilliullugu qinersineq pillugu paasissutissanik sukumiinerusunik pingaarutilinnik peqarpat, paasissutissat sukumiinerusut pingaarutillit taakku ingerlaannaq ilisimatitsissutitut Inatsisartunut nassiunneqassasut.

Paasissutissaq pingaaruteqartoq alla assersuutigalugu tassaasinnaavoq, misissuilluni kisitsineq qinigassannortittut qinerneqartut imaluunniit sinniisussat allassimaffianni tulleriinnilersuinerup allangortinneqarnissaannik pissutissaqalersitsisoq, Qinersinermut ataatsimiititaliap naatsorsukkat naammassineqarneranni paasigaa. Kisiannili inunnik taasinerit amerlassusaat annikitsuinnarmik nikingappata, tulleriinnilersuinerup pingaaruteqaratik, tamanna tassaassanngilaq paasissutissaq pingaaruteqartoq alla.

Imm. 5-imut

Nassiussinerup qanoq pisarnissaa pillugu Naalakkersuisut malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaasinnaapput. Tassunga ilanngullugu nassiussineq qarasaasiatigut pissasoq aalajangerneqarsinnaavoq.

§ 60-imut

Aalajangersagaq § 56-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq naqitertitanut il.il. aningaasartuutit Nunatta Karsianit akilerneqassasut, kommuninilu ataasiakkaani qinersinerup ingerlanneqarneranut toqqaannartumik aningaasartuutit kommuninit namminernit akilerneqassasut.

§ 61-imut

Aalajangersagaq aaqqissuussaanikkut allannguuteqartillugu § 57-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Qinersisartuq taasisimasuq qinigassanngortitaq kina imaluunniit partii sorleq taasimanerlugu oqaatigissallugu pisussaatitaanngilaq.

§ 62-imut

Aalajangersagaq aaqqissuussinikkut allannguuteqartillugu § 59-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, aammalu allanngortitsinissaq eqqarsaatigineqarani.

*§ 63-imut**Imm. 1-imut*

Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkanik arlalinnik unioqquitsinerit, Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsit naapertorlugu akiliisitsinermik, aalajangersakkami pineqaatissiivigineqarput.

Imm. 2-imut

Aalajangersagaq malillugu peqqussutinik Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu aalajangersarneqartunik unioqquitsinerit akiliisitsinikkut pineqaatissiivigineqarsinnaapput.

Imm. 3-imut

Taamatuttaaq inatsisitigut pisinnaatitaasut pisussaatitaasullu akiliisinneqarsinnaapput.

Imm. 4-imut

Suliap inatsisilerinikkut pisariusuunerat eqqarsaatigalugu, eqqartuussisaatsimut inatsimmi maleruagassanut naapertuuttumik Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivinnut siullertut suliqaartussamut, suliassat suliakkiunneqassapput.

Imm. 5-imut

Akiliisitsinerit pisussaaffiliunneqartut Nunatta Karsianut tutsinneqassapput.

§ 64-imut

Imm. 1-imut

Inatsisartut inatsisaa ulloq 1. december 2020 atuutilissaaq. Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat Inatsisartunut qinersinermi tulliuuttumi atorneqassapput.

Imm. 2-imut

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisarneq aamma sioqqutsisumik taasinernik aamma qarasaasiatigut allakkatigut taasinernik kisitsinerup qitiusumut inissinneqarnissaa pillugit Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat nalunaarutikkut atuutsinneqalissapput. Taamaaliornermi qarasaasiatigut aaqqiissutissaaq naleqquttoq inerisarneqareerpat piffissami tassani aalajangersakkat aatsaat atuutilissallutik. Taamaallaat qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit pillugit Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat kisimik atuutilersinneqassasut, peqatigisaanik Naalackersuisut aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput.

Imm. 3-imut

Inatsisartut Inatsisaat manna atuutilerneratigut inissat qassinik qinerneqarsimaneq tunngavigalugu agguataarneqartarnerannik il.il. inatsisip siulia tunngavigalugu anguneqarsimasut allannguuteqassanngillat. Taamaalillutik §§ 5 aamma 6 Inatsisartut inatsisaata atuutilernerata kingorna Inatsisartunut qinersinissap siulliup pisussap tungaanut atuutiinnassapput.